דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם [illegible]

יום ה', כ"ט בחשון תשל"ה, 14 בנובמבר 1974 ● גליון 15136

היום 12 עמודים ● המחיר 1.05 ל"י

קרא ב"דבר":
● תיירות דה-לוקס / נחום ברנע
● התקווה ועוד / חיים גורי
● מנהיגות מתונה? / עמוס כרמל
● הצעירים תומכים באש"ף / דני רובינ'
● קריאות ביניים / חיים איזק
● 8 מורשבות מבקשות אבא / דוד שליר
● מסע בדרום-אפריקה / דניאל בלוך
● יא לקנות / הגר אנוש
● מומחים לשרותך / עמ' 9
● מז"ך לבידור. ביקורת טלויזיה ורדיו / עמ' 11

מזג האוויר

מעונן חלקית עם גשם מקומי בצפון ובמרכז.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים 13—19 מעלות, תל־אביב 15—24, חיפה 17—24, לוד 12—23, הצפון־דין 13—19, נהריה 14—25, צפת 11—18, יריחו 13—27, עזה 14—24, טבריה 14—26, נצרת 14—23, אילת 17—28, עפולה 10—24 ר־ מפרץ שלמה 10—27 מעלות.

SEIKO
מעבדת שרות ארצית
דיזנגוף 154 ת"א

נאום קיצוני של ערפאת באו"ם

סימן יחיד ל"מתינות": מוכן לקלוט במדינה הפלשתינאית כל יהודי ישראלי שירצה בכך; דורש לגרש את ישראל מאו"ם

מאת אהוד יערי, סופר "דבר"

מי שמתעקש מאד למצוא סימן ל"מתינות" בנאומו של יאסר ערפאת יוכל, אולי, להיאחז בדוחק בעובדה שבדבריו הפעם בעצרת או"ם על "המדינה הדמוקרטית המתקדמת", שצריכה לקום על חורבות ישראל — הציע ל"כל היהודים הרוצים בכך" להיות אזרחיה שווי־הזכויות. וזה, במקום הנוסחה הרשמית של אש"ף, שצימצמה "זכות" זו רק ליהודים שבאו לארץ לפני 1917 או 1948.

מכאן ברורה המסקנה: "ה־מתינות" היחידה התבטאה ב־כיסוס נרחב במליצות על שלום. ערפאת לא שינה במאומה מן הקו הנקוט בידי אש"ף. אדרבא, בניגוד לציפיות של מצרים, אף מצא לנכון לדחות בפה מלא את החלטת "החלוקה" מ־1947, שנתנה תוקף חוקי להקמת ישראל. הוא רק השתדל לעטוף את העמדות המוכרות במחלצות חדשות, כפי שחייב המעמד.

הנאום בן 90 הדקות הוקדש ברובו לבניית הטיעון נגד קיומה של מדינת ישראל ולהצגת "החזון המזהיב" של שיבת העם הפלשתינאי למולדתו. ערפאת האריך מאד לבתור בנתוחים קולפים ר־ חיפש הבריקות דיסוריות. אך דבריו היו מהוססים ומגומגמים, כמו ביתר נאומיו. הוא ניסה להופיע כמדינאי בעל שיעור קומה, הרואה לנגד עיניו פנורמה רחבה. אולם — על אף התשואות המובטחות־לו־מראש — ספק אם היה זה נאום מרשים.

את ישראל הציג ערפאת כשריד של העידן הקולוניאליסטי. הוא טרח מאד להדגיש נקודה זו, כדי שישתבע מכנה שאין מדובר בלאום, שגם לו זכות הגדרה עצמית, אלא רק בהמון מהגרים מרומים, ששימשו — ומשמשים — כלי־שרת בידי האימפריאליזם הגוסס ו"דלק לתוקפנות". וכדי להקדים תשובה לקושיה טען במקום אחר, כי גם אם יש לארמיות יהודית בישראל הרי היא "גזענית" ולפיכך — פסולה מראש.

וכמובן, בא אחר כך התיאור המצוב השגרתי על פריחתו של גן העדן בפלשתינה, לפני תחילת העליה הציונית בסוף המאה ש־

(המשך בעמוד 2, טור 4)

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ניו־יורק, (מיוחד ל"דבר"). — מנהיג אש"ף יאסר ערפאת קרא אתמול לעצרת או"ם, לתת יד להקמת מדינה "דמוקראטית" בפלשתינה במקום ישראל, ולנקוט בצעדים להשעיית ישראל מהשתתפות בדיוני או"ם.

בנאום שנמשך כשעה ו־20 דקות, הודיע ערפאת בשם אש"ף, כי הארגון נכון כעתה לקבל על בסיס של שוויון את כל היהודים החיים בישראל היום. עם זאת לא השאיר מקום לספק, כי אש"ף חותר לחיסול מדינת ישראל.

בנאומו אף לא הזכיר ערפאת אפשרות שתוקם על בסיס זמני לפחות, מדינה פלשתינאית בשטחים המוחזקים, שתתקיים לצידה של ישראל. הפתרון היחיד שהציע, היה המרת המדינה הציונית בפלשתינאית ב"מדינה חילונית דמוקראטית".

על־אף המשמעות הקיצונית של הנאום, הוא כונה אמש בפי משקיפים מערביים מסויימים בעצרת "נאום מתון". המשקיפים התייחסו בעיקר, לקריאתו הכוללת של ערפאת בהמשך נאומו לשלום, ו־ [illegible] שרוב היהודים בישראל היום יגלו ממנה.

המשקיפים הסבו תשומת לב גם לכך, שערפאת נמנע מלדחות בנאומו במפורש, אפשרות לשלום עם ישראל ונמנע מלהגן על מעשי טרור.

בנאומו בירך ערפאת את "לו־

(המשך בעמוד 2 טור 1)

ברגע האחרון

תקוע: מרצחים מתקבלים בברכה

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ניו־יורק (מיוחד ל"דבר"). — [illegible] גבה היום ל־ בגילה אר"ב. [illegible] ... שגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע להזכיר בנאומו [illegible] "היום תלה או"ם על דלתו שלט האומר: 'מרצחים מתקבלים כאן בברכה'." תקוע קרא לעו"מ על גורל הפלשתינאים עם המדינה הפלשתינאית־הירדנית של ירדן.

תקוע קבע להלן, שהחלטה של העצרת להזמין את משלחת אש"ף רק תעודד את הקיצונים בעולם הערבי להתנגד להסכם שלום עם ישראל ולהמשיך במלחמה.

"ערפאת הורג ילדים יהודים ושואף להשמיד את המדינה היהודית תחת סיסמה של 'פלשתינה דמוקראטית'," אמר תקוע. "שום תשואות ושום מליצות לא ישנו עובדה נפשעת זו."

"איזווסטיה": לפלשתינאים זכות להקמת בית לאומי

מוסקבה (ע"ד). — חברות או"ם אשר הצביעו בעד קיום דיון על הבעיה הפלשתינאית, הביעו בכך את עמדתן כלפי מדיניותה התוקפנית של ישראל בצורה היכון — כתב אתמול "איזווסטיה", ביטאון הממשלה הסובייטית, במאמר הפרשנות שהוקדש לפתיחת הדיון על הבעיה הפלשתינאית באו"ם.

לדברי העתון, הגיעה באו"ם בבירור, שהחברות בארגון הבין־לאומי בטוחות, כי לעם הפלשתינאי זכות בסיסית להקמת בית לאומי משלו. [illegible] ישראליים, [illegible] הפלשתינאית.

"דבר היום" — בעמוד 7

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת מנופף בידו למקבלי פניו בעת שבא לכנס עצרת או"ם בניו־יורק אתמול.
צילום־רדיו של "אסושיאייטד־פרס"

נכשלו נסיונות השביתה בשטחים

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

הופעת יאסר ערפאת ל־ המשלחת הפלשתינאית ב־ עצרת או"ם, צויינה אתמול בשטחים בכמה נסיונות לשביתה ולהפגנות של תלמידי בתי־ספר ובשורה של כתובות נלהבות ומאמרים על "היום ההיסטורי" בעתונות הערבית.

שכם היתה המקום היחיד בו שובתו החיים — וגם זאת רק בשעות לפני הצהריים. עם בוקר נפתחו חלק מהחנויות. אולם סמוך לשעה שמונה התארגנו מספר הפגנות של תלמידי בתי ספר שהביאו לשיתוק כל חיי הכרך במרכז העיר למשך כשלוש שעות. התלמידים בבתי הספר בשכם לא נכנסו לכיתות והתקהלו בקבוצות גדולות, שנהרו למרכז שכם אגב הנפת קריאות: "פלשתין ערבית", "ערפאת מנהיגנו" וכד'.

כוחות הבטחון החלו לבלום את הנערים המפגינים כאשר החלו ביידוי אבנים ואיימו על הסוחרים לבל יפתחו את עסקיהם. במשך שעות לפני הצהריים נעצרו כ־30 נערים והלימודים לא התקיימו למעשה ברבית בתי־הספר בעיר. סמוך לצהריים נרגעו הרוחות והמפקד הצבאי דרש מראש העיר האג' כמאל אל־מצרי לדאוג לפתיחת החנויות. לראשי העיר הוהר, כי אם לא ישובו החיים בעיר למסלולם, ינקוט הממשל באמצעים תקיפים יותר. סמוך לשעה 12.00 החלו החנויות להיפתח ולאחר מספר נסיונות הפגנה נוספים של נערים, שפרצו מדי פעם מבעד לסימטאות השוק העירוני, שקט מרכז העיר.

סופר "דבר" בעזה וצפון סיני מודיע:

נסיון שנעשה בעזה, לשבות אתמול [illegible] ו־ אש"ף — נכשל.

על־פי רמזים שהגיעו מבתי־האריזה באזור ניתן היה להבין, כי בכוונתם לשבות אתמול "נגד היוקר" בנימוק דומה להפגנות האחרונות שערכו פועלים ישראליים.

הרמז לא התקבל אצל מי שאת דעתו היה צריך לסבר. בתי־אריזה שורה חשש שיסגרו אתמול [illegible] לסגור את עסקיהם. עבדו אתמול כרגיל. [illegible] שאיננה כוונה להפר את מהלך חייה התקין בהסתכסכויות עם הממשל. לא נגררה, איפוא, אתמול לפניית אש"ף לשבות.

דבר ספורט

מכבי ר"ג עולה לשלב הבא

מאת סופר "דבר"

קבוצת הכדורסל של מכבי ר"ג שנוצחה אמש בזינה על ידי קבוצת סומה בתוצאה 88:83, הבטיחה את עלייתה לשלב שמינית הגמר של גביע אירופה לקבוצות מחזיקות גביע, עקב נצחונה המכריע במשחק הראשון שנערך לפני שבוע בתל־אביב.

בשלב שמינית הגמר תתמודד הקבוצה הרמת־גנית עם הקבוצה האיטלקית סינודין בולוניה.

גם קבוצת הנשים של מכבי ת"א שניצחה אמש בטפיים את הקבוצה הבלגית דהילוגים בתוצאה 51:59 הבטיחה את עלייתה לשלב שמינית הגמר של משחקי גביע אירופה לקבוצות מחזיקות גביע.

מחר ייפתח המו"מ על מיקדמת תוספת היוקר

התעשיינים: נדחה בתוקף התביעה; סכנת האבטלה ממשית

מאת חיים ליפשיץ, סופר "דבר"

יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ הודיע אמש בכנס ועדי פועלים בירושלים כי מחר יוחל המו"מ בין נציגי ההסתדרות וארגונים המעסיקים בדבר תשלום מיקדמה על חשבון תוספת היוקר שיש לשלמה בחודש ינואר.

סיכום על כך הושג אתמול במגעים עם מ"מ נשיא התעשיינים א. שביט, ויו"ר ועדת העבודה של התעשיינים ד. יעקובוביץ.

סבורים, כי תוספת היוקר של ינואר תגיע לכ־330־350 לירות לפי חישוב של התייקרויות עד לפיחות בשיעור כ־30% ועוד כ־3%—5% התייקרויות בגין הפיחות (לפי ממוצע שנתי) עד לסוף שנה זו. סך כל תוספת היוקר המשולמת עד תיקרה של 1000 לירות שכר יסוד — הגיע בכל המשק לכ־3 מיליארד לירות.

כיצד המיקדמה על תוספת הילדים

כן נודע, כי המיקדמה לתוספת ילדים שנקבעה אתמול היא 30 לירות עבור כל אחד משני הילדים הראשונים ו־50 לירות בעד כל ילד נוסף (מהשלישי והלאה).

גם אתמול נמשכה התסיסה נוכח ההתייקרויות במקומות עבודה שונים בארץ. במספר מקומות התקיימו שביתות מחאה של חצי שעה עד שעה, כמו במינהל התעופה האזרחית, בשירות דואר־הנדסה ועוד.

סופרו הכלכלי של "דבר" מודיע:

מחוגי התעשיינים נמסר לסופר "דבר", כי בפגישה מחר יובהר בצורה חד־משמעית להסתדרות, כי התעשיינים עומדים להתנגד בכל תוקף לתשלום המיקדמה. עם זאת מוכנים התעשיינים לשלם את תוספת היוקר בחודש ינואר, בעיקור ההתייקרויות הנובעות מהפיחות וההסתכמות לפי הצרכה בשלושה אחוזים.

התעשיינים עומדים להעלות מחר גם את נושא האבטלה הצפויה, לדעתם, במשק. הם דורשים היערכות לפתרון בעיית האבטלה שאחר שנו מתחילה להיות מאד ממשית.

נושא אחר שיועלה בדיון, הוא מימון לרכישת חומרי גלם. לדעת התעשיינים הגיע המחסור במימון לממדים חמורים וגם ההסתדרות צריכה לעזור לפתרון בעיה זו ולמצוא מקורות מימון.

מקדמות לנתמכי הסעד מנובמבר

המנהל הכללי של משרד הסעד, דר' מ. א. קורץ, שלח הודעה לכל מנהלי הלשכות הסוציאליות ברשויות המקומיות בדבר מיקדמה לפיצוי על התייקרויות שתינתן לנתמכי הסעד.

לפי הודעה זו תשולם למשפחה בת 4 נפשות מיקדמה בסך 100 ל"י לחודש, דהיינו 25 ל"י לנפש. המקדמה [illegible] של חודש נובמבר — גם ליחידים, לזוג, ולמשפחה בה שלוש נפשות. הסכום הקבוע של התוספת ייקבע במשך חודש נובמבר.

על כינוסים, הפגנות ושביתות — ראה בעמ' 3

אברהמוביץ: ננהג באיפוק

מועצת פועלי ירושלים של מפלגת העבודה החליטה אמש פה אחד לתמוך בהחלטת המדיניות הכלכלית של הממשלה. עם זאת קראה המועצה לתיאום והידברות בין הממשלה לבין ההסתדרות בשאלות השניות בהחלטה.

כן קראה המועצה לממשלה להבטיח תעסוקה מלאה ולשלם פיצוי מלא לשכבות מעוטות ההכנסה. עוד קראה המועצה לממשלה לזרז את החקיקה שתכליתה להבטיח חלוקה צודקת של העומס הכלכלי.

בהכוונה של ההסתדרות לנהוג בשנת 1975 לפי מדיניות מקבי־ ציה מאופקת, אין ביכולתה להסכים לעיקור תוספת היוקר ועם זאת להגיע בריסון מקצועי — אמר אתמול א. אברהמוביץ, יו"ר האיגוד המקצועי בישיבת מועצת מחוז ירושלים של מפלגת העבודה.

א. אברהמוביץ הביע צער על אי שיתוף ההסתדרות בדיונים שקדמו לפיחות ולהתייקרויות. ההסתדרות ערה לחומרת המצב אך אין היא סבורה שתשלום מלא תוספת היוקר בינואר עלול לבזבז את תכנית הממשלה.

התקציב יקוצץ רק במיליארד לירות

65 אג' לק"מ נסיעה בתפקיד

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

במקום קיצוץ של מיליארד ל"י בתקציב השנה הנוכחית, כפי שהציע שר־האוצר לממשלה, יסתכם הקיצוץ בתקציב השנה הנוכחית במחצי מיליארד ל"י — זאת אמר אתמול הממונה על התקציבים ארנון גפני, בעקבות הבירורים שנערכו מאז החלטת הממשלה על הקיצוץ.

נראה, שעיקר השינוי לגבי התכנית המקורית של האוצר נובע מוויתורים בנושא התקציב הבטחוני. לבד מכך נודע, כי בניגוד להמלצה המקורית של משרד־האוצר, לפיה יינתן פיצוי למי שמקבל תשלומים עבור ק"מ אותם הוא נוסע בתפקיד, מסתמנת מגמה לבטל המלצה מקורית זו.

לסופר "דבר" נודע, כי לפני ימים החליט במשרד־האוצר להגדיל את התשלום עבור ק"מ שנוספים בתפקיד ב־15 אג' לק"מ. כך יהיה תשלום לק"מ מאושר כב־הכם ב־65 אג' במקום 50 אג'. ואולם נוכח הביקורת שנשמעה מחוגים שונים, בכלל זה מספר חברי כנסת, הוחלט לבדוק את כל הנושא מחדש. בשלב זה אין, איפוא, כל החלטה בניגוד לכוונה המקורית בשאלת התשלום עבור ק"מ מאושרים לעובדי מדינה וכל הנושא ייבדק מחדש.

טילי קטיושה על צפת וקרית שמונה

אשה נפצעה קל ו־2 בתים נפגעו

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

טילי קטיושה נורו אמש על צפת וקרית שמונה. בצפת לא נגרמו נזקים ואילו בקרית שמונה נפצעה קל אשה אחת ושני בתים נפגעו.

סמוך לשעה 8.40 בערב נורו לעבר איזור צפת כ־ טילי קטיושה. בשעת מסירת הידיעה לא ברור אם הירי נעשה משטח ישראל או מעבר לגבול הרחוק יותר מעשרה ק"מ.

בשעה 10 בערב נורו שלושה טילי קטיושה לעבר העיר קרית שמונה ומרסיסי הטילים נפצעה תושבת המקום. ליד אחד מבתי הבתים שנפגעו התלקחה שריפה אשר כובתה.

טילי קטיושה מצויים בידי ארגוני המחבלים ובהם פת"ח אשר בראשו עומד יאסר ערפאת. בחוגים בטחוניים צויינה אמש את הסתירה בשפטה המסיים של דברי ערפאת אשר קרא לנציגי אומות העולם שלא יתנו לעלי הזית ליפול מידיו לבין הירי של הקטיושות על צפת וקרית שמונה.

פורד נזף פומבית ברמטכ"ל האמריקאי

וואשינגטון, (א. פ., י. פ. ועסס"א). — נשיא ארה"ב ג'יראלד פורד, נזף אתמול פומבית בראש המטות המאוחדים של ארה"ב גנראל ג'ורג' בראון, אשר הצהיר, כי יהודים שולטים בבנקים ובעתונות בארה"ב.

הנשיא פורד גם מסר למסיבה על בראון, שר־ההגנה ג'יימס שלזינגר, על הסתייגותו החריפה מדברי בראון בהדגישו, כי דבריו של בראון אינם מייצגים בשום פנים דעות כל פקיד בכיר אמריקאי כלשהו אזרח או איש צבא. בנוסף לכך הורה הנשיא פורד למזכיר העתונות של הבית הלבן רון נסן, לתת פומבי לתגובתו על דברי בראון.

כזכור, אמר בראון בשיחה עם סטודנטים באוניברסיטת דיוק בעיר דורהם, כי ההשפעה היהודית היא חזקה ביותר בארה"ב וכי היהודים שולטים בבנקים ובאמצעי התקשורת בארה"ב.

הצהרותיו של בראון פורסמו בעתון "וואשינגטון פוסט" וגררו בעקבותיהן סערה בחוגים והגובה בקרב אישים וארגונים יהודיים בארה"ב.

במחוגים היהודים קראו אתמול לנשיא פורד לפטר מיד את בראון בשל הצהרותיו האנטישמיות הגסות והתבטאויותיו נגד היהודים ונגד היהדות. המנהיגים היהודיים גם דרשו הכחשה והתנצלות של גנראל בראון על הבטאה הסיסה אנטישמית. הצהרות אלה אינן תואמות את העמדה של הממשלה האמריקאית ואת עמדת נשיא ארה"ב.

דובר משרד ההגנה האמריקאי וויליאם בריצ'ר התייחס לדברי בראון ולידיעות על אפשרות פיטוריו מתפקידו באמרו, כי שר־ההגנה שלזינגר ממשיך לתת את אמונו בבראון וכי היתה זו התבטאות אומללה ביותר, הצטייה לדבריו, לקרות לכל אחד. בראון עצמו אמר לאחר פרסום דבריו, כי הוא יודע שדבריו עלולים להתפרש כאנטישמיים. אולם לא היה בכוונתו ליצור רושם זה, אשר לדבריו איננו נכון.

קיצור חדשות־חוץ ראה בעמוד 3

האיגודים המקצועיים בארה"ב: עלבון לאו"ם וביזוי השלום והאנושות

ההחלטה החריפה ביותר בגנות הזמנת אש"ף לעצרת או"ם, נתקבלה אתמול בישיבת הועד הפועל של הפדרציה העבודה האמריקאית א. פ. ל.־סי. אי. או. נוכח [illegible] ההחלטה שנתקבלה עם הזמנת אש"ף לאו"ם ובעקבות החלטות ועידת רבאט, חזרה הפדרציה העבודה האמריקאית על התייצבותה ללא סייג לצדה של ישראל ועל הסולידריות המעמיקה כלפיה עם ההסתדרות.

ההחלטה שנתקבלה מדגישה גם את חובתה של ממשלת ארה"ב לספק לישראל את כל הנשק הדרוש לה להגנתה מפני כל תוקפן.

במסיבת עתונאים שנערכה לאחר ישיבת הועד הפועל, הגדיר נשיא א. פ. ל.־סי. אי. או. ג'ורג' מיני כל קשר עם אש"ף כ"מרוף".

"החברה לישראל" עסקה בספקולציות בבורסה בתל־אביב

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של "דבר"

"החברה לישראל" עסקה במשך תקופה ממושכת בעיסקות "כיבוס אגרות" (בנדר־וושינג) בבורסה בהיקף של מיליוני ל"י. החברה היתה אחד הגורמים הפעילים בעיסקות אלה, בנצלה את החוק הפוטר אותה מתשלום מס־הכנסה.

"החברה לישראל" הפנתה חלק ניכר מאמצעיה הפנויים, אשר טרם הועברו למימון השקעות, לעיסקות "כיבוס אגרות". החברה היתה רוכשת מילוות ואגרות חוב בחודש לפני פרעונן במחירים נמוכים במקצת משיעור הפדיון. מכיוון ש"החברה לישראל" פטורה מתשלום מיסים, היא יכלה לקבל את הפדיון המלא של המילווה ואג"ח ללא ניכוי מס־הכנסה. על פי אומדן, העבירה "החברה לישראל" לפעילות זו כמה מיליוני ל"י.

שלטונות מס־הכנסה גילו ש"החברה לישראל" עוסקת ב"כיבוס אגרות" בהיקף רציני. הם הודיעו למנכ"ל דאז של "החברה לישראל", מיכאל צור, שלא יכירו בהכנסות אלה על־פי חוק "החברה לישראל". צור עירער על קביעה זו וטען שחוק "החברה לישראל" מאפשר לו ליהנות מהכנסות מכל סוגי ההשקעות. אבל שלטונות המס עמדו על דעתם שעיסקות כאלה בבורסה לא הוכרנה כפטורות ממס. לאחר הודעה חד־משמעית זו של מס־הכנסה, הפסיקה "החברה לישראל" את הפעילות הזו.

דו"ח "צים": צור הדמות הדומיננטית בפרשת ההפקדות

סופר "דבר" בחיפה מוסיף: דו"ח צוות החקירה של חברת "צים" קובע, כי הצוות הגיע למסקנה כי הדמות המרכזית והדומיננטית בפרשת ההפקדות [illegible]

(המשך בעמוד 2 טור 1)

יעקבי ביקש חוות־דעת משמגר על צי"ם

מאת סופר "דבר" לענייני התחבורה

שר התחבורה גד יעקבי, ביקש מהיועץ המשפטי לממשלה מאיר שמגר להגיש לו חוות־דעת בכל הכרוך להפקדות חברת "צים" בחברות ואחזויות של ד"ר מיכור רוזנבאום — כפי שכלולים בדו"ח שהוגש להנהלה על ידי צוות החקירה להנהלת "צים".

במכתב מבקש שר־התחבורה לדעת, אם יש לנקוט צעדים כלשהם בעקבות מסקנות ועדת־החקירה. סביר להניח, כי שר־התחבורה יקבע את עמדתו בנושא זה רק לאחר קבלת חוות־הדעת של היועץ המשפטי לממשלה.

קרא "דבר" של יום ו' ב־
וב"דבר השבוע"

✶ ראיון עם מזכ"ל ההסתדרות על התכנית הכלכלית החדשה — ד. ליפקין וח. ליפשיץ
✶ על פיחות, כלכלה ופסיכולוגיית המונים — דוד הורוביץ וד"ר יעקב ארנון בשיחה עם ח. איזק.
✶ על המשק והאזרח אחרי הפיחות — כותבים א. גבע, ד. ליפקין וט. פרויס
✶ ביות הפלשתינאים — ח. אשד
✶ יומנו של אזרח — א. מגד
✶ המתבל שלא היה — מ. אסף
✶ ההפגנות בשכונת התקוה — ד. הרניש

ב"דבר־השבוע"
✶ היי שלום חברת השפע — רות בונדי
✶ אחרי רבאט — אהוד יערי
✶ אירן: רגל אחת מאיצה — השניה בולמת — נחום פונדק
✶ המשתוממים — יורם קניוק
✶ נסיון לסיכום־ביניים — עזריה אלון
✶ מכל הרוחות — עדית זרטל

ב"משא"
✶ על שלמה צמח — אברהם שאנן
✶ שירים — אסתר ראב
✶ על ההשראה — יורם ברונובסקי
✶ על "אורלנדו" — יפה ברלוביץ; על סיפורי ד. ה. לורנס — חנה הרציג
✶ סיפור — מאת אלבר כהן
מחול ✶ מוסיקה ✶ תערוכות
וכן שפע של מאמרים ורשימות של סופרי "דבר" בארץ ובחו"ל.

צבי צפרירי
עם הימנותך למנכ"ל רכבת ישראל
אחולי הצלחה
אלי ורשבסקי — גלגלי זהב
מוריס קאהן — דפי זהב

מחוז איחוד הקבוצות והקיבוצים במפלגת העבודה
ישיבת המזכירות
תתקיים בבית המפלגה רח' הירקון 110, תל־אביב, ביום ששי, 15.11.74 בשעה 10.00.
סדר־היום: המדיניות הכלכלית של הממשלה

ההסתדרות הכללית של העובדים באי"
מועצת פועלי תל־אביב–יפו
חברי מועדון בית־ברנר
מוזמנים לפגישה עם
מר שלמה הלל, שר המשטרה
ביום שישי, א' בכסלו תשל"ה — 15.11.1974
בשעה 11 לפני הצהרים
בבית ברנר באולם הישיבות, קומה ד'.
אורי אדפרם, מזכיר המועצה
הכניסה לפי הזמנות.

חברי המחלקה לאיגוד מקצועי של ההסתדרות
מוזמנים
לישיבת המליאה של המחלקה לאיגוד מקצועי
שתתקיים ביום חמישי, 14.11.74 בשעה 9.00 בבוקר, בהסת' המורים קומה 7.
סדר היום:
בעקבות המדיניות הכלכלית

יקירתנו **שושנה שמואלי**
לבית גוטגולד
איננה
ההלוויה תצא מבית המשפחה בקרית טבעון ביום ששי 15.11.74 בשעה 11.30 לבית העלמין בקרית טבעון
המשפחה המתאבלת

במלאות שלושים למות חברנו
שמואליק הורביץ ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון ג' בכסלו תשל"ה 17.11.74 בשעה 3.00 אחה"צ.
המשפחה
ובית דפנה
תודתנו נתונה לקרובינו וידידינו שהביעו את תנחומיהם בכתב ובע"פ.

אנו מודיעים בצער על פטירתו הפתאומית של חברנו
אריה נגלברג ז"ל
ההלויה תתקיים היום יום ה' 14.11.74 בשעה 15.00.
המשפחה
וקבוץ דורות

סבא
ר' שלום רובין
נפטר בשיבה טובה
ההלויה היום יום חמישי, כ"ט בחשון תשל"ה, 14.11.74 בשעה 2.00 אחה"צ.
המשפחה
ובית גבת

בצער רב הננו מודיעים על פטירת יקירנו
שמואל רוזנשטרום
פרסים על מועד ההלוויה במודעות ובטלפון: 914459
המשפחה

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

„החברה לישראל"

(המשך מעמוד 1)

זהו הוא מיכאל צור. הוא אשר יזם לפתוח את תחילת שרשרת ההפקדות ואין ספק שבדרך זו אי אפשר היה לתת אותן לאורך כל הדרך, אם באופן פעיל ובין אם בכך שלא כבעל ביודעו אותו. הנהלת „בציין", שצור ידע לא רק על היקף ההפקדות של „ציס", אלא על היקף הכולל של הפקדות בחברות של רוזנבאום. ושל כל החברות העומדות שעימן היה רוזנבאום קשור. יתר-על-כן. הצגות קובע, כי „מסכת ההפקדות בראייה כוללת לא באה לשרת את טובת „ציס" גרידא, אלא מניעים שמחוץ לטובת החברה פעלו ברקע". הכלים שעמדו לרשות הרצות לא איפשרו לו לקבוע, לכאן או לכאן, אם מבחינה אישית-תוכרית עמדה ביסוד הדברים. עם זאת, הצגות התרשם כי בלא-ספק קשורות ההפקדות לאישיותו של צור, המנעת בדחף של אמביציה חזקה לקצור הצלחות מרשימות מבלי לבדוק באמצעים.

הדו"ח מציין, ש„ציס" הפקידה בבנק של רוזנבאום ובחברותיו 34 מיליון דולאר. כאשר בסופו של דבר נותרה הקופה של „ציס" בסך של 11.5 מיליון דולאר בחברות הוואדוזיות של רוזנבאום. הרצות גם משוכנע, שצור היה משולב בכל הנעשה ב„ציס" ולא ייתכן שלא היה מודע להפקדות האלה.

סופר „דבר" בחיפה מוסיף: בהנהגה לדו"ח, האשים אתמול

מיכאל צור את מתנגדיו ב„חברה לישראל" וב„ציס" ב„פרסום סלקטיבי של דו"ח ועדת החקירה על ידי החלטה סלקטיבית". מצד שני, כנה, מונעים ממנו את הדו"ח וגישה למיסמכים ולאנשים אותו בכל התעתועות וסותמים לפניו את דרכי התגובה. הוא הוסיף ש„במדינת ישראל, שהיא מדינת חוק, זכאי אדם עד שנמצא חייב. ב שיטה של לינץ' ציבורי, על ידי הדלפות בעתונות, מעבירים אדם במצב שהוא אשם עד שהוא יוכיח כי הוא זכאי".

ב. צור הביע בתמהו שאם תרצה הפרשה לצינורות משפטיים של המדינה, תינתן לו אפשרות הוגנת להסביר את מעשיו ותינתן לו גישה למיסמכים שהיום במגעת מכנו הגישה אליהם. „אני בטוח בצדקתי עד כדי כך. שגם הכסים השתתה ציבורית לא ישפיע על התהליכים החוקיים המקובלים במדינה". הוא טען שפעל לפי מיטב מצפונו לטובת החברות שהיו בניהולו ובמידה ששגה בשיקול-דעת בתום-לב. קיבל על עצמו את האחריות המינהלית — „לא גדבקתי לכסא והצאתי את המסקנות. „אני רוצה לקבוע" הבהיר צור. „במידה שהיו הפסדים ב„חברה לישראל", הם אינם הלים על משלם המיסים הישראלי. כי אם בעלי המניות ישאו בהן. הוא טען שעדיין לא קבע איש מה גודל ההפסדים ובאיזה מידה ניתן למחוק את הבטחונות שמחזיקה החברה."

נאום קיצוני

(המשך מעמוד 1)

צבות, וכן קריית הגירסה הערבית המקובלת על התפתחות התנועה הציונית והמאבק „בארץ-ישראל, ובין היתר הטענה, שישראל היא שפתחה במלחמה ב-1948 ונתונים מוגזמים מאד על נישול הפלשתינאים („יותר מאלף כפרים נחרבו") וכו'.

ערפאת נהג בהתאם למיכום המוקדם של ועידת רבאט. הוא לא ביקש מהעצרת לקבל כעת החלטה נגד זכות קיומה של ישראל, אלא „רק" לקבוע שלוכה עקרונית:

* זכות ההגדרה העצמית לעם הפלשתינאי.
* זכות הפלשתינאים לשוב למולדתם.
* הזכות להקים „שלטון לאומי עצמאי" בכל שטח ש„ישוחרר".

לישראל לא פנה ערפאת בכלל ונתתה זאת פלח „ברכה תמה" לאהוד אריב בכלאו. עם זאת, הוא לא הזכיר את סרוב אש"ף להכיר בישראל, לנהל מו"מ עמה, או לעשות שלום.

ואלה עיקרי הדברים:

* ערפאת איים, כי בלא שיסופקו הביעות אש"ף — לא יהיה שלום בצורה התימן (וסיים את נו בקריאה פאתטית: „אני נר בידי עלה זית ורובה של — אל הניחו לעלה הירוק ... מידי"). הוא גם הזהיר, על כתכונות עתה למלחמה לצורך כיבושים נוספים. לצעון כנגד הוקיות מדי אש"ף כ„נציג חוקי יחידי" פלשתינאים, האיל הוא בני העם כולו ובהווה ... תוך כדי מאבק.

...ה, שהערבים עשו ... ישראל מעברת ... בגיקנעשה זה עתה ... „על אלה שגזלו ... לבם פרי עצינו לד...

...ר האמריקאי „ל... ולתמוך בפלשתי... ישראל, הוך פריסה

על רגשות אנשי יהודים והדגשה שהפלשתינאים משוייינים בייחוד הם של ארה"ב, הוא הזכיר את וואשינגטון, לינקולן ווילסון התהנג לגאוותם הלאומית של האמריקאים („עם גדול זה, שאנו מוקירים מאד את מאבקו לחרות"). הוא הוקיע במיוחד את הפגנות היהודים מחוץ לבנין או"ם ושאל „מה פרצופן האמיתי" בהוסיפו: „כמה בעצם, פשענו כנגד אמריקה".

* התקפה חריפה על הציונות ליישראל. ערפאת קרא בטון של התגדות למדינת המבולת הבנה לביעה היהודית — לקלוט את המהגרים היהודיים ב„ארצותיהן הגדולות והעשירות" ולא לחייב את הפלשתינאים „לשלם את המחיר" וכן חזר לטיעון הישן, שהציונות היא המכפפת את הבעיה היהודית בארצות הגולה, כדי לקיים זרם מהגרים לישראל.

* המאבק של אש"ף נגד „היהדות הציונית" הוא חלק מן המערכה האנטי אימפריאליסטית הכללית. ערפאת ניסה להעמיד עצמו כדובר של תנועת השחרור בעולם השלישי ואת ישראל תיאר כדוגמה קולוניאליסטית ברוצה יחד מדרום אפריקה. לצורך זה דיבר בהרחבה על אפלית בני עדות המזרח בישראל.

* ההחלטה החלוקה כ-1947 נתקבלה בעצרת או"ם, בשל לחצי המעצמות האימפריאליסטיות והיתה בלתי חוקית והאיל והעצרת אינה מוסמכת „לבתר מולדתו של עם אחד". (כאן הזכיר את האם שטבעה כהמלך שלמה לבתר את תינוקה).

* הפלשתינאים לא שכחו גם בכהנות הפליטים את „פלשתינה איתם" וערפאת יצא בהדגשה נגד הסעפור שפלשתינה היתה „ריקה" או „בלתי מפותחת" והציונות היא שהפריחה את שממותיה.

* אין לאש"ף מאבק נגד היהודים כיהודים וערפאת מוכן „להתיצב נגד רדיפת יהודים בכל מקום". המאבק הוא נגד הציונות, המובילה את היהודים לשפיכות דמים.

* אש"ף אינו ארגון טרור. „צדקת הבעיה היא, הקובעת את צדקת הנשק" ולכן ישראל היא הטרוריסטית.

סילאסוואו לכתבים ישראליים:
כוח או"ם נועד לקדם השלום

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

כוח החירום של האו"ם נמצא באיזור החזית לא רק כדי להפריד בין צבאות ישראל ומצרים בתקופה הסבב ההפרדה ולשמור על הסטאטוס-קוו, אלא גם לקדם את השלום בין הצדדים — אמר אתמול מפקד כוח החירום של האו"ם הגנרל אנסיו סילאסוואו מפני קציני צה"ל שהתקיים באיזור החיץ.

מפקד כוח החירום של האו"ם אמר, כי הצדדים מקיימים בדרך כלל את ההסכם וכירב להתרחות לנושא התריגה מהסכם ההפרדה. כן סירב לענות על שאלה של עתונאי ביחס לחידוש הסכם ההפרדה ברמת-הגולן על-ידי הצרים. אחד מקציני כוח החירום של האו"ם, סגן אנדרס מצבא שוודיה, אמר כי לעתים רואים הוא החיילים מטוסים המטיסים מעליהם בגובה של 10,000 רגל ויותר ומצוים כך אין הם יכולים לזהות אותם.

50 מגדלי תצפית

באחד ממחנות כוח החירום של האו"ם באיזור החיץ המצרי, במרחק של כ-10 ק"מ מזרחה בהעלה סואץ וכ-4 ק"מ מזרחה לתוך הים התיכון על כביש אל-עריש קנטרה, ניתן לראות בבירור את עמדות התצפית שהקימו המצרים. הדובר בבגדלי תצפית המתנשאים לגובה של 20 מטר ויותר המבססים בנקודות-גובה אשר מעליהן צופים המצרים על הנעשה באיזור החיץ ובכטח שבשליטה ישראל. המצרים הקימו כ-50 עמדות הצפית כאלה לאורך הצלח-סואץ וכלן באוויישות בחיילים המצוידים במשקפות ענק ובאמצעי ראייה אחרים.

במחנה כוח החירום של האו"ם הקרוי נקודה 512, מצויה התנה לחילופי הנ"שבים במסגרה איחוד המשפחות המתבצעים פעמיים בחודש באמצעות כוח החירום של האו"ם. במקום זה הוקמו על-ידי צה"ל מבנים שבהם נערכות בדיקה ומכס והיפרדים ממעבר בכרן בכסלולי האורחים העוברים כאן מצד אחד על הגבול לצד האחר.

אזים בונע שיחה עם מצרים

אתמול לא היו חילופי אורחים, אולם כשאית מצרית ובה קבוצה של פועלים ומספר קצינים מצריים, באו אל מחנה כוח האו"ם כדי לקחת עמם מטלטלים של משפחות שעברו כבר את הגבול למצרים. כאשר ביקשתי לשוחח עם הקצין המצרי האחראי על הקבוצה, התערבו מיד אנשי האו"ם ובבעו את השיחה בינינו. הקצין המצרי בדרגת סגן הסיב רק לברכת השלום בערבית המתרוק באיסיות מהמקום. בסיוונות של עתונאים נוספים ובהם כתבי-חוץ ליצור קשר של שיחה עם המצרים הוכשלו על-ידי אנשי כוח החירום של האו"ם שניצבו עם רוביהם כחיץ בינינו העתונאים הישראליים וכתבי החוץ שבאו כאורחי הגנרל סילאסוואו, לבין המצרים שבאו לקחת המצים. אלא שלמרבה האירוניה היינו אנו הישראלים בצד המערבי ואילו המצרים במזרח לנו ובתוך חופי המובטחות הכבולות.

בסביבת העונאים מאולתרת סירב הגנרל סילאסוואו להשיב לשאלה רבות שהיה בהן לדעתו כדי קום כניסה לעניינים פוליטיים. לשאלות רבות השיב ב„אין תגובה" ולאחרות התייחס בנדר-ראש או בשתיקה מוחלטת.

בתשובה לשאלה אמר הגנרל סילאסוואו, כי נושא פינוי המבנים שבזמו ממקום כמה כוח האו"ם באיסמעיליה, לפי דרישת ראשי תעלת-סואץ, יוכרע בשיחות שיתקיימו בכרכו האו"ם בניו-יורק עם שר-החוץ המצרי פחמי. הוא אמר גם, כי עד כה חזרו לאיסמעיליה כ-180,000 אורחים הבניבת ילדים הולכים לבתיים, כפי קד כוח החירום הכחיש, כי אכן שהמצרים לא תפתח את תעלת סואץ לפני שתהיה נסיגה ישראלית נוספת בזרחה. אחר להפרות הם ההפרדה על-ידי השורים הים, נה סלאסוואו את השואל לדבריו של הרמטכ"ל רב-אלוף גורי אשר אמר, כי הוא צוין לאינפורמציה.

ערפאת קורא לעצרת

(המשך מעמוד 1)

הבי ההירוהי" אהוד אריב האורכיב'שוף קאפוצ'י, וציטט כדברים שאמרו במשפטם.

הוא האשים את הציונות בבדינות „גזענית", שאיננה כפלה רק ערבים אלא גם יהודים יוצאי עדות המזרח והביע על הירידה כהארץ כסימן לכישלון הציונות.

ערפאת קרא להלן לעם האמריקאי ולאוכלוסיה היהודית בארה"ב, להתנגד למסרותיה על מדינת ישראל, ולהפסיק לסייע לה. אם תסרגה מדיניות ארה"ב, מובטחת לה ידידות הפלשתינאים, אמר.

כן שאל מדוע צריכים הערבים לשלם את המחיר על כך שבראש כמה יהודים צצים רעיונות של הגירה לארץ. „מדוע לא יפתחו מדינות אחרות שעריהן ליהודים" שאל ערפאת.

ערפאת האשים להלן את ישראל בהכנון מלחמה חמישית בבזרחהתיכון. ערפאת הזהיר שמלחמה זו תהיה ממושכת וקשה, ותכלול הפעם גם נשק אטומי.

ערפאת הפליג האשים את המדינה הציונית ב... אנטישמיות. הוא הסביר שהציונות, לדעתו, משתמשת כלפי היהודים בשיטות דומים לאלה של האנטישמים.

ערפאת הישווה להלן את ההיסטוריה, היעדים והמעמד של ישראל לאלה של דרום אפריקה וקרא לאו"ם, לעשות לישראל מה שעשה סלשום לדרום אפריקה — להשעות אותה לשנה מפעילות בארגון.

בסיכום אמר ערפאת, שאין לעמו הרהורי נקם על כל הסבל שעבר. הפלשתינאים אינם רודצים בשפיכות דמים, אמר. הם רוצים בסיוע או"ם להקמת רבנות פלשתינאית עצמאית. „אני נושא ענף עץ-זית בידי, האחה ובזורועי השניה נשק של לוחם הירות", אמר ערפאת. „אל תניחו לו ליפול. המלחמה נולדה בפלשתינה. עם יוולד גם השלום".

בדברו על החלטת החלוקה כשנת 1947 אמר ערפאת, כי עצרת האו"ם התירה לחלק שטח שלא היתה לה זכות לחלקו, בולדת כי אינה ניתנת לחלוקה. את ההתנגדות של הפלשתינאים להחלטתו החלוקה המשיל למשפט שלמה, כאשר אשה שהתיימרה להיות אם של הינוק הביעה הסכמה להחלטת המלך לבתר את הילד, בעוד שהאם האמיתית התנגדה לכך.

„כאשר אנו מדברים על תקותינו המשותפת למען פלשתין העתידה לקום, אנו משתפים בשאיפותינו את כל היהודים החיים „עתה בפלשתין והמוכנים לחיות אתנו בשלום, בלי הבדלים והפליה. בתור יו"ר הארגון לשחרור פלשתין וכמנהיג המהפיכה הפלשתינאית אני קורא לכל יהודי לשקול מחדש את הדרך בה מוליכים אותו הציונות וההנהגה הישראלית, דרך אלי תהום, שבסיומה שפיכות דמים נמשכת ומלחמות נוספות. אנו מבקשים מכם לבחור בדרך אחרת משכציעה לכם מנהיגותכם הנוטעת בכם את רוח מצדה. אנו מציעים לכם בירה בעיבה יותר: לחיות יחד במסגרת פלשתין דמוקרטית" — אמר ערפאת.

ראשי אירופה ידונו בשיתוף אשיף

קאהיר, (ע"ן). — השתתפותו של „הארגון לשחרור פלשתין" בדו-שיח האירופי הערבי תיבחן על-ידי ראשי מדינות השוק האירופי בועידה הקרובה. — באמר באיגרת מטעם שר החוץ הצרפתי ז'אן סובניארג, שנשלחה למזכיר הכללי של הליגה הערבית מחמוד ריאד.

דרום-אפריקה גורשה מהעצרת

מרכז או"ם, (יופ"ע, עיד וע"ן). — עצרת או"ם גירשה שלשום בערב את דרום אפריקה מהמושב ה-29 של עצרת או"ם ב-91 קולות נגד 22, כשנמנעו 19 מדינות במנינים.

ההחלטה זו לא תשפיע על חברותה של דרום אפריקה באו"ם שכן בהתדעו על ההחלטה, הצביע בוטפליקה על העובדה, שאפשר לגרש מדינה מהארגון הבין-לאומי רק על פי המלצת מועצת-הבטחון.

מוצרים שנמכרו לפני הפיחות ישוחררו מהיטל מלאי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מוצרים ששולם עבורם מלוא המכס לפני הפיחות, לא יוטל עליהם היטל נוסף. לעומת-זאת, בהסכמי מכירה שנחתמו אבל לא שולמה עליהם כל מקדמה, חלה על הקונה החובה לשלם את המחיר החדש בעקבות הפיחות — מסר אמש שר המסחר והתעשיה חיים בר-לב, בפגישה עם נציגי המועצה הישראלית לצרכנות.

ביחס למקרי-הביניים בהם שולמה מקדמה חלקית, עדיין לא סוכם סופית מה יהיה הדין. נקבע, שנציגי המועצה לצרכנות ייפגשו עם הממונה על הכנסות המדינה כדי לקבוע את זכויות הקונים.

שינויים במחירי תה, גבינות ומרגרינה

הישובים מפורסים שערכו אנשי משרד המסחר והתעשיה עם כל הגורמים בדבר מראש, שיש לתקן בשיעורים קלים את המחירים של מספר מצרכים הכלולים בלהן המחירים המקסימליים לצרכן. בעיקר מדובר במוצרי חלב — חלק מהמחירים יוזלו וחלק יוקרו.

בין השינויים שסוכם עליהם:

● „רדויך", קרטון של 500 מ"ל, יימכר ב-1.65 ל"י (במקום 1.70 ל"י);
● גבינת „גלבוע" בפרוסות בחבילה של 150 ג' — 3.00 ל"י (במקום 3.30 ל"י);
● מרגרינה חלבית, חבילה של 200 ג', — 1.35 ל"י (1.30 ל"י);
● גבינה „כנען", חבילה של 500 ג' — 3.10 ל"י (3.00 ל"י);
● גבינה חצי קשה (5 אחוזים שומן) חבילה של 250 ג' — 1.40 ל"י (1.35 ל"י);
● תה סוג 74 (ויסוצקי) חבילת חמרן של 100 ג' — 2.00 ל"י (1.95 ל"י);
● תה בשקיקים של גרם האריזה של 25 שקיקים — 1.45 ל"י (1.50 ל"י).

„סקוטלאנד יארד" פתח בחיפושים ברחובי הצולם אחר הלורד לוקאן בן ה-39, המואשם ברצח המטפלת של ילדיו.

הוראות ביצוע לקידום בלוח התיפקוד לעובדים סוציאליים

לאחר מו"מ ממושך הושג בימים אלה הסכם עם נציגי המעסיקים בדבר קידום העובדים הסוציאליים בשדה ובמיפקוד ישיר בלוח התיפקוד שלהם עד דרגה 4 ונקבעו הוראות ביצוע.

לפי ההסכם, יקודמו עובדים סוציאליים מדרגה 1 לדרגה 2 בתום שנתיים לשהותם בדרגה 1; ומדרגה 2 לדרגה 3 בתום שנתיים לשהות בדרגה 2.

כן נקבע, כי עובד אשר ישרת 3 שנים בדרגה 3 יקבל תוספת בשיעור 70 אחוז מההפרש שבין משכורת היסוד ההתחלית של דרגתו לבין הדרגה שמעליה, כמפורט בסעיף 13 שבהסכם הקיבוצי לשנת 1972/73.

עם זאת נקבע בהסכם, כי עובדים סוציאליים המטפלים במשפחות בדיתיות, בבני נוער עוזבים ועבריינים, בחבורות רחוב, בנזרות בתמקה ובנושאים הדורשים מיומנות, ידע ונסיון — יהיו זכאים להתקדם לדרגה 4 אם עברו השתלמות מקצועית מתאימה או שהם ראויים לכך כבחינת רמת הידע שלהם.

דבר DAVAR
עורכת חנה זמר
סגנו לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל-אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)
סניפים:
תל-אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 46, טלפון 286142
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3

חברי האגודה הערבית-אמריקאית באוניברסיטת אוהיו שבארה"ב מפגינים בתמיכה לאש"ף.
צילום-רדיו של „אסושיאייטד-פרס"

חוסיין: לא אשתתף במו"מ על שלום

קורא לשיחות ישירות ירדן-אש"ף

ביירות, (יופ"ע). — המלך חוסיין אמר אתמול, כי ארצו לא תהיה יותר שותפת במו"מ על הסדר שלום במזרח התיכון.

בראיון שהעניק לשבועון „אל-ציאדי", קרא חוסיין למגעים ישירים בין ירדן לאש"ף.

חוסיין אמר, כי אין הוא שולל את האפשרות של מלחמה ערבית-ישראלית נוספת. עם זאת ציין, כי בשעה זו אין להתנבא, אם תשתתף ירדן בקרבות.

חוסיין אמר בראיון, כי בביקור האחרון שערך שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר ברבת-עמון, הוא לא הגיש לירדן הצעות חדשות כלשהן.

המלך הצהיר, שירדן תמשיך במילוי חובותיה כלפי הגדה המערבית „והעשרים ביניהן יישארו פתוחים לנצח". באשר לתשלום המשכורות וההתחייבויות האחרות, אמר חוסיין, כי תשלומים אלה יימשכו עד שתגיע השעה שבה לא יהיה יותר צורך בהם.

„אהראם": הדיון באו"ם מבחן לכוונות ארה"ב

קאהיר, (ע"ן). — מצרים הודיעה לוואשינגטון, כי עמדתה של ארה"ב בדיון על השאלה הפלשתינאית בעצרת או"ם תהווה „מבחן כעשיי" של כוונות ארה"ב כלפי הערבים.

העתון „אל אהראם" גילה אתמול, כי באיגרת אל הנשיא פורד ואל שר החוץ הנרי קיסינג'ר שנשלחה על ידי ממשלת קאהיר, נאמר כי הדיון בעצרת או"ם נותן לארה"ב „הזדמנות גדולה" למלא תפקיד בהשגת הסדר צודק של הבעיה הפלשתינאית.

האיגרת מציינת, שהערבים כיצפים מארה"ב שתנקוט עמדה מאוזנת, והקפה בחשבון את האינטרסים האמריקאיים באיזור.

עוד נאמר באיגרת, שלאחר תום הדיון באו"ם, יעשו הערבים הערכה מחודשת של המדיניות שמנהלות כל שאר המדינות כלפי הענין הערבי.

חנינה בירדן לשפוטי בטחון

רבת-עמון (יופ"ע). — חוסיין מלך ירדן העניק אתמול חנינה כללית לכל העצורים במדינה אשר הורשעו על עבירות הקשורות בפגיעה בבטחון ירדן — נאמר בהודעה ממשלתית ברבת עמון.

על פי ההודעה, ישוחררו היום כל העצורים בבתי הכלא בהם גבי לאה.

לדעת משקיפים בירדן, עשויים להיכלל בהמסגרת המשוחררים גם חברי ארגוני-החבלה הכלואים בירדן.

עכשיו
במיוחד
כדאי לחסוך
בתכנית
צמודה
למדד
יוקר המחיה
כח 10000
* הצמדה למדד
* 10% מענק
* המענק נושא ריבית והפרשי הצמדה למדד
* המענק, הריבית והפרשי ההצמדה פטורים ממס
ועוד מבחר תכניות חסכון צמודות למדד יוקר המחיה
בנק לאומי לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן
פרטים בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד, בנק קופת עם ובנק ערבי-ישראלי

מה אומרים!

התקווה ועוד

„שכונת-התקווה". אשאל את שלמה שבא כה מקודו של השם הזה. התביבי תמיד הפתשי — — — כל כך! שכונה התקוה, אני מכיר את שמותיהן של שכונות רבות בעיר מולדתי: „שכונת שפירא", „שכונת שפאק", „שכונת נחדיה", „שכונת ברנר", „שכונת השכנים", „שכונת מהלול", „שכונת הקוקזים", וכו"ב שכונות אשר כמה מהן עברו מן העולם ונותרו השמות. בבנכי הזכרון של עירנו. מהן הקרויות על שמו של אדם הראוי להזכר, מהן המכרות בעגמה מתוזרה האלמנית את מוצאם של תושביהן בעיר הגדלה והולכת המחקה את הזכרונות.

„שכונת התקווה" אותה ואבדם. כי מקור השם אינו ידוע לי. אך ידוע לי היטב השכונה. לפעמים. בבואי מירושלים לתל-אביב. אני מטה לעברה. במקום לפנות ימינה לידה. חוזר אל השכונה שנהבתה. שלא שינתה את פניה.

בארץ הפורחת הזאת, רבת-הפנים והגודלות. המסטנית כל כך, שומרת „שכונת-התקווה" על צביונה המתמשך לזיהוק, כמו כובלעת אחרת. מוזר. לפעמים בלבתי שם נדמה לי, שהמקום קפא. שישראל עדיין לא הגיעה לכאן. כמו ש„יש" מצד באמבלי". זו תל-אביב הישנה. תל-אביב הקטנה. חלק מן העיר שהיתה לאחרות. לפעמים, בבואי לכלם, נדמה לי, כאמה, כי עודני בימים ההם.

בבנת בתים קטנים ושיכאות אין שם. שוקים ומסעדות. גם הפועלים החדשים שנבלעו בה, ברבות הימים, לא הצמה לאחרות אלא הוסיפו לה כהלהם. בשעות הבוקר אתה מתאן ברחובותיה את דוכני כרוקו רבידאק: פיתות אש-תנור המאכלות את כל המטבן והתריך והתמרן, או כדי נושה, מכשרי כרים ובהם „קיבות", בשר טחון ובצל וקצוצת השוקרת על הזכן, מלופפות בפיתות הנ"ל. בתוספת „אמבה" חריפה עד דכעות.

*

„שכונת התקווה" היא משהו אחר. היא לא כל הדברים האלה. היא לא קסמו של הפרזור. שבו נשמרת הקמטוניות ביחסי אנוש. ה„פולקלורי" המתחבב כרודף על הורים לה, גם לא, אבוי, „יהכם הרע", שהוציאו לה, שלא באשמתה.

אינני יודע אם תושביה עניים מן הממוצע הישראלי, אם לא השפים ותשוה אחוזים מאנשיה הם ישראלים כשרים, אולי יש בן דלות ועזניות ממנה. אולי רבים בה מחזיקים המסודרים פחות או יותר. בסמכבר הימים הצניקה לישמותו להחמים לא מצטים ואחוזים שומרי סוד.

לא בכך העניין, שכונה זו היותה ברבות הימים, לאחר תקומה ישראל, לשם דבר, כאן מצאי הצבא, היא היתה כבאו כוח של הבן המהרג, של ה„דפוק". בבוא בניה בפליות שבם אחר ל„דיזנגוף", לצפון תל אביב, כמו חשת בסכנה, ביחסות המאפיינת את אלה שספר חלקם אל מול המשוש עליהם.

בהוכבי ישראל נצורה הרבות שנה, נצורה „תרשיח", המחה הצדה, ה„ווואקות". הפטריוטים השכונתו, הזעם, האושי, ההזי האלים הכאוב, די בבעדים על מנת להציה תבערה. מפעם לפעם עוברת השכונה את הקו המפריד בינה לבין תל-אביב ואותה. יום אחד נצפו כאות אנשים זועפים את רחוב קרליבך, הרסו את משרדי ההתאחדות לכדורגל, הטריצים הסבירה, כי זו דרכם של אוהדים מתוסכלים, אחרים קראו על הקיר דברי האהרה של היד הרושמת. התפרעות כזאת מעוררת תמיד רגשי בושה ואלצות בקרב הרוב השקט בשכונה שיצאו לה מוניטין. אך „אבגורדי" ה„שבאבי" עשה את שלו.

עבו ועב. אינני איש מחקר ואני מתקשה לאתר את כל מרכיבי המועקה. מדובר במיעוט. מרגיעים אותנו. במיעוט מתפרע. בשבת נסלו ממנו את השעשועים. ביום ראשון את הלחם. לא, בל נגזים. הלחם התיקר מאוד אך לא גנגל. די היה בכך כדי להפחיד אנשים עניים. מריבפש.

כולנו ראינו על המסך הקטן את האשה. האם, המזעקת: „אני נכנסתי לחנות והשתגעתי. בה הם רוצים מאתנו ? ? שיקחו מן המיליונרים !" הדבור לנו. כי עשרים אחוזים מקרב בני ישראל הם בבחר נזקקים. אינני יודעים את מספרם של ה„מיליונרים". אך הכל יודעים מה רבו המוצעשרים וכך הוברר. פעם נוספת. כי במציאת ישראל הסוציאליסטית, הנוצרה, העניה במטאבית, פבוצת המלחמה, נוצר קיטוב מעמדי מחריף, מכוער. כזוב, ושנו הכמים: כאשר תופף הפער החברתי את הפער העדתי נוצרים, ברבות הימים. כתחים קשים. עיוורות וניכור, מרירות בוסמבת או אלימות שלוחות-רסן. אך נוראים מכל. הניכור. אבדן התוחלת, לנאות, נכחבים. הדברים ב„אפוחה" השופחה. את „נבור" (ב„ע") ...מחט הירודו של יהודה ניני ב„עדמודי". לפתים הם בשמעים כשצבם מלוחים בפה ... בהולתיוראה ... מכנלית מפשלה ... צעקות נשים ושאגות המון מריע.

הכשלון בהא הידיעה של המהפכה הישראלית!

עם ישראל נתנסה באחרונה בנסיונות מכאיבים: המלחמה. המועקה המדינית, שערוריות הבוקים והחברות הממשלתיות. המשבר הכלכלי המאיים וכידיב צרות צרורות וצרות בתמורות. בעת תופסים הישראלים במה מדובר. בימים האלה, בין שולות המלחמה ששותה וביבולי זו הפלולה לבוא. לכן מבריזים את השעה כ„שעה האמת", חסרת הרחמים.

עם שלם לומד כעת ב„סמינר רציוני", שלא היה כדוגמתו את מישנת ארץ ישראל: הממשלה מבטיחה לנו, כי בימים אלה תדון בשרשי הדברים, בשאלות היסוד של השכר והמיסי, של חלוקת הבושר הלאומי (או העוני הלאומי). אך על מנת שיעלה בידינו להגיע אל המהרתיים. על הישראלים לעשות למען יותר מאד. לא ייתכן, כי יתגלעו חילוקי-דעות ההומים על דורכי פתרונה של הבעיה הפעפתה כבצע, יוסי הממשלה הקוסדרות אינם בבדיר יותר מאבק מר וקשות בין השלטון לבין ה„יגניך". ההסתדרות איננה סניף של משרד האוצר אך גם איננה „יוניק". אוי לה ואבוי למדינה אם תהיה כזאת. ההסתדרות שהיתה מאז ישודה המנוף והמצפון של המהפכה הישראלית. מתי ? כיצד ? היכן ? מדוע התחלה הטעות ?

עד אשר תשיב על השאלות האלה מוכרחים להציל, שמעתי את הקולות השונים. הזעם והמחאה עולים על גדותיהם. גם כי מדובר כמו בכל שכיר אחר. ובכל זאת אני יודע, כי אם נכשיל כולנו את ההזדמנות האחרונה אשר נתנה לנו, ברגע האחרון ממש, תתחולל בארץ הזאת שואה כלכלית והברתית ולאומית שאין לשער את ממדיה.

כל ההצעות ששמעתי נכונות: צמצום הוצאות הממשלה. ביטול משרדים, חיסול הסניפים התל-אביביים של המיניסטריונים אשר מושבם בירושלים. בירת ישראל. מושב הממשלה (היכן ראיתו שר בריטי שיחזיק סניף למשרדו בליברפול או שר צרפתי, בליון ?). הכל מוסיפים את ביצור השוחות ביד ברזל. ואחרי הכל. כן, ככלות הכל יאלצו השכירים לותר. אחרת נאמר בעוד כמה חדשים: ניתנה לנו הזדמנות להציל את עצמנו ואנו בטמטומנו לא ניצלנו אותה. עכשיו מאוחר מדי.

אין דומה הפגנת פועלים היום. בעוד מדובר בהידוק חגורה מכאיב, להפגנת מובטלים באביב הקרוב. ההיא תהיה קטלנית. גם שכונת התקווה תיאלץ להשוב על כך במצח הגלהנבוהי של התסכול, הזעם והחרדה.

*

לפעמים נדמה לך, כי העם הזה מאבד את יכולתו לממש בתבונה. זה לא כבר, לאחר זמן רב, בילותי שעות אחדות בכנסת הירושלמית. התקטיתי לממצא שני ח"כים ממפלגות יחד עם האחר. הכנסת נראתה כמו כוורת זועמת. אמר לי מי: הבעיה שלנו היא הקונסנזוס הלאומי. לא ייתכן כי לא נמצא את המכנה-המשותף לכולנו או לרוב העם.

הוא דיבר על מדיניות החוץ והבטחון. חשבתי כי לעמוד בנושא השואה הכלכלית הצפויה לנו, אם לא נעשה בזמן את הראוי להיעשות, קיימה הסכמה לאומית. לא ויכוח ולא יותר זה עבור.

מקובל להעיר אצלנו על האימרה הידועה „העם הוא טוב. הממשלה גרועה". העם הוא טוב כמובן. בשעות מבחן איומות ומגואלות בדם הוא טוב. אחר כך הוא חוזר לסורו. לאהליך. אינני יודע אם העם הוא טוב יותר, כעת, נמנה מהבינוביץ' הרושם על הכתלים את כתב-האזהרה והאזעקה.

תמיד הוקסמתי מהפגנות פועלים. היה בהן מן ההנף המוסף וכן הכוח. הפעם בראותי את ההפגנות באשדוד ובתל-אביב חשבתי: כי הן משולות לשפות איומה. היו שם הכידנאות, הדגלים, האגרופים המונפים. ההמון הקורא בקולות והיתה שם טעית איומה משאת. משהו מחורך התשמוני והצבא ללא השבכן המתודתיים.

אין דבר. קיבת הברזל של ארץ-ישראל תעכל גם זאת.

ח-נ'

ק. ה. ל.
(קבוצת המתנדבות לבי"ח לוינשטיין)
הבזאר השנתי
הפיל הורוד
היום, יום ה', 14.11 משעה 10 בבוקר ועד 9 בלילה באולם העצמאות מלון שרתון ת"א.
ההכנסות קודש לפצועי צה"ל המאושפזים בבית החולים.

כינוסים שביתות והפגנות

פועלי חיפה מתייצבים מאחורי תביעות ההסתדרות; שביתת־מחאה בתעופה האזרחית; היום הפגנת „פנתרים" בת"א; משל: מבחן לכוחה של ההסתדרות בעמידתה מול הממשלה

מאת עמוס כרמלי, סופר „דבר" בחיפה

כינוס ועדי פועלים ועובדים, המייצגים 80,000 שכירים בחיפה ובסביבתה, החליט אתמול להתייצב מאחורי ההסתדרות בתביעותיה מהממשלה לפיצוי על ההתייקרויות.

הכינוס נערך באולם מועצת פועלי חיפה, בהשתתפות מזכיר ההסתדרות ירוחם משל, ולווה מפעם לפעם בסערת רוחות ובהתפרצויות זעם של נציגי הפועלים. באחד המקרים אף אילצו משתתפי הכינוס את אחד הדוברים, נציג ועד עובדי משרד המסחר והתעשיה, להפסיק את דבריו ולפנות את הבימה, לאחר שטען כי גם ציבור הפועלים חי ברמת מותרות ויכול להדק את החגורה.

רוב הדוברים התנגדו לעריכת שביתות מחאה במפעלים על ההתייקרויות, ובמקום זאת תבעו מנציגיהם בהסתדרות לעמוד בתוקף על התביעות לפיצוי מלא של תוספת יוקר החל בחודש נובמבר ופיצוי על ההתייקרויות החל בילד הראשון. הדוברים תקפו בחומרה רבה את האחראים לפרשיות הכלכליות, שסיבכו את המדינה בהפסדים של מאות מיליוני ל"י, ותבעו מהממשלה לנקוט צעדים נמרצים נגד האחראים לפרשיות אלה. הם גם תבעו מהממשלה להגביר את הפיקוח ולנקוט אמצעים חמורים נגד הספסרים.

חלוקה צודקת

בהביאו את עמדת ההסתדרות, קרא י. משל לפועלים לא להידרדר למצב שבו ייפסק מהלך החיים התקין. „נתווכח עם הממשלה כחברים, גם אם אין בינינו הסכמה מלאה. אנו מסכימים עם הממשלה, כי אנו שרויים במצב כלכלי חמור, אך נתבע שחלוקת הנטל תהיה צודקת ושווה". משל אמר, כי מי שטוען שתשלום מחצית תוספת היוקר כבר בחודש נובמבר יהרוס את המשק, כאילו טוען שכל התכנית הכלכלית החדשה נשענת על אותו סכום מיזערי. ואם כך הוא הדבר — הרי שכל התכנית הכלכלית אינה שווה ולא כלום.

מזכיל ההסתדרות הביע חשש, כי בתכנית הזו הממשלה מסתתרת סכנה לאבטלה כמוסה, והודיע כי ההסתדרות תעמוד על כך שיימשך מצב של תעסוקה מלאה. הוא הציע לממשלה שתנצל את מיליארד הל"י, הנמצאים בקרן ביטוח בפני אבטלה, לא לצורך ביצוע תשלומי אבטלה... אלא למימון הכשרת עובדים לצורך ניידותם מענף לענף.

יפורסמו משכורות המנהלים

בקראו למשטר של חיסכון וקימוצים, אמר משל, כי הנהגת ההסתדרות חייבת לשמש דוגמה והוא יביא בשבוע הבא לוועד הפועל תכנית מפורטת לקימוצים ולחסכון בהוצאות המשק ההסתדרותי ומוסדות ההסתדרות. בהקשר לכך הוסיף, כי ההסתדרות תפרסם את משכורותיהם של ראשי המשק ההסתדרותי ומוסדותיו ובמידת הצורך, ייערכו גם בהם קיצוצים. הדובר קרא לממשלה לנהוג בדרך זו אף בשירותיה, לשמש דוגמה ולאמץ את הסיסמה הצה"לית: „אחרי". „בכך אולי לא תוקל כבידת המשפחה בישראל, אך תעמיק הרגשת היחוד בקרב הציבור".

אם נבטל את מכשיר תוספת היוקר — הזהיר משל — נגרום בכך ידינו לתסיסה כלכלית חמורה, לערעור יחסי העבודה ולמצב שבו רק החזקים יקבלו והחלשים יישארו מקופחים.

תמיכה בהסתדרות

מזכיר מפ"ח א. מולק קבל על כי ציבור הפועלים אינו יכול לעמוד בכל הגזירות שהוטלו עליו כבהלומה. לדעתו, היה ניתן למנוע את הכלם אם הממשלה היתה מתאימה את מדיניותה בעבר לצרכי המשק ולא היתה ממתינה שנים כדי להטיל את הגזירה בבת־אחת. אבל עם כל הצער שבתלוה לתכנית הכלכלית מביעה מועצת פועלי חיפה הזדהות מלאה עם עמדת ההסתדרות ומתייצבת מאחורי משל והוועדה המרכזת בתביעותיהם מהממשלה — אמר מולק.

„משלמים בעד האחרים"

רוב נציגי הועדים סיפרו, כי הם נמצאים במפעליהם בלחץ קשה של העובדים התובעים פעולה נמרצת מצידם ומצד ההסתדרות. שמעון קסרי, מזכיר ועד פועלי „פניציה" אמר, כי לא יכול להיות שציבור הפועלים ייהפך למקרה סעד בישראל. „איננו מצפים מירוחם משל שיהיה חותמת גומי להחלטות הממשלה" — אמר. הוא תבע להפסיק את העסקת הפועלים הערבים מהשטחים אם אכן צפויה אבטלה. כמו כן הציע לערוך הפגנת מחאה של ארבע שעות על־ידי פועלי חיפה. דוד פינטו (עירייה) טען, כי המכה שניחתה על סל המזונות של ציבור הפועלים קשה לא פחות מהמכה שניחתה עלינו במלחמת יום הכיפורים. אין אנו משלמים כעת עבור מצב בטחוני אלא עבור ר' אדוה, בנק אי־בריטניה ופרשיות כלכליות אחרות. הוא קרא לממשלה לבדוק את המחדל הכלכלי על ידי ועדת חקירה דומה לועדת אגרנט, שמסקנותיה יחייבו את הממשלה. עליזה גורקובסקי, מזכירת ועד פועלי „אתא", תבעה מההסתדרות לא להסכים להקפאת הסכמי העבודה.

ד. ביטון („אוטוקרס"): „איך אפשר לגדל ילדים בריאים במיסטר כלכלי כזה?"

ב. לוי (עיריית חיפה): „חיפה תצא מדבוק הידיים ותלך להפגין, כמו שידעה לעשות זאת בעבר".

י. טרהלבר („שמן"): „כל פעם נותנים לנו בימה להתבטא, אולם שום דבר לא יוצא מזה".

א. בן שלום (כימיקלים ופוספטים): „כל העושר במדינה מרוכז בידי 15 אחוזים מהאוכלוסיה באין מתריע. נוצר כאן גן־עדן לספסרים ולנוכלים".

ת. עוזי („חלקן יציקה"): „באנו להפגין שהממשלה תדע כי יש כח החודש את המגיע לה".

ב. שישרית (מספנות ישראל): „יש להקים ועד לאומי של פועלי ישראל במתכונת המשמרות האדומים בסין, שיפקח על החלטות הממשלה וביצוען".

מ. יהודה (עירייה): „כששאשתי שמעה על הקיצוצים, היא ברחה מן הבית".

„דבר היום" — בע' 7

י. זילברמן (ועד עובדי מטרית) היה היחידי שטען כי גם הפועל השכיר יכול להוריד את רמת חייו ולהדק את החגורה. דבריו גרמו סערת זעם של הנוכחים והוא נאלץ להפסיק את דבריו.

י. מילינקובסקי („אסקר"): „מוכן לוותר על תוספת היוקר בתנאי שישיבו בבתי סוהר את אלה המאבדים מיליונים מאוצר המדינה".

א. עובד („מתמר") הציע לוועדים להתכנס ללא ההסתדרות, לגבש את עמדותיהם ולבוא עם תכנית פעולה למפ"ח ולוועד הפועל של ההסתדרות.

א. מזור („חלקן הנדסה") קרא לשחרר פועלים ממס על שעות נוספות ולתת להם תוספת מידית וריאלית.

בן־גד („פרי"): „אנו דור מאומן בפיחותים. אף פעם לא היתה חלוקה שווה של הנטל".

לביא (חישולי כרמל): „יש להקים ועדי פעולה".

י. כץ (נמל חיפה): „לדיון על הפיחות הגיעו כולם במכוניות מפוארות. יש לתבוע מן ההנהגה דוגמה אישית".

בסכמו את הדיון, אמר משל, כי המחדל הכלכלי הראשון התחיל אחרי מלחמת ששת הימים כאשר שרים ואנשים מרכזיים התחילו להשתתף במסיבות של המתעשרים למיניהם ובכך נתנו להם סטאטוס. עוד אז לא היה ערך מיוחד לחיים הנוצצים הללו. משל אמר, כי אינו בעד הפרדת כוחות בין הממשלה לבין ההסתדרות אלא בעד עמדה עצמאית של ההסתדרות ומו"מ עם הממשלה — לא מתוך עימות אלא מתוך חברות ומתוך עמדה עצמאית. הוא אמר, כי צו השעה הוא להדק את הקשר בין ההסתדרות לבין ציבור הפועלים. זה יהיה מבחן לכוחה של ההסתדרות בעמידתה מול הממשלה — אמר.

מוסר „דבר" בדרום מוסר:

ועדי השובתים מאשקלון וסביבתה התכנסו להתכונן הערב בקריאת מועצת הפועלים כדי למחות על ההתייקרויות האחרונות. באזור אשקלון ובמקומות אחרים בדרום, עדיין רבה התסיסה במקומות העבודה על ההתייקרויות.

שביתת מחאה בתעופה האזרחית

עובדי התעופה האזרחית קיימו אתמול בצהריים שביתה בת חצי שעה בכל נמלי התעופה בישראל, במחאה על המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה ולאות הזדהות עם עמדת ההסתדרות בשאלת תוספת היוקר.

השביתה לא פגעה בתנועה הבין לאומית הסדירה, כאשר הטיסה היחידה שנועדה לצאת ב־12.00 עם פרוץ השביתה — טיסת „אל על" לניו־יורק — הוקדמה בדקות אחדות ויצאה לדרכה. שום טיסה אחרת לא היתה צפויה בנמל באותה עת. 1500 עובדי התעופה האזרחית בכל נמלי התעופה בישראל הפסיקו את העבודה למשך חצי שעה, ובאותו זמן כינס ועד העובדים מסיבת עתונאים בנמל בן־גוריון, בו הסביר את מניעיו.

יו"ר הועד, נ. בטיש, אמר כי העובדים דחו פניה מאת מנהל הנמל, א. כהן, שביקש בשם מנכ"ל משרד התחבורה שלא לקיים את השביתה. זאת מאחר ש„חשבנו שיש לנו צידוק מוסרי להביע את מחאתנו בדרך זו".

הוועד שיגר מברק הזדהות למזכיר ההסתדרות, ובהודעה לעובדים נאמר: שעובדי התעופה האזרחית יעמדו בתוקף על שמירת רמת החיים של הפועל ויתנגדו לכל נסיון להפוך את הפועל למקרה סעד במדינה.

הפנתרים השחורים יפגינו היום

סופרת „דבר" בתל אביב מוסיפה:

תנועת „הפנתרים השחורים" עומדת לקיים היום בככר מלכי ישראל בתל אביב בשעה 4 אחה"צ הפגנה נגד המדיניות הכלכלית החדשה. המפגינים יתבעו הטלת מס של 100 אחוז מכל רווחי ההצמדה, פיצוי ריאלי ומיידי למשפחות בעלות הכנסה בינונית ומשפחות המצוקה; מענק של 100 ל"י לכל ילד החל בילד הראשון, תוספת יוקר מלאה לכל שכיר או עצמאי המשתכר 2,000 ל"י לחודש או פחות ומפרנס ארבע נפשות או יותר, וכן ביטול ההטבות לעולים.

מנהיג „הפנתרים" שלום כהן אמר אתמול במסיבת עתונאים, כי תנועתו מסתייגת מן האלימות שנתגלתה השבוע על רקע ההתפרעויות בשכונת התקווה וטען, שהוא וחבריו פעלו להרגעת הרוחות. לדבריו, המעשים האלימים של השבוע נעשו בידי בני נוער וילדים בעיקר. לדברי כהן, אלימות ילדים מהווה תוצר של המצוקה. עם זאת ציין, כי תנועתו דוגלת בכך שהזכויות המגיעות לקבוצות גדולות, ושאינן מקבלות אותן — מותר לקחתן בכוח. לדוגמה: לזוגות צעירים, מחוסרי דיור, מותר לפלוש לדירות ריקות שמיועדות לעולים.

„משל מתקרב לפטיש ומתרחק מהסדן"

„ירוחם משל וחלק מחבריו בהנהגת ההסתדרות נתונים בין הפטיש לסדן. אני חושש מאוד שמשל מתקרב לפטיש הממשלתי ומתרחק מהסדן הפועלי" — בקורת זו על הנהגת ההסתדרות השמיע נציג „מוקד" בועד הפועל של ההסתדרות, שטען, כי המבחן להנהגת ההסתדרות הוא עכשיו לא רק בדרישות שתציג, אלא בכך כשנותה לגייס את הפועלים למאבק לשינוי מדיניות הממשלה.

„שנת 1974 תחשב בתולדות מדינת ישראל כשנת השיא בהרחבת הפערים, כשנה של מיפנה דראסטי ללא תקדים בחלוקת ההכנסה הלאומית לרעת השכירים ולטובת בעלי ההון" — טען נציג „מוקד" יאיר צבן.

הפועל המזרחי: פיצוי לכל השכבות החלשות

הוועד הפועל של הפועל המזרחי החליט אתמול לתמוך במדיניות הכלכלית של הממשלה, אך תבע מתן פיצוי לכל השכבות החלשות.

שר הסעד מיכאל חזני, אשר נשא את הרצאת הפתיחה, אמר בין היתר, שאם יינתן „פיצוי לכל על הכל, תוך חודש ימים נגמרנו עם התרגיל להבראת המשק". עוד אמר השר, שאם לממשלה אין כוח לעמוד לבדה נגד התסיסה בציבור הפועלים, תהיה חייבת מפלגת העבודה להרחבת הממשלה, כדי לעמוד בפני הקשיים העומדים בפנינו.

הוא עמד על הסכנה של האבטלה העשויה לגרום למתח ציבורי. גם החזרתם של 60.000 פועלי השטחים אל מקומותיהם, הוא חומר נפץ העלול להתפוצץ. אשר לתסיסה בציבור הפועלים, אמר, כי הוא שקט לגבי „האוכלוסיה למטה" המונה כ־200,000 נפש אשר תקבל פיצוי על כל הנובע מההתייקרות. הוא הדגיש, כי הציבור החלש שקט ואילו בעלי ההכנסות הטובות הם הצועקים. בהביעו התנגדות לכל צורה של מיתון אשר תגרום לאבטלה, ביקש שר הסעד להכין מיד תכניות בניה ציבורית שתופעל מיד אם יתגלו סימני אבטלה. עוד אמר השר חזני, כי אם יתנו תוספת על כל ההתייקרות, הרי יש חשש מסוכנת של אינפלציה. הכלכלה תסוגה ביצוא.

מפ"ם: מקדמת תוספת יוקר מדצמבר

מזכירות מפ"ם הטילה אמש על נציגיה במחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות לתבוע, כי המקדמה על תוספת־היוקר של ינואר 1975 תשולם בדצמבר ש.ז.

המזכירות תובעת מהממשלה להמשיך ולקיים את ההידברות עם ההסתדרות ולהבטיח תשלום מלא של תוספת היוקר.

כן תובעת מפ"ם מהממשלה ליזום תחוקת חוק הקשורה בשאיבת אמצעים מבעלי היכולת ופגיעת ריווחי הפיחות הזה, למען להבטיח חלוקה צודקת יותר של הנטל הכלכלי.

כ.ע.פ. קריות שמונה: להעניש העבריינים

מזכירות מועצת פועלי קריית־שמונה דנה אמש בכל ההתייקרויות והפיחות, כי היא מזדהה עם עמדת הוועדה המרכזת של ההסתדרות לדרוש תשלום מלא של תוספת היוקר.

כן הוחלט לדרוש ממשרד המסחר והתעשיה נקיטת אמצעים מיידיים ונמרצים לבלימת הפקעת שערים וספסרות בצרכי מזון ולהעניש העבריינים על ידי שיפוט מהיר.

אילון נפגש עם רבינוביץ'

מאת סופר „דבר"

יו"ר מרכז השלטון המקומי פנחס אילון, נפגש אמש עם שר האוצר י. רבינוביץ בקריה בתל־אביב ודן אתו במצב הקשה של הרשויות המקומיות ובהשלכות ההתייקרויות האחרונות על המשק המוניציפאלי.

„הצנע בישראל — צעדי מלחמה"

רבת עמון, (ע"ן). — אמצעי הצנע שנקטו בישראל, הם צעדים מלחמתיים — כתב אתמול העתון הירדני „א־סבאח". העתון קורא לערבים להתכונן ברצינות למלחמה.

הרעה בתנאי אמיסיות חדשות של אג"ח צמודות

יירשמו בבורסה רק 4 חודשים אחרי הנפקתן

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

אמיסיות של אגרות־חוב צמודות המיועדות לציבור תירשמנה למסחר בבורסה לא לפני תום ארבעה חודשים מיום פתיחת הרשימות (דהיינו יום תחילת המכירה של אותה סידרה על־פי התשקיף).

לגבי איגרות חוב הנמכרות בקבוצות (כאשר הקבוצות מוגדרות בתשקיף לפי התאריכים שבהם הוגשו ההזמנות לרכישת אגרות חוב) תירשם הקבוצה למסחר בבורסה לא לפני תום ארבעה חודשים מיום תחילת המכירות המתייחס לאותה קבוצה.

עד כה נהגו המנפיקים של אמיסיות אגרות־חוב המיועדות לציבור, לרשום אותן למסחר בבורסה סמוך לאחר סיום המכירה של האמיסיה או קבוצה מתוך האמיסיה כולה. התשקיף הינו בר־תוקף לתקופה של 6 חודשים ולכן תקופת המכירה המקסימלית היא 6 חודשים מיום פירסום התשקיף — על כך החליטו במשרד האוצר ובנק ישראל.

מהחלטה זו נובע, כי גם להבא צפוי הרישום בבורסה של האמיסיה החדשה להתבצע לאחר יותר מ־4 חודשים מראשית המכירה, וזאת אם טרם הסתיימה המכירה והיא נמשכת לאחר אותו מועד. אולם ההוראה קובעת, כי הרישום לא ייעשה לפני עבור ארבעת החודשים גם אם הסתיימה המכירה לפני כן. כאורך זמן זה, כי אגרות החוב האמורות נשארות סחירות גם בתקופה שבטרם נרשמו בבורסה.

הוראה זו מתייחסת לאמיסיות של אגרות־חוב המונפקות על־ידי כל המנפיקים במדינה החל ב־15 בנובמבר 1974. אין ההוראות חלות על אגרות־חוב 6 אחוזים ל־17 שנה ו־6.5 אחוזים ל־20 שנה.

מטרת ההוראה דלעיל היא לדרבן משקיעים לזמן קצר (כאלה המבקשים להשקיע לחודשים ספורים בלבד) להשתתף למטרה זו במילווה קצר מועד — שחודש לאחרונה בתנאים משופרים ולא במלוות צמודים שמטרתם להיות מכשיר להשקעה ארוכת טווח.

ממשב"ל מפרית תוקף הפכור להפרשי ההצמדה

„ההצמדה היא פצצת־זמן" וכי רבות הימים נשלם אותה בריבית דריבית. היא גורם הבעיות הלוקה ההכנסות במדינה. במקום להפריד סיום. הרגה את שוק ההון ומחקה לחלוטין את שיקולי הכדאיות בהשקעה — אמר אמש מסגניל למימון של משרד המסחר והתעשיה צ. בר־חיים, ביום עיון על ההצמדה במשק, שנערך במלון „מגדל שלום" בתל־אביב מטעם המרכז הישראלי לניהול.

בר־חיים טען, כי לאורך זמן אין סמך של תועלת כלכלית בהצמדה. הוא הזהיר, כי בעתיד נצטרך לשלם יותר והוא הדין גם ביחס לפיקדונות בבנקים. הוא קרא לנתק את ההצמדה ולא להרחיבה. בר־חיים שאל, מדוע הפרשי ההצמדה ואגרות־חוב פטורים ממס הכנסה. אם מדובר על נשיאה בנטל, אין הדבר כך במציאות משום שבעלי אגרות־חוב אינם נושאים בנטל שווה. כמו כן שאל מדוע פטורות אגרות־החוב ממס רכוש למרות שערכן עלה.

מנהל מחלקת המחקר של בנק ישראל, ד"ר צבי זוסמן, ציין כי הנכסים של הסקטור הפרטי צמודים בהרבה על ההתחייבויות משום שיש לסקטור זה התחייבויות לא צמודות. לדעתו צריך לכן להקטין את ההתחייבויות הלא־צמודות של הסקטור הפרטי על־ידי הצמדת ההלוואות. ההצמדה צריכה להיות בשיעור של 50—60 אחוז מההלוואות. הוא הוסיף, כי לממשלה יש היום הרבה התחייבויות נגד כתוצאה מכך שהיא מממנת חלק גדול מההלוך בהקצבות ולא במלוות.

ספורט טוטו

טוטו

השבוע עלה מינימום הפרס הראשון ל־550.000 ל"י (כולל העברה)

מינימום לכל הפרסים מיליון ל"י (כולל העברה)

היום — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

קרייסקי: אש"ף תנועת מחתרת המנסה לפתור שאלת פלשתין

וואשינגטון, (רה. ופס"א). — קאנצלר אוסטריה ברונו קרייסקי קרא אתמול למדינות נוספות באירופה, לקבל על עצמן חלק מהמעמסה המוטלת על ארצו עם הגידול הצפוי במספר היהודים המהגרים מבריה"מ.

קרייסקי ציין, כי רבים מבין היהודים אלה הבאים לאוסטריה פונים למדינות אחרות פרט לישראל.

אשר לאש"ף הגדיר קרייסקי, כי לדעתו זו תנועה מחתרת המנסה לפתור את הבעיה הפלשתינאית. לדעתו יש לתת לארגון לשחרור פלשתין את ההזדמנות „להוכיח את עצמו", שכן ההיסטוריה הוכיחה שמנהיגים של תנועות מהפכניות וטרוריסטיות רבות הפכו למנהיגים מתונים והאחראים של ארצותיהם. עם זאת הוסיף, כי אוסטריה טרם החליטה איך תצביע באו"ם בשאלת הקמתה של מדינה פלשתינאית.

אגירת דלק בבריטניה

נהגי המכוניות בבריטניה רוקנו אתמול את תחנות הדלק במדינה בבהלת קנייה לפני שיבוא התקציב החדש המעלה מחירי הדלק ב־15 אחוזים.

לפני תחנות הדלק נוצרו תורים ארוכים ובמקומות רבים נחסמה התנועה בכבישים ראשיים בגלל הצטופפות לפני תחנות הדלק. כבודים, שמחיר גלון דלק יגיע ל־64 פנס, ובמחירים במטבע ישראלי, כ־2 לירות לליטר. הוא מחיר שיא בבריטניה.

סיכום חדשות חוץ

ברה"מ מציעה עסקות נפט

ברה"מ הציעה אתמול לחברות אמריקאיות השתתפות גדולה בעסקות נפט רווחיות — בתנאי שהקונגרס האמריקאי יעניק לה מעמד של „מדינה מועדפת ביותר", על כך בשרה סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס".

שר הנפט הסובייטי ולנטין שאשין אמר לסנאטור הדמוקרטי וולטר מונדייל, הנמצא במוסקוה כי הרוסים כבר מנהלים מו"מ עם שתי חברות נפט אמריקאיות בנושא זה.

חודשו יחסי ארה"ב־אלג'יר

אלג'יריה הודיעה שלשום בערב על חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ארה"ב.

לא נמסר כל נימוק להחלטה האלג'ירית, אך החלטה זו צפויה בחוגים דיפלומטיים מזה זמן רב.

דאגה מאבטלה באירופה

השוק האירופי המשותף מודאג נוכח הסכנה של חוסר עבודה לקראת החורף שבתכנון הכלכלי הוקדש עיקר תשומת הלב לבעיה זו ולא לבעית האינפלציה.

ההחלטה בנושא זה שהתקבלה בתחילת השבוע בכנס של שרי החוץ של תשע מדינות השוק האירופי המשותף, באה בעקבות דרישה רבת־שנים, לפיהן חוסר העבודה בתחום כמה יותר מאשר האינפלציה.

מלטה תהפוך לרפובליקה

[illegible]

דובר אש"ף שאפיק אל־חוט (משמאל), בעת מסיבת־עתונאים בניו־יורק.

טלפוטו של „אסושיאייטד־פרס"

[illegible]

[illegible]

התפשטות השביתות בצרפת

[illegible]

מת ויטוריו דה־סיקה

[illegible]

ליברסון בראש בונציה

[illegible]

פורטוגאל תומכת באש"ף

[illegible]

אלמוזרה ברבת־עמון

[illegible]

פייסל מאיים באמברגו

[illegible]

שחמט

[illegible]

נאה דורשים:

ערכן של הלשכות הכפולות בתל־אביב נאמד ב־25 מיליון ל"י והוצאות החזקתן ותפעולן — ב־4 מיליון ל"י בשנה

מאת אברהם קושניר

שרים בממשלה תובעים לבטל או לפחות חלק מהלשכות הכפולות של השרים בתל־אביב ושר־העבודה משה ברעם כבר הודיע על ביטול לשכתו.

לסופר „דבר" נודע, כי בעת הדיון בממשלה על הפיחות ועל ביטול הסובסידיות תבע שר־ההסברה אהרון יריב, כי יבוטלו לשכות השרים בתל אביב. השר יריב טען, כי יש, לפחות בחלק מהלשכות, משום ביזבוז ואפשר להסתדר בלעדיהן. הוא אמר, כי לצעד כזה תהיה השפעה פסיכולוגית רבה.

שלשום תבעו ראשי האוצר, בשיחה שנערכה עם שר־האוצר יהושע רבינוביץ', שהממשלה תחליט על ביטול הלשכות בתל־אביב. גם פקידים בכירים אלה, ביניהם מנכ"ל האוצר אברהם אגמון והממונה על התקציבים ארנון גפני, טענו שאפשר לוותר על חלק מהלשכות בתל־אביב.

לסופר „דבר" נודע, כי לשכות השרים וסגני־השרים בממשלה הקודמת, תופסים בתל־אביב בלבד, באזורים המרכזיים ביותר, שטח של 2,580 מ"ר. לשכות כפולות יש לראש־הממשלה, לשר־האוצר, לשר־הבריאות, לשר־הדתות, לשר־החוץ, לשר־החינוך, לשר־החקלאות, לשר המסחר והתעשיה, לשר־המשטרה, לשר־המשפטים, לשר־הסעד, לשר־העבודה, לשר־הפנים, לשר־הקליטה, לשר־השיכון, לשר־התחבורה ולשר־התיירות.

חלק מהלשכות מושכרות בדמי שכירות שנתיים. הלשכות השכורות הן של שר־החינוך, לשכה של 200 מ"ר; של שר־הקליטה — 130 מ"ר; של שר־השיכון — 150 מ"ר; ושל שר־התחבורה — כ־120 מ"ר. בין הלשכות הגדולות, בולטת לשכת שר־הדתות בשטח של 180 מ"ר.

לפי רישום זה, גדולה של לשכת שר העבודה, שבוטלה כאמור, היא כ־300 מ"ר והיא מונה שבעה חדרים ושני אולמות.

חוגים כלכליים מעריכים את ערכן הכולל של הלשכות בתל־אביב ב־25 מיליון לירות. הוצאות התפעול מגיעות לפי אומדן ל־300־350 אלף ל"י בחודש, כלומר כ־4 מיליון ל"י בשנה.

השר קול הורה על צמצום בעקבות הכתבה, שהופיעה אתמול ב„דבר" בנדון זה, על כנס חברת התיירות הממשלתית בחסותו של שר־התיירות משה קול, שעמד להיערך במלון „הולילנד" בירושלים — מסר דובר המשרד, כי כבר אתמול, הורה שר־התיירות להנהיג צנע במשרדו. השר הורה, שלא לאפשר יותר עריכת כינוסים במלונות יקרים. עוד אמר הדובר, כי ביחס לכינוס של החברה הממשלתית לתיירות הורה השר לשנות את מקום הכינוס עוד לפני שמונה ימים.

סופר „דבר" מעיר: לפני כחצי שנה החליטה הממשלה על שורה של קימוצים וחסכונות בהוצאות הממשלה. ב־1.4.74 שלח החשב הכללי חיים שטסל מכתב אל כל החשבים והגזברים במשרדי הממשלה ובו נאמר בין השאר: „כנסים וימי עיון של עובדי המדינה ייערכו במקומות צנועים. בכל מקרה לא יעלה מחיר הארוחה בכנסים ובימי העיון על קיצבת האש"ל הנהוגה בשירות המדינה." כמתברר איפוא, כי הוראה זו לא קויימה עד עכשיו.

ידלין: סרבני השמירה יימסרו למשטרה

מאת יהושע תדמור, סופר „דבר"

שר החינוך והתרבות א. ידלין, הודיע אתמול בכנסת בתשובה לשאילתה של חה"כ אברהם כץ (הליכוד), כי תלונות על כל מי שאינו ממלא חובתו בשמירה על מוסדות חינוך יימסרו למשטרה.

שר־החינוך אמר, כי עד היום הובא לידיעתו רק מקרה אחד של אדם שסירב למלא את התקנות.

ח"כ יוסף טמיר התייחס לנושא אבטחת מוסדות חינוך בקריאה ראשונה של החוק להארכת תוקפן של התקנות שנתייחדו לאבטחת מוסדות חינוך רבים [illegible].

על־פי הצעת שר־החינוך הועבר הנושא לדיון לוועדה בשותפות של חינוך וועדת חוץ ובטחון.

אנו ממשיכים.

זו ההזדמנות שלך

לרכוש אחת ממכונות הכביסה „קריסטל" הטובות מכולן במחיר מוזל.

מכונות הכביסה „ליידי" ו„לורד קריסטל" בעלות כל המעלות כבשו את השוק. אין יתרון שאינו נמצא בהן.

מהרי וקחי לך אחד מתנורי האפיה והבישול „גמבו" או „פרינס" המשלבים בתוכם איכות, נוחות ועיצוב אידיאליים.

הכנסי עוד היום!

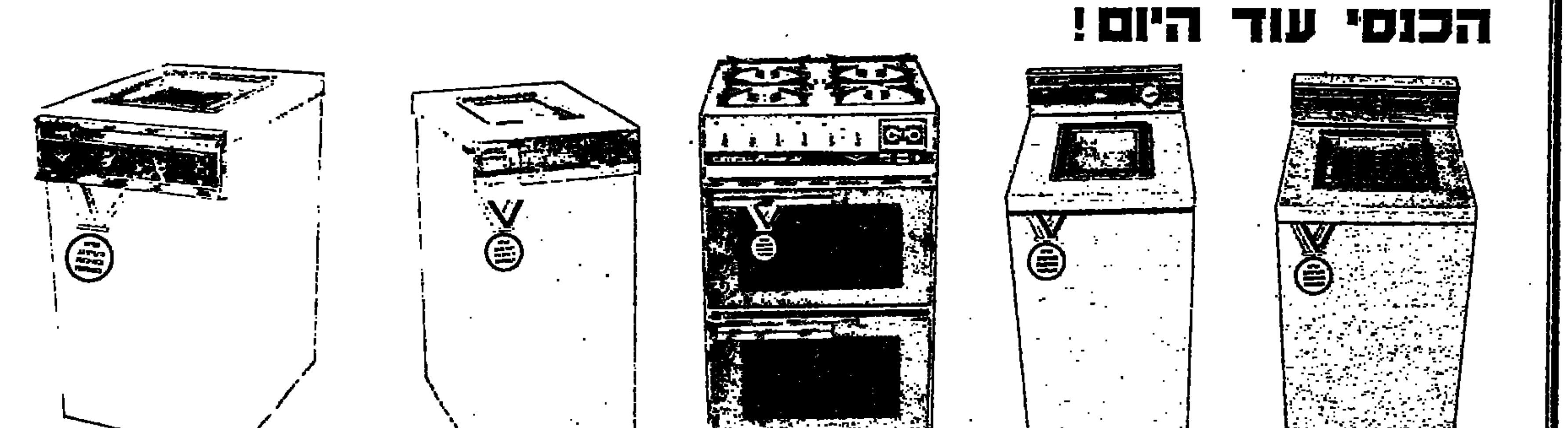

גם בעוד 10 שנים תהי' מאושרת עם מוצרי קריסטל

סוכנים מורשים: ירושלים: ליאור, רח' שמאי 23; שיר יחזקאל, רח' יפו 115; תל־אביב: גולד דב, רח' סלמה 139. הללה ורדי, רח' בן־יהודה 100. מלצר, רח' לוינסקי 66. סלון אלנבי, רח' אלנבי 113. סלון מרכזי, רח' בן־יהודה 32. פרידמן, רח' גורדון 39. קאסטרו, דרך יפו 17; חיפה: זולברשטיין, רח' הנביאים 25 „טרקלין חשמל". סלון הדר המרכזי, רח' הרצל 6. בית־אור משיח, רח' חיים; אשדוד: דוטש, מרכז מסחרי ב'; אשקלון: רוזנהק קלמן, רח' הרצל; באר־שבע: סלון צמרת, החלוץ 114; בני־ברק: מאיר יוסף, רחוב עקיבא 41; בת־ים: ליפשיץ, רח' בלפור 33, סלון הוד, רח' בלפור 48; דימונה: בכר דוד, מרכז מסחרי; הרצליה: שטראוס, סוקולוב 18; חדרה: שומצר, הרברט סמואל 68, הכט, רוטשילד 38; חולון: אמאדו, סוקולוב 65; טבריה: קובי יוסף, הגליל והפרחים; יפו: לבל, שד' ירושלים 29; נהריה: חבב, תחנת אגד; נצרת עילית: שרוגי יוסף, רחוב 114; נתניה: חבה אושר, שד' בנימין 14, שכב, רח' הרצל 43, סלון צמרת, שד' בנימין 14; פתח־תקוה: ויסמן אריה, חובבי ציון 23; צפת: אזנברג, רח' ירושלים 40; רמת־גן: כל־אלקטריק, ז'בוטינסקי 93; טלסטאר, ביאליק 36, סלון נתן, הרצל 66; רחובות: טיקטין אברהם, הרצל 125, סלון מרכזי, טלר 32; רמלה: שימיס, הרצל 104, אוניברסל, הרצל 63.

משרד המשפטים
מועצת רואי־חשבון

תזכורת בדבר המועד האחרון להרשמה לבחינות סופיות חלק ב' מושב בחינות סתיו 1974

מודיעים בזה כי בחינות סופיות ב' של מועצת רואי־חשבון, במושב סתיו 1974 תתקיימנה בתאריכים אלה:

הנושא	התאריך
חשבונאות ב' (חלק א')	ג' בטבת תשל"ה (17.12.74)
חשבונאות ב' (חלק ב')	ה' בטבת תשל"ה (19.12.74)
חשבונאות מינהלית	ט' בטבת תשל"ה (23.12.74)
ביקורת חשבונות וכספית ביקורה מיוחדת (חלק א')	כ"ז בטבת תשל"ה (9.1.75)
ביקורת חשבונות וכספית ביקורה מיוחדת (חלק ב')	ג' בשבט תשל"ה (15.1.75)

1. על הבקשות להבחן בבחינות הנ"ל להגיע למזכירות המועצה בירושלים ת.ד. 635, עד יום א' בכסלו תשל"ה (15 בנובמבר 1974). על הנבחנים לדאוג לכך שהבקשות תגענה עד התאריך האחרון כאמור.
2. המבקשים להירשם לבחינות הנ"ל והמבקשים לשלוח למזכירות המועצה בקשה על־גבי טופס שאפשר להשיגו בירושלים במזכירות המועצה; בתל־אביב במשרד האפוטרופוס הכללי, רח' גחלת בנימין 39; באוניברסיטה העברית בירושלים; ובאוניברסיטאות תל־אביב בר־אילן וחיפה.
3. הודעה על שעות הבחינות ומקומן תישלח לכל נבחן ביחד עם כתב הוראה לגשת לבחינות.

צבי מרלו
יו"ר מועצת רואי־חשבון

עשרות מיליוני דולארים הומרו מתחילת השבוע

עיקר ההמרות – מפקדונות יצואנים ופז"ק

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

תנועת ההמרה של דולארים ומארקים גרמניים ללירות ישראליות נמשכה גם אתמול. מעריכים, שהיקף ההמרות מסתכם בכ־60 מיליון דולאר בשלושת הימים מאז פתיחת הבנקים לאחר הפיחות.

עיקר ההמרות הן של פקדונות יצואנים ובעלי חשבונות פז"ק שנצברו בשבועות האחרונים מתוך ציפיה לפיחות. חלק ניכר מהכספים שהומרו זרמו לשוק אגרות החוב.

התופעה הבולטת בשלב זה לגבי המרות מטבע זר היא, כי מקבלי פיצויים מגרמניה נמנעו מלהמיר סכומים גדולים כן. הרגיל ללירות ישראליות. אבל עדיין לא ברור אם מגמה זו תימשך, ובחוגי בנק ישראל חוששים מהמרה מוגברת של כספי פיצויים, כי גם הם ציפו לפיחות.

בשלושת הימים הראשונים לפתיחת הבנקים לאחר הפיחות, בלטו ההמרות של יצואנים וחברות שנמנעו מהמרת דולארים ומארקים גרמניים בחודש האחרון עקב הידיעות על הפיחות הצפוי. תעשיינים וחברות העדיפו לקחת הלוואות למימון הפעילות, מאשר להמיר את ההכנסות שלהם במטבע זר. התמורה הגדולה של מטבע זר, לפי הערכת חוגים בבנקים, תביא להקלה מסויימת במצב הנזילות במשק, אולם תוך זמן קצר, לדעתם, יחמיר שוב מצב האשראי כי המפעלים והחברות זקוקים עתה להון חוזר נוסף למימון פעילותם, בעקבות התייקרות חמרי־גלם ושירותים.

בבנק ישראל סבורים, כי המרות המטבע במשך השנה הקרובה יגדילו את אמצעי התשלום במשק בכ־1.5 מיליארד ל"י, וכי לרשות הבנקים יעמדו עודפי נזילות. מכאן, לדעת אנשי בנק ישראל, תחול לבסוף הקלה באפשרויות של קבלת אשראי מהבנקים.

זנבר: שוקלים מתן הטבות לבעלי פקדונות

נגיד בנק ישראל משה זנבר מסר שלשום בוועדת הכלכלה של הכנסת, כי שוקלים מתן הטבות ותמריצים וכן מתן ברירה בין הצמדה למדד לבין הצמדה למטבע זר. המטרה היא שלבעלי פקדונות אלה יהיה כדאי להחזיק את פקדונותיהם במטבע חוץ לתקופה ארוכה יותר, ולא להמירם ללירות ישראליות.

זנבר ציין, כי אפשר היה להגביר במידה רבה את פריון העבודה ואת התפוקה ע"י ניידות עובדים, תוך הבטחת פנסיה. [illegible] את האבטלה הסמויה [illegible] קיימת בהסתדרות ובמפעלים רבים.

נגיד בנק ישראל העיר בוועדת הכלכלה של הכנסת, כי אילו פעלנו לפני שנה ולא דחינו את הצעדים ההכרחיים האלה עד עתה, היה השפעתם על האוכלוסיה ובמיוחד על השכבות הנמוכות, חמורה פחות מכפי שיהיה כיום, ולא היה אולי צורך להעלות בבת אחת את מחיריהם של כמה מצרכי יסוד, דבר הגורם להתמרמרות רבה בציבור. אשר לעיקר תוספת היוקר הנובעת מן הפיחות וביטול סובסידיות, אמר זנבר, שברור כי תשלום תוספת יוקר מלאה, הנובעת כן הפיחות, ישכל את התכנית כולה ובעוד זמן קצר נעמוד בפני אותו מצב שבו עמדנו לפני הפיחות.

צפוי גידול ניכר ביצוא

הוראה לנספחים בחו"ל לזרז הסידורים להבאת קניינים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

משרד המסחר והתעשיה נערך לפעולה של הגדלה נמרצת של היצוא התעשייתי בחודשים הקרובים, קיימים סיכויים טובים לקבל הזמנות — מסר מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה, ד"ר משה מנדלבאום.

בין היתר, הורה משרד המסחר והתעשיה לנספחים המסחריים בשגרירויות ישראל בחו"ל לזרז הבאתם של קניינים כדי לבצע קניות בארץ. מצפים לבואם של קניינים רבים בתקופה הקרובה.

ד"ר מנדלבאום גילה אופטימיות לגבי האפשרויות להגדיל את היצוא בפסך השנה הקרובה. לדעתו צפוי שיפור במצב הכלכלי במדינות המערב לקראת אביב 1975, לאחר שממשלות שונות החלו לנקוט פעולות הגרצה שונות כדי להגביר את הפעילות הכלכלית לאחר השפל שפקד אותן.

התחייבויות עומדות של משרדי הממשלה מחמירות מצב הרשויות המקומיות

מנכ"ל משרד הפנים ח. קוברסקי, פנה למנכ"לים של משרדי החינוך והתרבות, הדתות, השיכון והסעד, כי משרדיהם יפעלו באורח מיידי להעביר לרשויות המקומיות את כל ההתחייבויות הכספיות שמשרדיהם התחייבו להקציב לרשויות המקומיות בתחילת שנת התקציב.

בפנייתו של מנכ"ל משרד הפנים מודגש, כי התפתחויות במשק בתחילת שנת התקציב, פיחות הל' כמטבע והעלאת המחירים הכללית, העמידו את הרשויות המקומיות במצב תקציבי וכספי חמור שלא ידעו כמותו בשנים האחרונות.

בהצום האשראי בבנקים מחיר עוד יותר את מצבו הכספי של השלטון המקומי, וגוברת הזדקקות למקורות מימון בלתי־בנקאיים הניתנים בתנאים קשים. קוברסקי הדגיש, כי אין להעלות על הדעת שהממשלה לא תעמוד בהתחייבויותיה ותהיה חייבת כספים לרשויות המקומיות — עובדה המחמירה את מצבן הכספי. משרד הפנים מקיים מגע עם משרד האוצר לשם גיבוש התכניות למצוקה הכספית. החשב הכללי נתבע להעביר סכום של 200 מיליון ל"י לצרך, אשר יש להפנותו באמצעות משרד הפנים לרשויות המקומיות עד לסוף נובמבר.

חוב משרד החינוך לעיריית אילת

פניה מיוחדת הופנתה למנכ"ל משרד החינוך, לשחרר סכום של 3.25 מיליון ל"י, אשר לפי דיווחו של י. סירקיס, נציג משרד הפנים המפקח על הפעולות הכספיות של עירית אילת, חייב המשרד לעיריה על חשבון בינוי מבני חינוך. קוברסקי הדגיש, כי במצב שנוצר בעיריית אילת, הרי שיש בהוב כזה כדי להכריע את עצם אפשרות קיומה ופעולתה של העיריה. המבוקש על השלטון נתבקשו לדווח למשרד הראשי תוך שבוע ימים על מצב החובות והסכומים השונים אשר משרדי הממשלה חייבים לכל רשות מקומית. [illegible]

חזני מציע להעלות שכר־המינימום למקבלי קיצבאות משלימות

צוותים בלתי־תלויים יציעו מבנה אופטימאלי לשירותים הסוציאליים

מאת א. גבע, סופר "דבר"

משרד הסעד והביטוח הלאומי הראנו למתן פיצוי מלא על ההתייקרויות לשכבה החלשה, המהווה כ־20% אחוז באוכלוסיה, אך הבעיה תהיה כיצד לפצות את שכבת המינימום הנמוכה — אמר שר הסעד מ. חזני בשיחה עם סופר "דבר".

חזני מציע לתת פיצוי מלא בעבור הילד הראשון והילד השני, אם למשפחה יש ילדים נוספים. כידוע, מוצע עתה פיצוי חלקי בעבור הילד הראשון והשני. בראה — אמר השר — כי ההסתדרות מסכימה היום להטלת מס על הקיצבאות לילדים. הטלת המס תחזיר לממשלה כספים המשולמים לבעלי אמצעים ולכן היא תאפשר להגדיל את התמיכות לילדים ללא הוצאות כספיות נוספות.

השר חזני מציע להעלות את שכר המינימום למפרנסים ראשיים. עתה, אחרי שהועלו תמורות הסעד, גדל הפער בין שכר המינימום לבין ההכנסה המקבילה של משרד הסעד, ועל כן יגדל מספר הפונים ללשכות. כדי למנוע זאת מציע השר להגדיל את שכר המינימום למפרנסים ראשיים ב־155 ל"י. המדובר בכמה אלפי מפרנסים, שרובם עובדים בשירותים הציבוריים — עובדי ניקיון וכדומה.

חזני סיפר על תכניתו לשיפור שירותי משרדו. כדי לייעל את השירותים יקים השר צוותים של מומחים בלתי תלויים והם יציעו מבנה אופטימאלי לשירותים הסוציאליים.

אחד מעיקרי התכנית הוא הגדלת האמצעים המופנים למטרות חברתיות. לשם הגדלת מספר העובדים הסוציאליים ייפגש השר עם כל בוגרי בתי הספר לעבודה סוציאלית ויבקש לשכנעם לעבוד במקצועם. הם יקבלו תנאי עבודה נוחים, כולל פיצול שבות העבודה והנהגת תנאי כירות.

לדעת השר, יש לשתף את הציבור [illegible] ברמות. לשם כך יוקמו כינוסים ברמות שכונתיות, חברי ועדי שכונות, פעילים קהילתיים ואחרים יתבקשו להיות רצה על השירותים.

מטבעות הזהב והכסף התייקרו ב־10־20 אחוז

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

עליית מחירים ממוצעת של 10—20 אחוז היתה במחירי מטבעות הזהב והכסף בעקבות הפיחות. הפעילות בשוק זה מצומצמת כי אין כמעט היצע, בעוד שקיים ביקוש רב מצד המשתתפים למטבעות הזהב.

ההתייקרויות הגדולות ביותר הן במטבעות זהב נדירות. עיקר הביקוש הוא עתה למטבעות "סס הכרזה", "נלח את עמי" ו"שלום". עליית המחירים בגינה לכ־30 אחוז.

הביקוש למטבעות כסף מצומצם יותר. עליית המחירים במטבעות אלה היא בשיעור ממוצע של כ־30 אחוז מצד מחירי זה מטבעות בשבוע החולף.

רוכשי דירות בראשל"צ מוזהרים מקניה "על הנייר"

מאת סופר "דבר" בדרום

סגן ראש עיריית ראשון־לציון והממונה על מחלקת מהנדס העיר, ישראל מרחה, הזהיר רוכשי דירות בעירו שלא לקנות "דירות על הנייר", אלא רק דירות מוכנות, כדי להימנע מעיכובים.

הוא אמר, שלאחרונה נרגשה האשה גדולה בבניה הפרטית בעיר. הקבלנים לא מוציאים היתרי בניה חדשים וחלקם נמצא במצב שלא יוכל לבצע את הדירות ויעמוד במצב של פשיטת רגל.

לדבריו, יש קבלנים שהעלו ב־ של כך את מחירי הדירות. הוא אמר שהעיריה לא תוכל לעזור ל־ אחרת אם זה ייפגע כתוצאה מכך שקבלן לא עמד בדיבורו.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו היקרה
גב' הדויג פונפוד
(לבית שילד) ז"ל
הלוויה תתקיים היום יום ה' כ"ט בחשון תשל"ה 14.11.74 בשעה 15.00 בבית הקברות קרית שאול תל־אביב
לולה פונפוד
סנטה יוספטל
וחברי קבוץ גלעד

פדרמן: על התעשיינים להיות נכונים לקרבנות כלכליים קשים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בקריאה לחלוקה שווה של הנטל הכלכלי בין הפועלים לתעשיינים, מכיוון שקיומנו הכלכלי עומד בסימן שאר לה — יצא התעשיין המלונאי יקותיאל פדרמן, בשיחה עם סופר "דבר".

פדרמן ציין, שלא מדובר עתה בקיצוץ "השמנת", כי אם במצרכים האלמנטריים. לכן הוא סבור, כי התעשיינים יצטרכו להירתם ולהיות נכונים לקרבנות כלכליים קשים, כפי שהוטלו על הפועלים. במצב הקשה הזה, הוסיף, חייבים התעשיינים להיות נכונים לכל כדי להבטיח המשך קניית המוצרים בחו"ל ולאפשר להמשיך את הייצור השוטף והיצוא. בשם התעשיינים הוא חולק על כולם ללא כל הפלייה, כך יש לנהוג במאבק הכלכלי ולגלות אחדות. הפגנת אחדות זו תסייע לגייס כספים מיהודי ארה"ב. כבעל קשרים בארה"ב, הוא בטוח שבמצב זה יהיו מוכנים היהודים בארה"ב לגייס עוד כ־1 מיליארד דולאר ב"הרבת בסהר" לעזרת הנזרה.

ירידה נוספת ביצוא הטקסטיל

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

במשך חודש אוקטובר חלה ירידה נוספת ביצוא הטקסטיל. היצוא הסתכם ב־4.50 מיליון דולאר, בהשוואה ל־4.4 מיליון דולאר באוקטובר אשתקד, ירידה של כ־9 אחוזים.

לבעיות הירידה היא הרבה יותר גדולה, כי היצוא באוקטובר אשתקד נפגע עקב המלחמה. גם ביצוא בגדי הלבשה נרשמה ירידה של 4.4 אחוזים ביצוא.

בדיקת הנתונים המפורסמים על־ידי משרד המסחר והתעשיה מראה, כי יצוא חוטים סינטטיים ורצועים ירד ל־228,000 דולאר, לעומת 1.24 מיליון דולאר אשתקד. כן היתה ואילו יצוא אריגי צמר ומעורבים הצטמצם ל־73,000 דולאר, לעומת 301,000 דולאר בחודש המקביל אשתקד. ירידה ניכרת חלה גם ביצוא מוצרי הלבשה סרוגה — ל־1.7 מיליון דולאר, לעומת 2.14 מיליון דולאר אשתקד. כן היתה גם נסיגה ביצוא כבגדים — 240,000 דולאר, לעומת 495,000 דולאר בחודש המקביל 1973.

לעומת זאת, גדל יצוא בגדי הים ל־449,000 דולאר, לעומת 221,000 דולאר אשתקד.

צמצומים וחסכון במועצות הפועלים

יבוטל הרכב הצמוד; יוקפאו מישרות

מזכירות מחלקת האיגוד בהסתדרות קיבלה אתמול שורה של החלטות על צמצומים וחסכון במועצות הפועלים עקב המצב הכלכלי.

יו"ר המחלקה אהרן הראל הודיע, כי ביחידות הקרובה של הועדה הרכזות יציע להנהיג בכל מוסדות ההסתדרות הגבית חסכון ברוח ההגבות שהתקבלו.

להלן עיקרי ההגבות:

- יבוטל הרכב הצמוד בכל מועצות הפועלים בארץ תוך חמישה חדשים, עד ביטול הרכב הצמוד לא יאושרו החלפה מכוניות או הלוואות לרכישת מכוניות חדשות למזכירות הפועלים.
- לא יועלה סכום ההשתתפות בהחזקה רכב, בעקבות העלאת מחירי הדלק, במשך חצי שנה (זאת בניגוד לעמדת המבקרים שהודיעה כי תעלה את השתתפותה בהחזקת רכב של עובדים ב־75% כשיעור ההתייקרות). מכסות הקיים שהוקצבו לעובדים בהשתתפות בהחזקת רכב ימשיכו בהוד תוך מגבלה לא להגדיל הקילומטרז' המוקצב לעובדים.
- יוקפא תקן העובדים במועצות הפועלים ולא יתקבלו ב־1975 עובדים חדשים גם במקרים של מישרות מתפנות, אלא באישור מחלקת האיגוד.
- לא תאושר, בשנה זו, הארכת עבודה ליוצאים לגימלאות אלא רק במקרה שלא הגיעו לשיעור 75% בפנסיה.
- כדי להקל על מועצות הפועלים ולצמצם העובדים, יומצו תהליך הקמת המזכירות במועצות הפועלים.
- איגוד מועצת הפועלים לא יחודש השנה.
- ינוצל "יעוץ דפנה" בטלפון כדי להמנע מזמן ובהוצאות.
- כל מועצת פועלים תבדוק תכנית לצמצום הכיבודים ומשרדים סומים.
- יאוחדו פונקציות במועצות פועלים סמוכות, במגמה לחסוך בכוח־אדם ובהוצאות.

ועדת קבע בהשתתפות מחלקת האיגוד, מזכירי מועצות פועלים, ועדי עובדים, מזכירות א. צ. תפקח על הגשמת ההחלטות הנ"ל ותציע דרכים לחסכון נוסף.

נאסר על בתי־הספר לנהיגה להעלות המחירים

מאת סופר "דבר" לענייני התחבורה

המנהל הכללי של משרד התחבורה דן הירש, הודיע אתמול לבתי־הספר לנהיגה כי הם אינם רשאים להעלות את דמי לימוד הנהיגה, כי ההיתר נתון רק למשרד לפנות ולבקש אישור מהמשרד [illegible]

על כל העלאת דמי לימוד ב־ נהיגה הודיע מראש.

[illegible] בתי־הספר לנהיגה להעלות את דמי לימוד הנהיגה ב־20 — 25 אחוז בעקבות הפיחות והעלאות מחירי הדלק. לפי זה צריכים להיות דמי לימוד הנהיגה 50 ל"י לשיעור במקום 40 ל"י. [illegible] בעיר מסויימת לבתי הספר — 200 ל"י.

מינהל המקרקעין מעבד תכנית אלטרנטיבית לתכנית משרד השיכון

מאת סופר "דבר" לענייני החקלאות

מינהל מקרקעי ישראל יציע בקרוב תכנית אלטרנטיבית לתכנית השיכון של השר עופר. היקפה של התכנית זו יהיה אף הוא 310,000 דירות, כהצעת שר־השיכון, אך מיקומן יהיה שונה, בלי לפגוע בקרקע חקלאית ובלי להפקיע קרקע חקלאית.

על כך סיפר שר־החקלאות אהרן אוזן, בהם בחר בפרוטה לי המוצרה להתקלאות בחיבה שליד החקלאות, במושבות השרון — רעננה, הוד־השרון, אבן־יהודה וקדימה.

שר־החקלאות אמר את הדברים בתגובה לדברי יו"ר המוליה לי כיוזנה אותו בלים ידוברים אחד רים אשר החזירו לפני הסכנה האדיבאית הגאיכת על הניתוק שים התמשך ביותר ייותר אדמות חקלאיות המבוכנה לסקירת בנד יה. לסרות המאבקים הפלוחתופורקים הכלכלה בידי ראשי המתופצה לסגור על אופין החקלאי של המושבות.

"אנחנו נוכל לקיים ולשמור על הקרקע החקלאית, אם החקלאים בעלי הקרקע יעמדו לצו" — אמר השר. הקלאי המושבות טעבר בפני שר־החקלאות כי הם הכבד המוטל על הקרקע במושבות, כי אבר אין בעליה יכול להחזיק ב־ לעלה ב־50 אחוז מפרנסתו מקיד רב בחקלאות. באלץ חקלאים רבים בקושבה לגבים את חקלאות ול־ לגבור את הקרקע לבנית. על כך השיב שר־החקלאות, כי המדינה צריכה להבטיח כי שום אדם לא יוכל להתעשר כתוצאה משינוי קרקע חקלאית, המבטח באיזור שינוי הקרקע כבר שונה ונבחר לבניה. אך יש להבטיח, כי כל עוד השבכת הקרקע לגדולים הקלאיים ישלבו את הכל כל הדרך על הקלאות, אם יתונה יש אחד המצב, אפשר יהיה ע"י הרק השיבנה מקרקעין לבנות בשיטר הקרקע את הבניה במגע.

באשר לגיסוט בגנף הלל אמר שר־החקלאות: "אני מבטח את המגע הזה של המקרקעין ביצירות בכבה. כי ואלש יכול לייצב, צריך להחזיר את הכיסוטות למדינה, כבר היה "הציונים, אמרות, אבבל" לי העביר ביקבות אלו באמצבות המי אגודה לאלה שמקריב לזה.

מועצת המים תאשר היום התעריפים החדשים

מאת סופר "דבר" לענייני פיתוח

מועצת המים מתכנסת היום בבוקר לדיון ואישור שורה של העלאות בתעריפי המים לתעשיה, צריכה ביתית וחקלאית, הנובעים בגלל הפיחות, העלאת מחירי הדלק והחשמל ושאר המרכיבים בעלות המים.

מבחר נציגות המים הכינו כבר מבלאות הכוללות עשרות רבות של תעריפי מים חדשים. תעריפי המים נקבעים לפי הגליונות במספר על המים הסוגים ויש הפרשים בין המחירים במקומות השונים בארץ.

העלאת תעריפי המים תהיה הפעם דראסטית ביותר ותגיע לעיתים ליותר מ־100 אחוז. סביר להניח, כי יתגלעו היום בכועצת המים חילוקי דעות חריפים בבין יחוד כצד החקלאים, שם צפויה הלאה ניכרת במחירי המים.

במועצת המים, כבראשה עומד שר החקלאות אהרן אוזן, הוא בסבכר על מועצה מייעצת לשר החקלאות. וגם במקרה שאין היא מאשרת את העלאה מחירי המים, יכול שר החקלאות לאשר את הפלאתה.

קבלת קהל אחה"צ במשרד הפנים

כאבצע הודע דצבבר ואילה, הוחיה הלשכות לעליה ומרשם של משרד הפנים פתוחות ביומי ב' ו־ד' גם בשעות אחר הצהרים, עד לשעה 18.00, כדי לאפשר לציבור קבלת שירותים בשעה שלאחר העבודה — על כך מסר אהבדל י. מרקביץ, סגן המנהל הכללי במשרד הפנים.

מרקוביץ ציין, כי פעולה זו באה בהסכמת הסתדרות עובדי המדינה, ועד העובדים של משרד הפנים ונציבות שירות המדינה. במסגרת הסדר זה יעבדו עובדי הלשכות יום עבודה בודד, ויחד עם בקבלת קהל ההל בו 8.00 עד 18.00 בצורה רציפה.

מועצת הפועלות קוראת לעודד עבודת נשים

המזכירות הפעילה של מועצת הפועלות ההכנה לדיון בנצב שבוצר בעקבות התכנית הכלכלית החדשה במדינה. היא קבעה, בהיעצבת המזכירות באמצעי התקשורת להודעה הבדיקות של ההכרזה הנבעתה, כי לא תהיה פגיעה בדרכה הקיום של שכבות העמלים החלשות, ובמשפחות ברוכות ילדים. המזכירות דורשת להקפיד על חלוקה הנטל בצורה צודקת בין חלקי הציבור השונים.

נוכח הקשיים הצפויים למשפחות העובדים, רואה המזכירות את יציאתה של האשה לעבודה בתוך המשק ביתה כצורך חיוני וכפתרון בסיסי להכנסות המשפחה המינימלית. לכן פונה המזכירות לממשלה ולהסתדרות בתביעה ליצור תנאים הולמים שיאפשרו שילוב מוגבר של נשים במקצועות שונים, ובמיוחד אלה שיגבירו את הייצור והיצוא.

פיצוי מלא ומיידי על ההתייקרויות למשפחות שהכנסתן אינה עולה על 1,380 ל"י

הצעת סיעת הליכוד לסיכום הדיון על התכנית הכלכלית של הממשלה

1. **הכנסת קובעת כי המשבר הכלכלי החמור, שבו נתונה המדינה, הוא בעיקרו תוצאה של מדיניות הממשלה הכושלת.**
2. **תכניתה המקוטעת של הממשלה לא תביא להבראת המשק. כדי להתגבר על המשבר יש לנקוט באמצעים הבאים:**
   א. רפורמה יסודית במיסוי הישיר והעקיף.
   ב. הגברת הפריון והצמדה ישירה של תוספת שכר אליו.
   ג. הסבת עובדים לענפי ייצור, התורמים לגידול הייצוא והחלפת הייבוא, בעיקר בקרב עובדי השרותים הציבוריים.
   ד. צימצום ואיחוד משרדי הממשלה.
   ה. מניעת בזבוז בסקטור הציבורי ובאיגודים הממשלתיים.
   ו. רפורמה בבינוי ע"י בניה להשכרה שתאפשר דיור הולם לזוגות צעירים והערכות המשק לקליטת עליה.
3. **למשפחות ברוכות ילדים ולמשפחות מעוטות הכנסה שהכנסתן ינה עולה על "השכר הממוצע במשק" - כיום 1,380 ל"י - יינתן פיצוי מלא ומידי על ההתיקרויות.**

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו
שרה מלכין
הלוויה תצא היום יום חמישי כ"ט חשון תשל"ה 14.11.74 בשעה 12.00 בצהרים מבית החולים תל השומר לבית העלמין בחולון.
אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 11.30 לפנה"צ מבית המנוחה רח' ארלוזורוב 60 גבעתיים.
המתאבלים:
בעלה: פנחס
בנה וכלתה: אמנון ומרים מלכין
בנה: מרדכי מלכין
בתה וחתנה: ציונה ויעקב שליט
והנכדים

למשפחת גלברג,
לקבוץ דורות
ולמפעל "עוף־קור"
אנו משתתפים באבלכם הכבד על מותו הפתאומי של
אריה גלברג
מרכז תנובה
וארגון המשחטות

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת רעיתי, אמנו ואחותנו היקרה
רחל (אדית) שביט ז"ל
בשנת 48 לחייה
הלויה תצא היום, כ"ט חשון תשל"ה — 14.11.74 מביתה בגבעת נשר, רח' קיבוץ גלויות 9 בשעה 15.30 לבית העלמין בנשר.
בעלה, בניה, בתה, אחיה ואחותה

מועצת העתונות בישראל
אבלה על מות
אהרן מסקין
מאישי הציבור הפעילים במסגרת המועצה
ומביעה תנחומיה למשפחת המנוח

על מות
אהרון מסקין
מגדולי שחקנינו.
אבלה
בית דגניה א'

אנו משתתפים בצערו של החבר
יוסף אדלר
על מות
האב ז"ל
המשביר המרכזי
ההנהלה והעובדים

לחברנו קופלינסקי שלמה ומשפחתו
תנחומים במות האח
אברהם ז"ל
משפחות: אהרונוביץ, אנגלמן, גלנצה, הלל, הגר, הלפרט, חריש, כוריבת, כצנלסון, לוין, לפשיץ, מצקביץ, כוכבה, עומרתן, פישמן, שוהם, רוזנבוים.

אנו משתתפים בצערו של עובדנו מר חיים זוננטל
במות אשתו
אסתר זוננטל ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וציבור העובדים

דבר ספורט

אליפות הג'ודו תיפתח הבוקר

אליפות אירופה לנוער ב-ג'ודו תיפתח הבוקר בהיכל הספורט ביד אליהו בהש-תתפות כ-100 ספורטאים מ-10 מדינות.

האליפות מיועדת לשתי קבוצות גיל: 16—18 ו־18—21. התחרו-יות יתקיימו במשך שלושה ימים: בבוקר ואחר הצהריים התחרויות המוקדמות (בשיטת „הנפסי-יר-צאז") ובערב תחרויות הגמר.

טקס הפתיחה הרשמי של האלי-פות, בהשתתפות שר החינוך והתרבות אהרן ידלין, ייערך היום בי-שעה 8.30 בערב בהיכל. לאחר מצעד המשלחות והשופטים ישאו דברים יו"ר ההתאחדות האירופית לג'ודו, אנדרה ארסל, שאף יכריז על פתיחת התחרויות, יו"ר ההתאחדות לספורט, יצחק פקס, ומנהל רשות הספורט יו"ב אורן.

ההכנות לקראת האליפות הגי-עו אתמול לשיאן. כל המשלחות שכבר הגיעו ערכו סידורי הרשמה ושקילה מוקדמת וחלקן אף התמנו לקיים אימון קל.

אתמול, בשעת ערב מוקדמת, נרשמו 67 ג'ודוקא לאליפות מ-7 מדינות: אנגליה, אירלנד, אוסט-ריה, איטליה, מערב גרמניה, שוו-דיה וישראל. ההגרלה נדחתה לי-כשבר שעות מאחר שציפו לבוא המשלחות מיוגוסלאוויה, שוויץ והולנד בשעות הערב המאוחרות.

המארגנים רשמו 18 ספורטאים לאליפות, ישראל 17 ואיטליה 11. לעומת זאת הגיעו רק שלושה ג'ודוקא משוודיה וארבעה מאירלנד. הבולטים בין האורחים הם הגרמני תומאס דשלף בן ה־18, אלוף אירופה במשקל עד 63 ק"ג, והאיטלקי פייר דמינאלי, אף הוא אלוף אירופה וכן השוודי בן ה־19, הנס ליברסט, סגן אלוף סקנ-דינוויה לבוגרים ובעל חגורה של דאן 1.

הבוקר בשעה 10 יחלו התחרו-יות לגילאי 16—18, ב־3 משקלים: עד 58 ק"ג, עד 65 ק"ג, עד 75 ק"ג. הישראלים שייכנסו היום לפ-עולה הם: משה שטרית וירון בר לביא (עד 58 ק"ג) דני ליאור-פולד ומיכאל איכלר (עד 65 ק"ג) יורם פציוק וגדי קום (עד 75 ק"ג).

בינתיים התברר סופית כי נב-חרות תורכיה וצרפת לא יגיעו לאליפות וגם דנמרק, איסלנד, נורווגיה ופינלנד לא יבואו מסי-בות תקציביות. לעומת זאת באו 20 שופטים, שהוזמנו על-ידי הת-אחדות הג'ודו האירופית.

הבולט בין המאמנים הוא ההו-למי ויליאם רוסקה, אלוף אולימ-פי ידוע. כן הגיע האנגלי סיד הקוטל (מאמן את השוודים) שהוא בדרגת דאן 5 וב־1966 סיים שלישי באליפות אירופה לבוגרים.

אמש ציפו גם המארגנים לבואו של יו"ר התאחדות הג'ודו הבינ-לאומית, האנגלי צ'ארלס פאלמר.

ידלין: יונהג תקנון מחייב בעניין התשלומים בכדורסל

מאת סופר „דבר" בירושלים

שר החינוך והתרבות אה-רן ידלין אמר בתשובה ל-שאילתא של חה"כ שושנה ארבלי-אלמוזלינו (מערך) כי לאחרונה ניהלה רשות הס-פורט שיחות עם הנהלת איגוד הכדורסל במגמה ל-הנהיג תקנון מחייב לגבי גובה התשלומים לשחקני ה-כדורסל. השר הביע תקווה כי תקנון כזה אכן יונהג.

ידלין ציין כי בעיית האמריק-ניזציה בכדורסל הישראלי הש-לכותיה, לחיוב ולשלילה. בהסכם בין רשות הספורט ל-איגוד הכדורסל עוד בסוף שנת 1971, נקבע, כי לפי התקנות הקיים רשאים לשחק במשחקי הל-יגה הנהגבע בארץ, שחקנים בעלי נתינות ישראלית בלבד ועל כן כשחקנים בישראל אך ורק אמרי-קאים המקבלים אזרחות ישראלית.

שר החינוך התרבות הוסיף כי קבוצות הכדורגל שיפרו את תק-נון התשלומים לא יקבלו סיוע כס-פי מרשות הספורט שליד משרד החינוך והתרבות.

בתשובה לשאילתא של חה"כ שושנה ארבלי-אלמוזלינו אמר יד-לין כי לשם בדיקת מקצועות ב-קבוצות הכדורגל פנה מבקר מט-עם והתאחדות לכדורגל. „הביקורת הראתה עד כה כי רוב הקבוצות עשו מאמץ לקיים את תקנון התשלומים של ההתאחדות לכדורגל. חלק מהקבוצות לא עמד בכל הדרישות. תהליך הביקורת בעיצומו ועדיין אין מס-קנות סופיות" — אמר שר ה-חינוך.

חה"כ אברהם כץ (ליכוד) הציע בכנסת רפורמה בחינוך הגופני כי ישראל ללא הבדלים של גיא-גרפיה או של זרמים חינוכיים. חה"כ כץ מנה עובדות לפיתוח כוש-רם הגופני של ילדים לקוי וזאת כתוצאה מיסודות חינוך גופני פגומים.

בתחום השפוט העצמי תקף חה"כ כץ את אגודות הספורט המטפחות אלופים ואשר הללו ל-שמש מסגרות לאלה המעוניינים בספורט לשמו.

שר החינוך ידלין השיב באורי-כות להצעה. בניגוד לטענת חה"כ כץ אמר השר שהתלמידים היש-ראלים בגיל 15 הם בעלי ממוצ-עים טובים יותר מתלמידים באר-צות אסיה ואירופה. גם לגבי גיל 17—18 טובים הממוצעים הישרא-לים בתרגילים גופניים בהשוואה להישגים בגרמניה, למשל. עם זאת במאמץ גופני ממושך, בריצת אלף מטרים לבנים למשל, ו־800 לנערות נופלים הישראלים מבני-גילם בארצות אחרות.

אשר לעתיד — פירט שר החי-נוך את תכנית הפעולה בשנים הקרובות המתבטאת בהכשרת כי אלף מורים לחינוך גופני. השתל-מות נוספת במימדים נרחבים, הרח-בת מסגרות ושעות המוקדשות לחינוך גופני בבתי ספר גם אחר הצהרים. כן מסר על כוונה להר-חיב לימוד שחיה חובה בכיתות ה' וו'. לבסוף הוחלט להעביר את הנושא לדיון נוסף בועדת החינוך.

● שר החינוך והתרבות אהרן ידלין ייפגש מחר עם ראשי אי-גוד הכדורסל וידון עמם בבעיות התקציביות שנוצרו כתוצאה מ-המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה, וכן בנושא האמריקני-זציה בליגה הלאומית בכדורסל. בפגישה יידונו גם נושאים אחרים.

נצחון בכורה לנבחרת — על הפועל עכו 1:5

מאת אליעזר מעוז

סגל נבחרת ישראל זכה אתמול בנצחונו הראשון, ב-משחקי המבחן לקראת הה-תמודדות נגד נבחרת רומ-ניה, כשהביס את הפועל עכו בתוצאה 1:5 (1:2).

שחקני הנבחרת תיקנו את הרו-שם הגרוע שהשאירו בשבוע ש-עבר, כשנוצחו ע"י הפועל ת"א (1:0). אתמול הם הציגו משחק התקפתי טוב, שהתבסס על צי-רוניהם של יאול מסוארי וגדעון דמתי.

מסוארי היה השחקן הבולט ב-יותר במגרש ואף השתתף בהבקעת השערים. בדקה העשירית ב-עט מסוארי לקורה ושם המבקיע מקרוב פנימה. כעבור 10 דקות כבר מסוארי לניצחי שלא נכשל — 0:2. עכו עברה להתקפות נגד וצימקה את התוצאה בדקה ה־38 ע"י ציון אסייג בבעיטה מספריים מ־16 מ'.

עכו הכשיכה לתקוף בפתיחת המחצית השניה, אולם דמתי צינן את התלהבותם בשער בדקה ה־55. השער הרביעי, היפה ביותר ב-משחק, הובקע ע"י מסוארי, שעבר את כל מחצית המגרש של עכו, חלף על פני השוער ובעט לשער הריק. חתם את מסכת השערים ישעיהו פייגנבאום בדקה ה־78.

שפט שבייה בדיצחק לעיני 2000 צופים במכון וינגייט.

טניסאי-השולחן של הולנד יבואו בינואר

נבחרת טניס-השולחן של הולנד תגיע לארץ ב־28 בינואר ותקיים שני מפגשים בינ-ארציים עם הנ-בחרת הישראלית.

גם נבחרת אוסטריה הביעה את כוונתה להתארח בארץ לפני אלי-פות העולם, שתתקיים בחודש פב-רואר בכלכותה. ההתאחדות לספורט מוכנה עקרונית לארח את האוסט-רים ובקרוב ייקבעו תאריכי ה-מדויקים של הביקור.

ספורט במקומות עבודה

נבחרת קואופרטיב „דן" הביסה אתמול את „תדיסי לביאר אשדוד" 0:6 (0:2) במשחק במסגרת גביע ראש הממשלה למקומות עבודה. בשלל העצורים התחלקו: יעקב היימן (3), מנחם קנטמנטינובסקי (2), ובדיסבה.

בבמשחק שנערך באשדוד שפט עבמון חוגג.

● ח"כ אברהם כץ, יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, בירך בשם חברי ועדת הספורט את קבוצת הפועל גבת/יגור. לרגל עלייתה לשלב שמינית הגמר בגביע קר-ראק.

בני-יהודה — הכח ייערך ביום ג'

המשחק בין בני-יהודה לבין הכח ר"ג, שלא נערך בשבת, יתי-קיים ביום שלישי הקרוב.

אם ישלמו התיקונים במגרש בני יהודה בשכונת התקווה יתי-קיים המשחק במגרש זה ולא יהיו אלץ בני יהודה לערכו במגרש אחר.

ראש עיריית ת"א, שלמה להט, הבטיח אתמול כי השיפוצים במג-רש בשכונה ישלמו עד יום רא-שון והמשחק ההוי יתקיים בו.

ההתאחדות לספורט נפגשה עם ועדת הכספים של הכנסת

חברי ועדת הכספים של הכ-נסת דנו אתמול עם נציגי ההת-אחדות לספורט, יצחק פקס ומנד-אולשטיין בענייני מרצפת ההי-מורים והחמרה במצבה הכספי של ההתאחדות.

נציגי ההתאחדות הדגישו, כי יש להגדיל את ההקצבות לספורט מעבר למה שהוא מקבל ממועצת ההימורים.

מניות ושערים

ירידות באג"ח ובמניות

העליה בשערי אגרות-החוב הצמודות והמניות נבלמה אתמול. היתה תגובה מוגברת של מימוש רווחים, לאחר שמשקיעים מוסדיים בעיקר העדיפו למכור הצמודים. המחזור בשוק אגרות החוב הס-תכם אתמול ב־32.1 מיליון ל"י. בשוק המניות היה מחזור של 3.8 מיליון ל"י.

בשוק אגרות החוב היו התנהגות בסוגי האגרות.

במילוות הקליטה: היצעים של כמה עשרות אלפי ל"י ע"נ לסדרות השונות, בסדרות הראשו-נות היו הירידות בתהום ביותר. בשתי הסדרות האחרונות כ־2.5%.

6.5 בטחון: ירידות מתונות של 1—2 נק' וזאת משום שביום הקודם היו גם העליות קטנות יותר (15—17 אחוז).

מילוות הארוכים: (3.25%—4%): הראשונות עלו, בזכות עדיפותן הברורה על ההנפקות במקור. האחרונות בשערים יציבים, אך גם אלה נראים צודפים על המקור. המחזור — כ־5.1 מיליון ל"י. בנק ישראל מכר אתמול 40 מיליון ל"י מתוך ההנפקות החדש-יות (3913—3014).

אגרות ברירה: נטיה לירי-דות בסדרות הקרובות ב־3—4 נק'. בהמשך היו הירידות מקיפות ובשיעור של 1.5—2 אחוזים.

מילוות בטחון: צנח זה הת-גלה כספקולטיבי ביותר. שלשום היו שערים, שעלו אף 372 אחוז. אתמול היו כאלה שנפלו בשיעור של 15 אחוז. נפח העס-קות: כ־3 מיליון ל"י.

ניירות במט"ח: השוק התייצב היו סדרות שנרשמו בתשואה של 10 אחוזים ומעלה (נטו). היו ברוקרים שאמרו כי יתכן שהסוכנות נכנסה לפעולת ויסות, אך האמת שקנו בעיקר הקרנות.

בשוק המניות: היה מימוש עד בפתיחה שהשפיע על מצב רוחם של מקורבי השוק. בשלב השני היה ביקוש מחודש לבנקים הפיננסיות, שאותן קנו בכמויות גדולות. ניירות שעלו שלשום חזרו (אריה או כימיקלים) נפלו אתמול בנקודות רבות. המחזור במניות היה חצי ממה שהיה שלשום: 3.8 מיליון (בסה"כ — 1.3 מיליון ל"י).

מניות

	אתמול היומי	השער השינוי
בנקים מסחריים		
א' ה' ה' מ'	201.5	—2.0
אי.די.בי. רג'	205	
איגוד	289	—2.5
דיסקונט	800	—35.0
מזרחי מ'	157.5	—0.5
פועלים מ'	267	—3.0
לאומי	241.5	—2.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	251	—1.0
כרמל מ'	150	—8.0
משכנתאות ובנין	289.5	—0.5
פיתוח ומשכנתאות	266	
שיכון מב'	157	—7.0
טפחות	224	—6.0
מוסדות מימון		
שלטון מקומי	95	—1.0
אוצר לתעשיה	200	—10.0
חקלאות מב'	76	+1.0
פיתוח התעשיה מב'	74	—1.0
ביטוח		
אריה	315	—33.0
הסנה	234	—2.0
סהר	261.5	
צור	185	—2.5
מסחר ושירותים		
בית הרכב	75.5	—1.5
דלק ע"ש	131	—4.0
דלק מ'	145	—25.0
קידור 1	255	+35.5
קידור 10 מ'	150	—8.5
השכל	107	
ספנות והספקה	147	
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	145	—5.0
אפריקה 1	275	+13.0
אפריקה 10	231	
הכש' הישוב ע"ש	134	—7.0
הכש' הישוב מ'	124	—7.0
כולל בונה מב'	90	
נכסים	189	—5.0
ישפרו	125	—2.0
ידרים	143	—1.0
סהרון	169.5	—1.5
ממשי הדר	100	
מקרקעים	171.5	
נאות אביב	82	
פרי אור	151	—6.0
רסקו מב'	80.5	—2.5
רסקו רג'	59	—3.0
תעשיה		
אליאנס	530	
אלקו 1	120	
אלקו 2.5	102	—8.0
אלקטרה 1	181	—12.0
אלקטרה 5	171	—15.0
ארגמן מב'	345	
אתא ב'	98	—2.0
אתא ג'	96	—3.0
דובק	357	—10.0
כבלים	156	+1.0
טבע ע"ש	1120	
כימיקלים	108	—17.0
לודזיה אפשטיין	62.5	—0.5
מילר מכספיל	172	+1.5
פניציה כ' 1	74.5	
פניציה 10	77	+3.0
מפעלי נייר	260	—0.5
עסיס	194	—16.0
נחושתן מב'	600	
עלית	247	
פוליגן	148	—8.0
צרוד	68.5	
שמן מב'	124.5	—0.5
תאל	130	—9.0
חברות להשקעה		
אלגר ב'	78	—1.0
אלרון מ'	146	+1.0
חב' מרכזית	186	+21.0
פועלים ב'	241	+1.0
„סר"	96	—2.5
ולפסון 1 ע"ש	81	—3.0
ולפסון 10 מ'	83	—3.0
ירדן	87	
אמפא	103	—7.0

אגרות החוב

אג"ח צמודות למדד		
מילוה קליטה 61		
מדד 83.12	322	
מדד 89.00	302	+2.0
מילוה קליטה 62		
מדד 89.00	299	—2.0
מדד 95.96	275.5	
מילוה קליטה 64		
מדד 83.12	429	—4.0
מדד 89.00	400	—2.5
מילוה קליטה 65		
מדד 89.00	416	
מדד 95.96	391	—3.0
מילוה קליטה 66		
מדד 95.69	350	—7.0
מדד 94.34	349	—7.0
מילוה קליטה 67		
מדד 96.12	336	—8.0
מדד 97.17	327	—8.0
מילוה בטחון 68		
א'	183	—10.0
ה'	151	—9.5
ט'	148.5	—5.5
מ"א	162	—16.0
מ"ב	152	—19.2
מ"ג	145	—13.5
מ"ד	147.5	+8.5
מילוה בטחון בנקאי 68		
י"א	174.5	—12.0
י"ב	170	—12.0
י"ג	160	—12.0
י"ד	138	—11.5
מילוה בטחון 69		
א'	150	—10.0
ה'	128	—14.0
כ'	133.3	—14.0
כ"א	127.8	—9.0
כ"א	130	—9.0
כ"ב	125.8	—10.0
כ"ג	310	—18.5
כ"ד	310	—25.0
כ"ה	335	—9.0
מילוה בטחון בנקאי 69		
י"א	128	—17.5
י"ב	126.5	—19.0
י"ג	121	—14.0
י"ד	120	—14.0
ט"ו	113.8	—10.0
ט"ז	113.8	—12.0
י"ז	315	—13.0
י"ח	314	—11.0
י"ט	316.5	—18.0
מילוה פתוח (ברירה)		
פדיון 1975		
ק"א	345	—5.0
ק"ד	337	—8.0
פדיון 1976		
ק"ה	306	—5.5
ק"ו	295	—3.0
ק"ז	279.5	—
ק"ח	280	—1.5
ק"ט	262	—4.0
קי"א	260.5	—2.5
קי"ב	266.5	—
פדיון 1977		
קי"ג	251	—5.5
קי"ד	244	—3.6
רי"ט	243.5	—3.0
רכ"ו	233.5	—2.5
רכ"ג	231	—2.4
רל"ד	228.5	—2.8
רמ"ח	226.5	—2.5
רנ"ח	210.5	—0.5
פדיון 1978		
ר"ס	210	—0.5
רס"ו	199.3	—3.0
רס"ט	196.5	—3.0
רע"ג	192.5	—2.5
רצ"א	177	
רצ"ח	170	—3.0
ברירה פדיון 1979		
ש'	169.7	—2.3
ש"ו	160	—2.5
ש"ט	158	—2.5
שי"א	158.3	—2.0
אג"ח צמודות למטבע חוץ		
חשמל סמוק ב'	161.5	+2.0
ים המלח 5% מ'	159	+2.0
אג"ח במטבע חוץ „הלדריב"		
הנ' 8	97	
הנ' 9	89	
הנ' 15	85.2	+0.2
הנ' 17	82	+2.0
הנ' 20	83	+3.0

קיצוצים בתקציב עיריית הרצליה

מאת סופר „דבר"

תקציבה השוטף של עי-ריית הרצליה לשנת הכס-פים הנוכחית, שהיה 52.5 מיליון ל"י, יוקטן עתה ל־48 מיליון ל"י. זהו הקיצוץ השני בתקציב העיריה: הוא אינו כולל עדיין את הקיצוץ הצפוי בעקבות ה-פיחות והתייקרויות.

על כך סיפר ראש עיריית הרצליה יוסף נבו בביקור עתונאי [illegible] של אגודת העתונאים שנערך אתמול. עתה, אמר ראש העיריה, בודקים את התוצאות, אשר תחייבנה לפי-חות.

ראש העיריה אמר, כאם יש צורך להרק תגרות, יש להתחיל גם על השירותים הניתנים לאזרחים. י. נבו אמר, כי המועצה תראה כיצד יגיבו הממשלה, משרד הפנים ומרכז השלטון המקומי לגבי תקציבי העיריות ואז תסכם המועצה לגבי החלק הנוסף של הקיצוצים — אם לוותר על שי-רותים או להוריד את רמתם כמתחייב ממדיניות הצנע.

ראש העיריה אמר, בין-היתר, כי נעשו כבר קיצוצים בחירום בבי-טים, אי פתיחת המרפאה לרפואת שיניים, מונתה ועדה מיוחדת ל-גבי משרות מתפנות, אשר רק באישורה יתקבלו עובדים חדשים וכן מונתה ועדה מיוחדת לחיסכון ויעול במנגנון העיריה. המנגנון מונה 650 עובדים, חלקם במשרות חלקיות.

אשר-לחגיגות 50 שנה לייסוד הרצליה, תיערך מסיבת קבלת פנים ל־600 מוזמנים, בהם רא-שוני המייסדים, ובמסגרה זאת תימסר תעודת אזרחות כבוד ל-ראש הממשלה לשעבר גולדה מאיר. אחד המיבנים הציבוריים אשר בבנייה הולך ומסתיים הוא בית „יד-לבנים", אשר בו ישוכנו המוזיאון העירוני, ספריה על ה' גבורה בישראל, אמפיתיאטרון ו' מפעלי תרבות אחרים.

דינשטיין: יש לייעל ניצול האנרגיה

מאת סופר „דבר" לענייני פיתוח

אנו מצויים על הסף מירבי וניצולה יעילה של החיסכון ב-אנרגיה. התחלנו לפעול בכגור זה ונמשיך לפעול בו בתיאום עם כל הגורמים — אמר אמש ד"ר צבי דינשטיין, יועץ הממשלה ל-ענייני נפט ואנרגיה והממונה על ענייני דלק, בהרצאה על משבר הדלק וכלכלת העולם שנשא ב-טקס פתיחת סמינריון מוקדש החד-שי לכלכלת נפט במכון הנפט ב-תל-אביב.

דינשטיין הוסיף, כי גם אצלנו קיימים נוהגי בזבוז וניצול בכר-כה, שקני להם שביתה הן בסי-פוט הביתי והמסחרי והן בסי-פוט התעשייתי והחקלאי. במקביל, אמר דינשטיין, נמשיך ביתר-ראה בחיפושי נפט. הוא אמר, כי אנו נערכים עתה לחכימה זו ונשר-יין לכך את התקציבים הדרושים רצד שההצלחה האיר לנו פנים, נשתדל לגוון את מקורות הספקת הדלק למשק, נדאג לשמור כו מלאי סביר המתחייב מהנסיבות בהן אנו נתונים, לבסס ולהרחיב את תשתית משק הדלק ולקיים ולפתח את אשר בידינו בכל מה שקשור באספקה שהיא כה חיונית לקיומנו ולהתחזקותנו.

אברהם אחיקדא, נתמנה למנהל המרכז לבטחון סוציאלי בי ההסתדרות.

מנהלת המוזיאון הישראלי דני-אל גלמנה, ביקש בהשיבותה הי ציבוריות של המוזיאון להתכנס י לאשר פתיחת הספריה שהיס לי קהל.

משטרת מרחב חיפה, עצ-רה אסיר בחשד שניסה להבריח חשיש. האסיר יצא לחופש בלא רשיון להופעה בת 24 שעה.

המכון לפריון העבודה והייצור — מרכז ההדרכה

בית-הספר להנדסאים ולטכנאי ייצור מוסמכים

בשיתוף - המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

מודיע על פתיחת ההרשמה ללימודי

הנדסאי ייצור

שלב א'	שלב ב'
טכנאי ייצור מוסמכים	הנדסאי ייצור מוסמכים
* *	* *
לימודי יום: ● הלוואות לתלמידים ● השתתפות בהוצאות דיור, או הוצאות נסיעה ● מלגות לתלמידים מעוטי יכולת	לימודי יום: ● הלוואות לתלמידים ● השתתפות בהוצאות דיור, או הוצ-אות נסיעה ● מלגות לתלמידים מעוטי יכולת
לימודי ערב: תנאי הקבלה: בעלי השכלה של י"ב שנים בבתי-ספר תיכוניים, תיכוניים-מקצועיים בעלי תעודת גמר ממשלתית, בוגרי כיתות השלמה (קדם הנדסאים) בעלי תעודת בגרות חיצוניות	לימודי ערב: תנאי הקבלה: טכנאי ייצור מוסמכים אשר סיימו את לימודיהם בציון ממוצע „טוב" בנושאים: במתמטיקה, סטטיסטיקה ומקצועות הנדסת הייצור.

● חייל משוחרר הרוצה ללמוד מתבקש להביא עמו, בעת ההרשמה, תעודת חייל משוחרר, לפי חוק החיילים המשוחררים תשל"ה.

פרטים והרשמה

תל-אביב — רח' סולד 4, טל. 253131, שלוחה 314
ירושלים — מגרש הרוסים, טל. 02-226066
חיפה — דרך העצמאות 82א', טל' 04-666388
באר-שבע — דרך העצמאות 7, טל' 057-74254

המועצה המקומית יקנעם עלית

מכרז פומבי

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שירות עובדים) תשכ"ב — 1962 מכריזה בזה המועצה המקומית יקנעם עלית על משרות פנויות בלשכת הסעד כדלקמן:

מכרז מס' 3/1974

1. עו"ס בכיר בטיפול במשפחה.
2. עו"ס בכיר בטיפול בילד ובנוער.
3. עו"ס בכיר בעבודה קהילתית.

דרגת המשרות תקבע בהתאם להגדרות המסכם ולכושרי המועמד.

הבקשות למכרז יש להגיש להנהלת המועצה עד יום ששי, 22 בנובמבר, 1974.

טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג [illegible] ובמשרדי המועצה המקומית.

אילן גבריאלי
ראש המועצה המקומית
יקנעם — עלית

המועצה המקומית מעלות תרשיחא

דרוש

רכז לענייני בטחון ושרותי חרום

בדרגה י"ג—י"ד.

דרישות הכשרה:
בוגר קורס קציני צה"ל או משטרת ישראל.
בעל כושר הדרכה. ידע קשר ושפות.
בעל כושר לנהל עניני בע"פ ובכתב.
בעל כושר הבעה בע"פ ובכתב.
בעל רשיון נהיגה.

הצעות בכתב יש להגיש עד יום 25.11.74 למזכירות המועצה המקומית מעלות תרשיחא.

אלי בן-יעקב, יו"ר המועצה

* דרושים * דרושים *

נציבות שירות המדינה
מינהל המחקר החקלאי

מודיעים על משרות פנויות במינהל המחקר החקלאי

טכנאי

בדרגה 1—2 של דירוג ההנדסאים/הטכנאים (7 משרות) במחלקות: —

מכרז מס'

(74/75) 29 לשלחה ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
(74/75) 30 ** לגשירים גפן וזית ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
(74/75) 31 ** לשלחה בתחנת נסיונות אזורית [illegible] בבית-דגן.
(74/75) 32 ** לפתולוגיה ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
(74/75) 33 ** לגנטיקה והשבחה ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
(74/75) 34 ** לשיווק הובלה ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
(74/75) 35 ** לאיחסון וטיפול התוצרת ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.

דרישות כשירות
למכרזים מס' 29—31: — תעודה המוכרת לדירוג הנדסאים/טכנאים (במקצוע: „טכנאי חקלאי").
למכרזים מס' 32—33: — תעודה המוכרת לדירוג הנדסאים/טכנאים (במקצוע: „לבורנט ביולוגי" או „טכנאי כימיה").
למכרז מס' 34: — תעודה המוכרת לדירוג הנדסאים/טכנאים (במקצוע: „מכונות").
למכרז מס' 35: — תעודה המוכרת לדירוג הנדסאים/טכנאים (במקצוע: „חשמל").

דרישות מיוחדות
למכרז מס' 29: — רשיון נהיגה — רצוי.
למכרז מס' 30: — רשיון נהיגה. נכונות לעבוד בשעות נוספות ומחוץ למקום העבודה הרגיל.
למכרז מס' 34: — ידיעת שפה זרה כדי יכולת קריאת חומר מקצועי. נכונות לעבוד מחוץ למקום העבודה הרגיל.
למכרז מס' 35: — רשיון נהיגה. נכונות לעבוד מחוץ למקום העבודה הרגיל.

מהנדס ** 36 (74/75)
בדרגה 1—4 של דירוג המהנדסים.
במחלקה לירקות ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
דרישות המשרה
„מוסמך" במדעי החקלאות.
רשיון נהיגה.

מהנדס * 37 (74/75)
בדרגה 1—4 של דירוג המהנדסים.
במחלקה לפיזיקה של הקרקע ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
דרישות המשרה
„מוסמך" במדעי החקלאות.
ידיעת השפה האנגלית כדי יכולת קריאת חומר מקצועי.
רשיון נהיגה.
נכונות לעבוד מחוץ למקום העבודה הרגיל ובשעות בלתי שגרתיות.

מהנדס ** 38 (74/75)
בדרגה 1—4 של דירוג המהנדסים.
במח' לכימיה (חומרי הדברה ושאריות רעל) ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
דרישות המשרה
„בוגר" במדעי הטבע (כימיה).

מהנדס ** 39 (74/75)
בדרגה 1—4 של דירוג המהנדסים.
במח' לפיזיולוגיה ותזונה של בקר ברחובות.
דרישות המשרה
„בוגר" בכימיה.
נכונות לעבוד מחוץ לשעות העבודה הרגילות.

מהנדס ** 40 (74/75)
בדרגה 1—4 של דירוג המהנדסים.
במחלקה למיכון הגידול ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
דרישות המשרה
„מוסמך למדעים" בהנדסה חקלאית.
ידיעת שפה זרה כדי יכולת קריאת חומר מקצועי.
נכונות לעבוד מחוץ למקום העבודה הרגיל.

מהנדס (פלחה) ** 41 (74/75)
בדרגה 1—4 של דירוג המהנדסים.
בתחנת נסיונות אזורית [illegible].
דרישות המשרה
„מוסמך למדעים" בגידול.

מהנדס ** 42 (74/75)
בדרגה 1—4 של דירוג המהנדסים.
במחלקה למטבוליזם של צמח ב„מרכז וולקני" בבית-דגן.
דרישות המשרה
„מוסמך למדעים" בהנדסה כימית.
רצוי נסיון בעבודה במעבדה [illegible].
ידיעת השפה האנגלית.
רשיון נהיגה.
נכונות לעבוד מחוץ למקום העבודה הרגיל.

הערות:
* = משרה בלתי צבאית.
** = [illegible]
[illegible]

התאריך האחרון להגשת הבקשות למכרזים הנ"ל: 3.12.74.

למוסד ציבורי
דרוש
מהנדס תמחירן ראשי

תאור התפקיד:
אחראי להכנת תקציב ותכנון תמחירי [illegible].
[illegible]

דרישות התפקיד:
מהנדס בנין [illegible].
נסיון של 5 שנים ובעל כושר ארגוני.
ידיעת השפה העברית על בוריה, רצוי גם אנגלית.
משכורת לפי הכישורים.

לפניות: ת.ד. 16250 ת"א [illegible].

— סודיות מובטחת —

הלוח החדש
דבר
מגיע אל רבבות אנשים

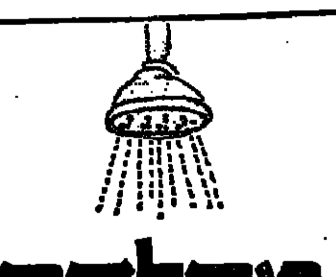

מקלחת עם בת-אורן
תענוג בלתי רגיל

Taya

רוזן: מיתון יפגע בעליה

יתכן שעולים פוטנציאליים ימתינו בברה״מ

משרד־הקליטה יתבע להצ־ביד את הכיע לעולים להתמ־לאת ההקצבות השונות שמשו־למה הכנינה — זאת אמר שר־הקליטה ש. רוזן, בדיון על השפעת המדיניות הכלכלית הח־דשה על העליה והקליטה.

השר אמר, כי מיתון ועליה אינם עולים בקנה אחד. העליה מורכבת מאחוז גבוה של אקד־מאים ובעלי מקצועות חופשיים. רק משק בתנופה מסוגל לקלוט אותם, לכן אנו חייבים להגביר האמצעים המסייעים לקליטה כל עולים בתעסוקה ע״י קידום פרד־יקטים, הקלת קליטה בתעסוקה ע״י השלום משכורות, הסבה מק־צועית ועוד, אמר השר. על הד ממשלה להבטיח תקציבי פיתוח למפעלים חיוניים ולהכין תכנית למקרה של צמצום במקורות התע־סוקה.

ביחס להשפעת המדיניות הכל־כלית על קצב העליה מברה״מ אמר רוזן, שקשה לקבוע היום את מי־דת ההשפעה של המצב החדש על העליה. יתכן שעולים פוטנציאליים ימתינו בברה״מ או שהגבר הנשי־רה בוינה, וזאת תופעה מדאיגה ביותר. מאידך קיימות הגבלות הגירה וקשיים, בעיקר לאקדמאים בכל ארצות ההגירה. הדי ההיקל־סות של יהודים בארצות הגירה שנות קשים ביותר. ממשלת ישר־אל לא תעזוב את העיקרון המנחה אותה מאז קום המדינה, כי תמיד תקציב לא יפגע בעליה. אנו נע־שה כל מאמץ להבטיח תנאי קלי־טה נאותים לעולים המגיעים ל־ארץ. עשינו זאת בעבר, כאשר קלטנו מאות אלפים, ונעשה זאת גם עתה. הממשלה רואה בעליה עדיפות עליונה מיד לאחר הבטחון. משרד־הקליטה יתבע התאמת תנאי הקליטה למציאות החדשה בכל תחומי הקליטה, ציין השר.

נדחתה תביעת הסטודנטים שנישאו בהסכם חוזי

תביעתם של זוג הסטודנטים, אשר קבלו על נישולם ממעונות הזוגות הנשואים בטכניון לאחר שהנהלת המוסד סירבה להכיר ב־נישואיהם שנעשו ב„הסכם חוזי״ — נדחתה אתמול על־ידי בית־משפט השלום בחיפה.

מבלי להיכנס לשאלת תוקפם של נישואיהם, החליט השופט ל־בטל את צו־המניעה בנימוק, כי בני הזוג לא הצליחו להוכיח לו — ולוא לכאורה — קיומה של זכות ממשית לדיור. (ע)

מפלגת העבודה הישראלית — המרכז
המשמרת הצעירה

ישיבה דחופה
של המזכירות הארצית

ישיבה דחופה של המזכירות הארצית
של המשמרת הצעירה

תתקיים היום, יום ה׳, 14.11.74 בשעה 16.00 בבית מרכז מפלגת העבודה רח׳ הירקון 110 תל־אביב.

על סדר היום: — המדיניות הכלכלית —

נא לדייקו

15 מנופאים בנמל חיפה הושעו בגלל סירוב לטפל במטען בטחוני

מאת סופר „דבר״ בחיפה

לראשונה בתולדות נמל חיפה, סירבו עובדי הנמל לטפל במטען בטחוני והם הושעו עקב זאת מהעבודה על־ידי מנהל הנמל.

המושעים הם 15 עובדי המנוף הענקי „שמשון״, אשר סירבו ל־הטעין מטען בטחוני על אניה, כאמצעי לחץ להשגת תביעתם ל־הגדלת הפרמיה מ־10 אחוזים ל־25 אחוז.

מינהלת הנמל מוכנה לאשר ל־קבוצה זו, שהיא יחידה נפרדת, את תוספת הפרמיה בתנאי שה־עובדים ישתלבו בעבודות מחלקת הענינה. במחלקה זו ניתנת פר־מיה של 25 אחוז. ועד העובדים טוען, שהעובדים זכאים לתוספת פרמיה משום שהסכימו לצמצום בספר אנשי היחידה. אך מדגיש שיש גם מקום לשלבם במחלקת הענינה. מזכיר הועד טען שהפ־רשה לא ידועה לו משום שהיה בחופשת מחלה.

אנשי הצוות טוענים, שלא יד־עו מה סוג המטען. סירוב עובדי המנוף לטפל במטען היה נושא עיקרי לשיחות בקרב כל עובדי הנמל.

תושבי כפר־שלם דורשים סיוע מהעיריה

תושבי כפר שלם פנו במכתב גלוי לראש עיריית תל־אביב־יפו ש. להט ובו העלו את הבעיות הקשות המציקות למקום ישוב זה, המאוכלס אלפי תושבים בתנאי מגורים ירודים. בתנאי עזובה ו־היעדר שירותים חיוניים מינימא־ליים. הם קובלים על הוצאת צווי הריסה על בתי מגורים מבלי ל־אפשר לדיירים פינוי והעברה ל־דירות מתאימות.

המועצה האיזורית של תושבי כפר שלם העלתה לראש העיר 15 דרישות, ובין השאר: מתן דירה נאותה תמורת דירה או פיצוי בכספי הולם. ביטול צווי ההריסה; סלילת כבישים להקלת הגישה וה־תנועה בתוך; לפתוח סניפי דו־אר, מרפאה, גני משחקים ומוע־דוני נוער וכד׳.

קרא מחר ב-
ידיעות אחרונות
המוסף לשבת · 7 ימים · השבועון לכל המשפחה

בעיקבות הפיחות
והמדיניות הכלכלית החדשה

• • •

רפאל בשן מראיין את
ירוחם משל
מזכ״ל ההסתדרות

• • •

ראיון עם משה זנבר,
נגיד בנק־ישראל
מאת צבי קסלר

ידידים מספרים על ב.ג.

היוקר נחת על הקטמונים
מאת ברוך נאדל

הגאווה שבענווה
הבה נוקיע את צריכת־הראווה
מאת בלה אלמוג

תהליך קבלת
החלטות בממשלה
מאמר ראשון בסידרה
מאת ישעיהו בן־פורת

• • •

אשי־פ באר־ים
מאת אראל גינאי ויעקב כרוז

רגע של עברית
שגיאות משעשעות בשלטים ובמודעות
מאת מנחם מיכלסון

מדוריהם הקבועים של חיים חפר, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת וזיוה יריב.

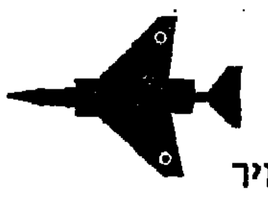

בחיל האויר
יש תפקידים פנויים בשירות הקבע
לבעלי המקצועות:

✻ אחזקת מטוסים
✻ אלקטרוניקה
✻ מתכת
✻ אפסנאות
✻ נהיגה
✻ מכונאות וחשמלאות רכב
✻ פיקוד ומשמעת
✻ מטבח
✻ מינהל ומשק

התפקידים מציבים אתגר מקצועי עם אפשרויות הכשרה וקידום

✻ מקומות השירות - בכל איזורי הארץ

המעוניינים יפנו טלפונית לטל׳: (03)693881 — (03)693415
בימים א׳—ה׳ בין השעות 0800—2000
בימי ו׳ בין השעות 0800—1400
או בכתב לד.צ. 2348/ה ויזומנו לראיון התאמה.

ההתייקרות לא תחרוג מהמתחייב

הממונה על המחירים:

פחות לחץ הקונים. 760 תלונות הוגשו למשרד המסחר והתעשיה

ועדת המחירים הציבורית בראשותו של א. גולדברג, קיימה אתמול דיון בדרכי עבודתה לאור הפעלת התכנית הכלכלית החדשה.

הממונה על המחירים, ז. בירגר, סקר בפני חברי הוועדה את פרטי התכנית הכלכלית והדגיש את חשיבות תפקידה של ועדת המחירים הציבורית. „במיוחד ב־שעה זו״, אמר, „חשוב שתהיה הקפדה כי עליית המחירים לא יחרגו מהמינימום המתחייב כ־שינוי שער המטבע והקטנת הסוב־סידיות״.

בסכום הדיון החליטה הוועדה כי תדרוש מהמפעלים המגישים בקשות לאישור העלאות מחירים למסור תחשיבים מפורטים ומא־שרים לביסוס בקשתם.

כן החליטה הוועדה להקדיש מי־רב זמנה ומאמציה לפעולה בת־חום מחירי מוצרים חיוניים למשק ולצרכן.

מצב האספקה בחנויות ו־בעיות שיווק המוצרים נדו־נו אתמול בפגישה שקיים מנכ״ל משרד המסחר וה־תעשיה ד״ר משה מנדל־באום, עם נציגי רשתות ה־שיווק ונציגי הארגון הארצי למסחר.

נציגי המשווקים מסרו, כי עדיין ניכרת תגובת קונים ערה בחנו־יות, אם כי הלחץ פחת במידה מסויימת, הם ציינו, כי חלק מ־המשווקים מוכר מצרכים שונים במחיר הישן. בפגישה הועלו גם בעיות מתח השיווק.

ד״ר מנדלבאום הבהיר, כי ב־מחסני המזון הממשלתיים מצויות כמויות הצונות על צרכי המדינה לתקופה ארוכה. הוא אמר, כי שיווק המצרכים הבסיסיים מכחסני הממשלה כתנהל כסדרו, תוך הבטחת אספקה מלאה.

ד״ר מנדלבאום הדגיש, כי ה־תכנית הכלכלית מטילה עול כבד על הציבור, ועל כל הסקטורים לבאת בנשל בצורה מאוזנת.

760 תלונות

760 תלונות בענייני מחירים התקבלו מראשית השבוע במשרד המסחר והתעשיה. התלונות מת־קבלות מצרכנים במשרדים המחו־זיים של המשרד בירושלים, תל־אביב, חיפה ובאר־שבע, בכתב ובאמצעות הטלפון. כן מועברות תלונות המתקבלות אמרגוני הצר־כנים.

עד כה נפתחו תיקים משפטיים כנגד 70 סוחרים שהפקיעו מחי־רים. במספר מקרים נתגלו בבדק־בות התהלונות מחסני־סתר של סוכר ושמן. הסחורות שהתגלו הוחרמו ע״י אנשי המכס.

רוב התלונות, למעלה מ־400, התקבלו באיזור תל־אביב והן מתייחסות להפקעת מחירי מצר־כים ולסירוב מכירה. התקבלו גם מספר הודעות על מחסנים בהם מאוחסן מלאי גדול של סחורות. ממשרד המסחר והתעש־יה נמסר, כי כל תלונה נבדקת ובמידת הצורך ננקטים צעדים משפטיים.

תלונות בענייני מחירים אפשר להגיש למשרדים המחוזיים של משרד המסחר והתעשיה וכן ל־מועצה הישראלית לצרכנות ול־ארגוני הצרכנים האחרים.

נקנסו מעלימי מצרכים

בעל חנות מכולת שהעלים אור־ז, סוכר ושמן, נקנס בבית־משפט השלום בתל אביב ב־2,000 ל״י.

נציג משרד המסחר והתעשיה טען, כי החנוני פנחס לייפציגר, מרחוב שינקין 14, העלים ב־21 בינואר השנה שק אורז, שק סוכר ו־20 בקבוקי שמן. באותו שבוע סירב למכור לשני צרכנים בקביק שמן ואריזות של סוכר ואורז בנימוק שאין לו.

השופט אריה אבן־ארי קבע, כי העונש הנולם מקרה זה יהיה 2,000 ל״י קנס או חצי־שנה מא־סר.

אריזות ישנות — מחירים חדשים

אלפי שקיות סוכר מתוצרת „סוגת״ ארוזות באריזה שמחירה המודפס 2 ל״י הק״ג, הגיעו בימים האחרונים לחנויות חברת „שופר־סל״ באזור גוש דן, אך החברה נצטוותה לגבות עבורם את ה־מחיר החדש של 6 ל״י הק״ג.

מהנהלת „שופרסל״ נמסר, כי לאחר בירור עם הנהלת „סוגת״ התברר, כי בגלל הלחץ הרב הביקוש הגדול לסוכר, לא יכול היה המפעל להדפיס מחיר חדש באריזות חדשות ולכן שלח את הסוכר באריזה הישנה. מנהלי חנויות „שופרסל״ והעובדים עסוקים בימים האחרונים בהסברת הענין לאלפי הקונים הפוקדים את ה־חנויות וקונים סוכר.

אין כוונה להעלות מחיר האסימונים

אין כוונה להעלות את מחיר האסימונים ועל כן אין מה ל־פרסם — זאת הודיע אתמול המנהל הכללי של משרד התק־שורת שמחה סודוקה, בתשובתו למברק של ע. נאור מפתח־תקוה.

לא תחול העלאה במחירי הכרטיסים לחיילים בתל אביב

ההעלאה שחלה לאחרונה במחי־רי הכרטיסים להצגות בתי־הקול־נוע, לא תחול על כרטיסי הנחה לחיילים — על כך מסר היום מ״מ ראש עיריית ת״א עו״ד י. ארצי, בסיכום פגישה שקיים עם קצין חינוך ראשי בצה״ל תת־אלוף ש. גבעולי ונציג התאחדות בעלי בתי הקולנוע י. גולדמן. כרטיסי הנחה לחיילים, שמחירם היה צריך להיות 3 ל״י לכרטיס, ישארו במחיר הקודם, דהיינו 1.90 ל״י לכרטיס.

לציבור צרכני הסיגריות

הננו להודיע בזה המחירים החדשים של הסיגריות לצרכן:

סוג	המחיר לחפיסה של 20 סיגריות
ברודווי, טיים 100	2.70 ל״י
טיים, אירופה	2.30 ל״י
שרתון, נלסון פילטר, סבוי	2.20 ל״י
רויאל, נלסון, קורונט, נובלס פילטר, טלסטאר	1.90 ל״י
אסקוט, דובק פילטר, עדן, פולריס, מונט בלאן	1.60 ל״י
דובק 10	1.20 ל״י
אל על עגולה או שטוחה	—.90 ל״י
דגל, סילון	—.80 ל״י
אילון, נדיב	—.70 ל״י

ציבור הצרכנים מתבקש בזה לא לשלם יותר מאשר המחיר המצוין על גבי החבק (הבנדרולה).

דובק בע״מ
החברה הישראלית לסיגריות בע״מ
סיגריות לוד בע״מ

14.11.1974

למעשני סיגריות דובק 10 ו־אל על שטוחה

מסיבות טכניות נמנע מאתנו באופן זמני לספק את הסיגריות הנ״ל לקהל הצרכנים.

אנו עושים את מירב המאמצים להתגבר על התקלה הטכנית ועם הצרכנים הסליחה.

דובק בע״מ

מחסן הדגים של „תנובה״ בת״א ייפתח היום

מאת סופר „דבר״ לענייני חקלאות

מחסן הדגים של „תנובה״ בתל־אביב ייפתח הבוקר מחדש למכירת כל סוגי ה־דגים כבעבר.

כזכור, נסגר המחסן לפני כ־עשרה ימים, על פי צו משרד הבריאות. אתמול הופיעו נציגי משרד הבריאות ואנשי „תנובה״ בפני השופט נחמני בביהמ״ש ה־מחוזי בתל־אביב — ולאחר ש־נציגי משרד הבריאות הודיעו כי השיפורים שנעשו ע״י „תנובה״ במחסן משביעים רצון, הודיע השופט על ביטול צו הסגירה.

השופט קנס את „תנובה״ ב־10,000 ל״י בשל ליקויי התברו־אה שהיו במחסן.

אושרה העלאת תקרת מס־העסקים בתל־אביב

ועדת הכספים של עיריית ת״א אישרה את העלאת תיקרת מס־העסקים בעיר מ־5,000 ל״י ל־7,500 ל״י על פי הרשאה של הכנסת.

ההעלאה תחול בעיקר על בעלי עסקים גדולים בת״א. נציגי סיעת המערך נמנעו מהצבעה.

מענק גחלת לחייל

בסדיר, קבע ומילואים

חיילים וחיילות אשר שירתו לפחות 75 יום, החל מה־6.9.1973 ועד 25.9.1974
(ויציגו תעודה בהתאם לחוק החיילים המשוחררים)

יקבלו 100 ל״י מענק־חסכון
לכל ילד וילדה, שירשמו בתכניות החסכון של „גחלת״ —לחינוך תיכון או לחינוך גבוה.

הרושם את ילדו בשנת לידתו הראשונה יקבל, נוסף ל„מענק גחלת לחייל״, גם שי של עיריית תל־אביב־יפו זיכוי של 6 תשלומי חסכון.

הטבות „גחלת״ לחוסכים ב„גחלת״:
✻ ריבית שנתית מבטחת וגבוהה
✻ החסכון בתוספת המענק מוחזר למוד
✻ 10% מענק מהחסכון למסיימי ט׳
✻ כל ההטבות פטורות ממס.

הצטרף אל 35,000 החוסכים

גחלת גמול חסכון לחינוך תיכון וגבוה מיסודה של עיריית תל־אביב־יפו

ההרשמה בלשכות המודיעין העירוניות וב„גחלת״ אלנבי 19 ת״א

חברת החשמל לישראל בע״מ

אגף הבצוע

מכרז מס׳ 74/1725

החברה מזמינה בזה הצעות **לניהול המטבח וחדרי האוכל** (אספקת ארוחות) **במתקני החברה של תחנות הכח אשכול באשדוד.**

פרטים וטופסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של 20.— ל״י במשרדי אגף הבצוע, רחוב מקוה ישראל 5, תל־אביב, בין השעות 09.00—12.00, עד יום שישי, 22.11.74.

הצעות תתקבלנה עד יום רביעי, 27.11.74, שעה 12.00.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמש בחשמל בתבונה

חברת החשמל לישראל בע״מ

אגף הבצוע

מכרז מס׳ 74/1726

החברה מזמינה בזה הצעות **לביצוע עבודות כבישים וניקוז עבור מחסן בתחנת הכח אשכול באשדוד.**

פרטים וטופסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של 75.— ל״י במשרדי אגף הבצוע, רחוב מקוה ישראל 5, תל־אביב, בין השעות 09.00—12.00, עד יום שישי, 22.11.74.

הצעות תתקבלנה עד יום רביעי 27.11.74, שעה 12.00.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמש בחשמל בתבונה

★ **פרסם בלוח החדש** ★

לקטה
הבנים
ולקיבוץ דורות

עמכם באבלכם הכבד עם הילקח מאתכם חברנו

אריה נגלברג ז״ל

עוף־קור
מפעלי שער־הנגב
מועצה אזורית שער־הנגב

המומים מפטירתו הפתאומית
של מנהלנו היקר

אריה נגלברג ז״ל

ומשתתפים בצער המשפחה

עובדי עוף־קור
שער הנגב

היום
חצי מיליון ל״י
מפעל הפיס

במלאות שנה לפטירת אמנו וסבתנו היקרה

רחל קלינשויג ז״ל

נעלה לקברה ונתיחד עם זכרה, ביום ששי, א׳ בכסלו, התשל״ה, 15.11.74, בשעה 2.00 אחה״צ, בבית העלמין בכפר־סבא.

המשפחה

עלה זית ותת־מקלע

עם כל נסיונו לשוות לדבריו צורה מדינית ורעיונית, ב"דבר תנועת שחרור לאומית", היה נאומו של יאסר ערפאת אתמול בעצרת או"ם בדיוק מה שהיה צפוי: קול הטרור במערומיו, קול ההסתה נגד "המהגרים היהודים מאירופה", קול לחיסול הציונות שפירושו חיסול מדינת ישראל. הפאראדוקס היה בכך, שהוא עצמו הרס את רושם המתינות, בביכול, של מטרותיו הקרובות על־ידי חשיפת המטרה הסופית באמצעות סקירתו ה"היסטורית", ששימשה ביסוס גלוי לסיסמה הישנה — ההבלתי־פופולארית כיום — של זריקת היהודים לים.

משלחת ישראל לא נכחה בעת "המאורע", אך היא תשוב לאולם העצרת להמשך הדיון הפלשתינאי שנפתח עם נאומו של מנהיג המחבלים. גם מהמשך זה אין לצפות תוצאות חיוביות בצורת מתינות בנאומים ובהחלטות: בעצם הענקת מעמד רשמי מכבר לארגון הטרור. התוותה עצרת או"ם לעצמה את הדרך שאין כינון השלום באזורנו נשקף בסופה. אולם השעה מחייבת את ישראל ועמה לנהוג פרופורציה בין מה שנאמר ומוחלט בעצרת או"ם — שהפכה מכבר לגוף נטול כל סמכות מוסרית בין־לאומית — לבין מה שיהיה כאן בארץ, בהתקף כוחנו ויכולתנו להבטיח את עתיד המדינה ובטחונה.

חוש פרופורציה זה מצא אתמול ביטוי, יותר אולי מאשר בקרב אזרחי ישראל, דווקא בקרב תושבי השטחים. הללו נקראו על־ידי תועמלני אש"ף להפגין ביום זה בצורה משכנעת את זיקתם לארגון־הטרור ולחזק את סמכותו של מנהיגם על־ידי שביתה כללית ומהומות מרי. ואולם, לבד משכם הידועה בהפגנותיה מסוג זה גם מימי השלטון הירדני, לא יצאו תושבי השטחים מגדרם כדי להיענות לקריאה זו ב"יום המכריע". אלפי פועלים יצאו לעבודתם במפעלים ישראליים כרגיל, התחבורה פעלה כסדרה, וגם אם נפתחו החנויות או נסגרו לסירוגין תוך פוילת כל תנותי למעשי שכנה. לא היה זה היום הדראמטי המיוחל לאש"ף. להיפך, לעומת התרועה הרבה שידענו בשטחים בשנים הראשונות שלאחר מלחמת ששת הימים, היה זה אתמול יום של דממה דקה. אין זה מוצדק לייחס זאת רק לאזהרות הממשל הצבאי ולהיערכות כוחות־הבטחון למניעת הפרת הסדר הציבורי. השתקפה בכך הערכתו המציאותית של הציבור הערבי בשטחים, כי בהופעת ערפאת באו"ם לא הובטחה פתיחת "המיפנה ההיסטורי" המובטח בארץ, ולוא רק בחלק ממנה.

יאסר ערפאת אמר לעצרת, כי הוא בא אליה כאשר עלה־זית בידו האחת ותת־מקלע בידו האחרת. רק מי שלא הבין את התוכן האמיתי של דבריו, יכול היה להבחין בעלה־הזית; מי שהבין אותם כהוויתם, ראה רק את ה"קלאשניקוב". ומה שנוגע לאספקט הכלל־ערבי של הופעתו, הרי אספקט זה קיבל מימד חדש על־ידי התואר המפתיע שהעניק לו הנשיא האלג'ירי של העצרת: "המפקד העליון של צבאות השחרור הערביים".

לא לסלף מאבק צודק

התכנית הכלכלית של הממשלה לא מצאה עדיין את נקודת־האיזון בהטלת הנטל הכבד על כל סוגי האוכלוסיה. השכבות העשירות לא נפגעו בצורה קשה מן האמצעים השונים שננקטו וחלק ניכר מהן אף הגדיל את הכנסותיו ורווחיו. ואין צריך לומר שהמבריחים ומסתירי הסחורות והספקולנטים למיניהם, שוב התעשרו בן־לילה, כפי שזה קרה בשנים קודמות בתנאים דומים. לעומת זאת, "נחתך בבשר החי" של השכבות החלשות בחברה הישראלית, ורבבות משפחות אין באפשרותן לספק צרכי מזון ראשוניים לבניהן, עקב ההתייקרויות המרקיעות.

במצב זה מובן כהדע השכבות החלשות מוחות, מתמרמרות, ואינן מוכנות לרכוב לתנאי רעב, או ליהפך למקרי סעד. תביעותיהן צודקות והמאבק על בילוין חייב להיות מאבקה של ההסתדרות, אשר באורח טבעי עומדת לימינן. ההפרעויות ואלימות אינן מחזקות את המאבק הזה אלא מחלישות אותו. כי הן מפנות את תשומת־הלב מן הבעיה המרכזית — רווחתן של השכבות החלשות הנכון לקיום הוגן — לבעיה שולית שהמשטרה חייבת לטפל בה.

בין שני הקצוות האלה עומדים המעמד הבינוני והשכירים המבוססים שעליהם מוטלת החובה לרסן את עליית רמת החיים, להקפיא את הכנסתם ואף להורידה כפסי, כדי להבריא את כלכלת המדינה ולמנוע שואה. הקרבן שציבור זה נדרש לו אינו למעלה מיכולתו לשאת, ואולם דווקא ציבור זה תוסס ומוחה ומכריז שביתות־מחאה בהקדמה לשביתות ממושכות, העלולות למוטט את מהלך החיים התקין ולהחמיר את מצבה של המדינה שהוא חמור בלאו הכי.

מן הראוי לומר לציבור הנבונה על שכבות אלה, כי הוא יצטרך לתת את חלקו ההולם בהגשמת התכנית הכלכלית ובהבראת המשק. ברור שיש הצדקה לביטויי סולידריות ולדאגה למעוטי היכולת. אבל הלהט הזה להיאבק על האינטרסים הצרים של השכבות המבוססות אינו מתיישב עם הרגשת אזרחות טובה ועם הדאגה לעתיד עצמאותנו במבחנים העומדים לפנינו.

הפילוג בארגון מדינות אמריקה

בניגוד לתחזיות נכשלה אתמול בוועידת ארגון מדינות אמריקה ההצעה לבטל את החרם הדיפלומטי והכלכלי על קובה.

היתה זו משלחת ארה"ב שהכשילה את ההצעה, על־פי הוראת ד"ר הנרי קיסינג'ר. הצבעה אמריקאית בעד ההצעה היתה מבטיחה לה רוב אף גדול מן הדרוש. משלחת האיטי, למשל, לא הסתירה כלל שקולה עומד למכירה. אך מאחר שלא נמצא לה קונה, הלכה האיטי בעקבות ארה"ב. כן עשו גואטמלה ובוליביה, אף כי נטו להצביע בעד ההצעה.

ארגון מדינות אמריקה אינו יוצא מחוזק מן ההצבעה, אשר חשפה והעמיקה את חילוקי־הדעות שבין הרוב המצדד בביטול החרם לבין המיעוט שלא רצה באישור החלטה כזאת.

חמש ממדינות היבשת, ובכללן שכנתה של ארה"ב מקסיקו, התעלמו מכבר מן ההחלטה ומקיימות קשרים עם ממשלת קאסטרו. שלוש יוזמות ועידת קוויטו — ונצואלה, קולומביה וקוסטה־ריקה — ביקשו להביא לביטול החרם, למען יוכלו לקשור קשרים עם קובה, תוך כדי כיבוד החלטות ארגון מדינות אמריקה. עתה יעמדו בצד זה בניגוד להחלטה 1964, השרירה וקיימת. כל שתים־עשרה המצביעות בזכות הביטול — והן רוב — ילכו, זו אחר זו, להתפייסות עם קאסטרו, ככל שלא עשו עדיין צעד זה. החרם הדיפלומטי והכלכלי הופך אם־כן לפיקציה — ואין זה לטובתו של שום ארגון בין־לאומי לקיים פיקציה ולהתעלם מן המציאות.

המנצח...
ביוהר ל"דבר", מאת פריץ בהרנדט, אמסטרדם

ביקור במחנה א־דהיישה

הצעירים תומכים ללא הסתייגות באש"ף

מאת דני רובינשטיין

נוסף על פגישות עם ראשי עיריות חברון ובית־לחם ביקש מכני אורח מחו"ל להיכנס לשעה קלה גם למחנה פליטים בגדה המערבית. ביקרנו בא־דהיישה, מחנה קטן יחסית סמוך לבריכות שלמה, ליד המקום שבו נערך הקרב הראשון של שיירת גבריאל במלחמת השחרור. אירחו אותנו כשישה צעירים בני 18—22. בניגוד לאווירת העוינות והשנאה שנתקלים בה ישראלים בפגישה עם צעירים ערבים משכילים בכותלי האוניברסיטאות של ביר־זית או בקולג' אל־נג'אח בשכם, היו הפגישה והאירוח בא־דהיישה לבביים. אלמלא תוכן הדברים שנאמרו שם, אפשר היה אף להגדירה כפגישה נעימה. מחמוד, חסן וחבריהם נולדו וגדלו במחנה, ואף סיימו בית־ספר תיכון. רובם היו בירדן ובמדינות ערביות אחרות וחזרו לכאן. אחד מהם היה אף בתורכיה, עבד כמה חדשים וחזר. אחר ניסה ללמוד באוניברסיטה בבולגריה, לא הסתדר ושב לא־דהיישה. הם היו מעטים שחזרו למחנה. הרוב המכריע של בני גילם נקלט איכשהו ב"אמריקות" של העולם הערבי במפרץ הפרסי, בסעודיה, בלוב או באוניברסיטאות שבאיזור שמעבר לים.

במהלך השיחה הארוכה, השאלות והתשובות, נשמעו הדעות הפלשתינאיות המוכרות, לעתים בעלות צליל מיוחד.

הם תומכים ללא כל הסתייגות בארגון לשחרור פלשתין וביאסר ערפאת, שכן הוא שהעלה את בעיית הפלשתינאים מבעיה של רחמים־על־פליטים־הזקוקים לסעד, לבעיה לאומית ומדינית.

בשיחה התברר לפתע, כי ראש המדברים שביניהם, מחמוד, היה כאן בבית־סוהר כשנה, במעצר אדמיניסטרטיבי. איש מהנוכחים לא התרגש מהגילוי. עד מהרה התברר שעוד שניים־שלושה מהצעירים הערבים שהשתתפו בשיחה שהו תקופות קצרות בכלא ישראלי; הם נחקרו כחשודים בפעילות בהתארגנות המסייעות לאש"ף. במחנה א־דהיישה, כמו בציבור הערבי בשטחים בכלל, עבר בבית־סוהר ישראלי הוא מקור לגאווה והצעירים לא הסתירו זאת.

האם הם תומכים בפעילות טירור רצחנית?

ולא ולא! הם בהחלט מגנים את הרצח במעלות ובקריית־שמונה. אבל אין הם רואים בכך את העיקר, שכן ההפצצות וההפגזות הישראליות במחנות פליטים ובכפרים בלבנון גם הן הורגות אנשים ללא אבחנה.

האם אין הבדל בין טייס ישראלי, התוקף מפקדת מחבלים בתוך מחנה פליטים ופוגע — שלא במתכוון — גם באוכלוסיה תמה מפשע, לבין מחבלים התוקפים במתכוון ילדי בית־ספר?

יש, לדעתם, הבדל ודווקא לרעת ישראל. משום שהפצצות הישראליות מבוצעות על־ידי ממשלה ושלטון רשמיים ומוסכמים ואילו המחבלים הם שלושה־ארבעה צעירים חסרי אחריות, שליחי ארגונים ללא מעמד רשמי ומוכר.

העובדה שכל העולם הערבי הרשמי, המוכר והמאורגן, מסייע בהתלהבות לפעולות הרצחניות של אש"ף, אינה נראית להם שייכת לעניין. גם אם תגובתם הלאומית היא ברוטאלית, אלימה ורצחנית, כזאת היא, אין להם אחרת.

ההתפרצות לאומית פלשתינאית היא עתה בשיאה ברחוב הערבי, בגדה המערבית וברצועת עזה, היא פוגעת במסתו גם בערביי ישראל. נושאיה של התפרצות זו הם ברובם צעירים, המשלבים במאבקם גם ביטויי מחאה חברתית חריפה. הם שוללים את ההנהגה המסורתית של האפנדים, השייכים והפחות למיניהם. אותם צעירים בא־דהיישה דיברו בנשימה אחת על מדינה פלשתינאית בכל ארץ־ישראל ועל שוויון סוציאליסטי ואחוות עמים. מחמוד, שהספיר כי בבקר בביתו במחנה, הסביר בטרמינולוגיה נלהבת, כי הקאפיטאליזם היהודי של הרצל וייצמן קנה אדמה בארץ־ישראל ואילו לו ולבני ביתו אין מה להפסיד אלא הבקתה הרעועה והמצחינה. חבריו הסבירו, כי רק מהפכה לאומית וחברתית יכולה להוציא אותם מחיי הפליטות.

הם משתמשים במערכת מושגים מבולבלת של קומוניזם וולגארי מלפני שנות דור. בתמימות (מצויה?) הסבירו את רעיונה הארגון לשחרור פלשתין להפיכת ארץ־ישראל למדינה חילונית דמוקרטית בה יחיו זה בצד זה ערבים ויהודים (הוויכוח היחיד שפרץ בין הצעירים הערבים היה, אם כל היהודים יוכלו להישאר בארץ או אם יש ל"אפשר" לאלה שירצו לחזור לארצות מוצאם לעשות זאת). צעירים מסוגם מציפים את מערכות העתונים הערבים במאות שירים לאומיים, המעבירים במרמורות אצל קורא ישראלי. חרוזים מעין אלה, על אהבה עצי הזית והתפוז, על תשוקה להשיב למולדת, נראים כתמיכה אוילית ומגוחכת מול הציונות הרווחת בישראל בתקופה שבה המהפכה הציונית מתקרבת ליובל המאה שלה.

מדינת ישראל צריכה להתמודד עם הצעירים במחנה הפליטים של דהיישה ועם חבריהם. הצעירים כנראה להיות גורמי הסתן בקרב מליון וחצי הערבים החיים בארץ. עשרות־אלפי המאמינים ברעיונות אש"ף אינם מתגדרים מעבר לקווי גבול וחזית אלא בפתח הבית היהודי בארץ־ישראל. אין זו רק שאלה של קבוצות טירור ורצח; כאן מדובר גם בבעיה לאומית וחברתית, המחייבה הכרה וגמישות.

מנהיגות מתונה — לפי הזמנה?

מי שטוען שממשלת ישראל יכולה להרכיב אלופים לתנועה הלאומית הפלשתינאית — ממעיט בערכה

מאת עמוס כרמל

"בוקש תושב יהודה או שומרון, בעל קשר בנהימות, מתון מטבעו ועוחר שלום כנעוריו. ממשלת ישראל תעניק למועמד המתאים את מלוא הגידוד, תכשיר אותו בנפתולי הפוליטיקה הציונית ותכתיר אותו כמנהיג פלשתינאי. המועמד יקבל על עצמו להגיע לפשרה עם ישראל על בסיס פיצעים טריטוריאליים (לא כולל ירושלים)." אילו נתפרסמה מודעה זו בעתונים שהופיעו מאז יוני 1967 כי אז לא היינו צפויים כן הסתם לכל הפגעים שפקדונו בשנה האחרונה. מלחמת יום הכיפורים לא היתה פורצת, פעולות הטרור של המחבלים היו פוסקות זה מכבר, אש"ף לא היה מוזמן לעצרת האו"ם, וועידת ראבאט לא היתה נדרשת כלל להתכנס וממילא גם לא לקבל את החלטותיה. כך לפחות שומעים אנו בוקר וערב באמצעי התקשורת מפיהם של שר התיירות, חברי כנסת, פרשנים ושאר מומחים. המבית הדברים נהגה אולי במילותיו של אחד הבאמים במועצת מפ"ם: "ערפאת צריך לשלוח פרחים לממשלת גולדה מאיר". ורצה לומר, ממשלה נוראה זו שלא פירסמה את מסה המודעה דלעיל היא שהכתירה את ערפאת.

אלם מישראל קורא את כל הדברים הללו זמן קצר לאחר שועידת ראבאט החליטה כי היא "מאשרת מחדש את זכותו של העם הפלשתינאי לכונן סמכות לאומית עצמאית בהנהגת ארגון לשחרור פלשתין כנציג יחידי ולגיטימי של העם הפלשתינאי"... אי פה אי שם נשמעים כבר בארץ קולות הקוראים לממשלת ישראל כי תכיר אף היא בקביעה זו. אבל יש עוד במצא אחדים המכירים את מיסמך היסוד של הארגון האמור — "האמנה הפלשתינאית" שהתקבל בשנת 1968 ולא למותר להזכיר סעיפים נבחרים מתוכה בהקשר הנוכחי. סעיף 2 באמנה זו קובע כי "פלשתין בגבולותיה כפי שהיו בתקופת המנדאט הבריטי היא יחידה טריטוריאלית אינטגראלית". סעיף 6 אוצל חסד מיוחד ל"יהודים אשר שכנו משכן קבע בפלשתין עד תחילת הפלישה הציונית לתוכה" ומבטיח כי הללו "ייחשבו פלשתינאים". סעיף 8 אומר כי הסתירות בין הערבים לבין עצמם הן "מסוג הסתירות המשניות אשר יש צורך לצמצם בעדן לטובת הסתירה היסודית שבין הציונות והאימפריאליזם מצד אחד לבין העם הערבי מצד שני". סעיף 19 מצהיר כי "חלוקת פלשתין בשנת 1947 והקמת מדינת ישראל בטלות מעיקרן" וסעיף 20 מוסיף בתוקף אחריו בקביעה "ייחשבו בטלים הצהרת בלפור ונוסח המנדאט וכל מה שנבע מהם".

ובכן, החוזרים ואומרים לנו, לנו כת הדברים הללו, אילו רק עזרנו הקמתה של מנהיגות מתונה. שכף הדברים בנושא זה הוא כה אינן עד שאין כמעט צורך לתהות על פירושן של המילים. אף על פי כן דומה שהגיעה השעה לשאול כיצד בכל זאת מעודדים מנהיגות.

כדי לעודד מנהיגות מתונה צריך בראש ובראשונה שתימצא מנהיגות מסוג זה הנוכנה לקבל עידוד. האומנם ניתן להבחין בנוף שכזה ביהודה ובשומרון? האם קמה שם תנועה מדינית שחרתה על דגלה את כל מאווייהם הטובים של אחינו בני ישראל ורק תלוסיפה האבהות נוספה ממנה? כן כן, ידוע שראשי הערים ביקשו להתכנס פעם אחת ולדון בעניינים מדיניים אלא שהדבר נאסר עליהם בצו הממשל הצבאי והם לא נועדו. אינני יודעים האומנם אין צורה היתה לובשת התועדות זו אילו יצאה לפועל. אין גם להוציא מכלל חשבון את האפשרות שהדברים היו מסתיימים בהצהרת תמיכה באש"ף, אבל לא זה הדבר הקובע לענייננו. אילו באמת היה מדובר כאן בגרעין של מנהיגות מדינית לאומית לא היה האיסור צריך להרתיעו כהוא זה. מנהיגים של ממש לא היו מצפים לשום אישור כדי להתכנס ומי שצריך אישור שכזה פוסל עצמו מראש להנהגה. ובכלל מתבקשת כאן שאלה אפיקורסית: מנהיגות כדוגמה זו שלא העזה להמרות את פיו של קצין צה"ל, האומנם היה בכוחה להתמודד עם הגיבוי המיליטאנטי של אש"ף, שלא לדבר על תוליות המרצחים שלו?

זאת ועוד. מי היו אותם ראשי ערים שבפגישתם האסורה ניתלו כל כך הרבה תקוות? באיזו דרך נבחרו? אילו הכוחות התלכדו סביבם וראו בהם את נושאי התקווה הלאומית? החוק הירדני הצנע זכות בחירה רק למיעוט קטן מן האוכלוסיה הבוגרת והנבחרים באו על פי רוב מחוגיהם של בעלי הנכסים כשהם שואבים את עיקר כוחם מן החמולות. עדיין מהדהדות באוזניים הטענות כנגד הייצוג הפרלמנטארי של ערביי ישראל באמצעות ראשי החמולות והנכבדים. בעיקרו בקעו טענות אלו מקרב האינטליגנציה הערבית הצעירה והצטרפו אליהן דווקא אותם חוגים הקובלים כיום על היעדר יוזמה לעידוד מנהיגות מתונה ביהודה ובשומרון. מה נשתנה אם כן בעת שחוצים את הקו הירוק?

ימצא בוודאי מי שיאמר כי היה מקום לעודד מנהיגים אחרים, כאלה שאין איש יודע כיום על קיומם. במילים אחרות: ממשלת ישראל צריכה היתה לברוא לתנועה הלאומית הפלשתינאית מנהיגים מעשה פיגמאליון. אפשר להתעלם לרגע מן השאלה איך עושים זאת (בעזרת שוחד? בצו המושל? בישומן של שיטות הירנוך לסטוני מיפוח?), אפשר גם לשכוח את בעיית התדמית של מנהיג משוח בחסד "הכובש הזר". אבל קשה שלא לזכור צד נוסף של המטבע.

החוגים שעל התיות שלהם אני מבקש לחלוק בשורות אלו טוענים הכבם הערב כי בארץ־ישראל יש התנגשות בין שני אינטרסים לאומיים לגיטימיים. הם טורחים להזכירנו את כל הדיבשים המוסריים הקשורים בדרישותיו של הצד השני. בדבריהם חוזרת ועולה האנאלוגיה של התנועה הלאומית הפלשתינאית לתנועה הציונית. כשלעצמי אני חולק על הקפתה של האנאלוגיה, אבל אף על פי כן רצוני לשאול: עד כדי כך יש להכפיש בערך התנועה שאת ריבה אתם רבים עד שלדעתכם יכולה בכלל ממשלת ישראל להרכיב אלופים לראשה? האם ניתן להעלות על הדעה מצב שבו היה הנציב העליון בכוחו להרכיב את ההנהגה של הישוב העברי בארץ, או להנהגה הציונית, את רשימת המנהיגים השליחים לכל מגע עם ההם?

לכאורה אין כל האמור לעיל חורג מגדר העיסוק בחלב שנשפך ובמיד אפשר להתריס כנגד זאת כי אין דבר גורע יותר מסאסום עבר. אינני סבור שיש לשבת בחיבוק ידיים ואני סמוך ובטוח שממשלת ישראל חטאה מאז 1967 באי עשייה בספקת ולא בזקתה בשגיאות שפריין עלה לנו ביוקר רב. ליתר בהירות יאמר כי הגדולה שבהן היתה כהגדרתו של יצחק רבין ההפתעה של 6 באוקטובר 1973. אבל כל זה אין לו ולא כלום עם טענת השווא — "יכולנו לעודד מנהיגות מתונה ולא עשינו זאת". לא יכולנו לעודד מנהיגות מתונה בשום שזו לא היתה במצאה ובתנאים הקיימים במזרח התיכון לא היתה יכולה כלל להימצא. ככל שהוא קביעה זו עגומה אל נתחמק ממנה. שכן, שום חשיבה מדינית, נבונה ככל שתהיה, אסור שתתבסס על ראייה מעוותת של המציאות.

תיירות דה־לוקס ע"ח משלם המסים

יש להנהיג קימוצים בהוצאות על אישים ישראליים בחו"ל

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ארצות הברית מלאה וגדושה בימים אלה מבקרים חשובים מישראל. מלבד ח"כ אבא אבן, השוהה בניו־יורק ברציפות, עד לראשית השנה הבאה, נמצאים בארה"ב השבוע ארבעה שרים (גד יעקבי, אברהם עופר, יצחק רפאל ואהרן ידין, העומד להגיע), עוד שני שרים לשעבר (פנחס ספיר ומשה דיין) וכמה וכמה חברי כנסת. חלק מהבאים מבקר כאן בשליחות המגביות, אחרים באים בענייני משרדיהם. דיין מקיים מסע הרצאות פרטי. איש מפקידי השגרירות בוואשינגטון אותם שאלתי לא ידע לומר לי לאיזו מטרה הגיע לכאן שר הדתות יצחק רפאל.

הביקורים האלה מטילים באופן טבעי עומס רב על רשויות הבטחון, אמריקאיות וישראליות. האחריות הישירה להגנת מבקרים מהארץ היא בידי הישראלים. ישראל גם בקבלה את פיקוד המאמץ והכסף באבטחה. במקרים מסויימים, כאשר מדובר בהופעות לפני קהל גדול ובאישיות כמו דיין, עובר חלק ניכר מהמאמץ לידי האמריקאים. כמה מהם מתקשים להבין מדוע ישראלים "חשובים" רבים כל כך מזדמנים שוב ושוב לארה"ב. הנסיבות, העושות את ארה"ב לתחנה מבוקשת במסעות אישים ישראלים והמחייבות סידורי בטחון, אינן מקלות על הרשויות האמריקאיות. למותר לציין שהן אינן גובות כסף מישראל תמורת השירותים שהן נותנות.

עיקר הנטל, הכספי והאנושי, מוטל עם זאת על שכם רשויות הבטחון הישראליות. ההוצאה הכספית על עניין זה בלבד — ויש גם הוצאות אחרות — כבדה יותר משישראלים רבים משערים. מכומה לא הוסבה לכך עד עתה תשומת לב. האישים המבקרים כאן מתייחסים בדרך כלל לאבטחה כאל הטרדה הכרחית, או כאל דבר הנוסף ליוקרתם וחשיבותם. ספק אם מישהו מהם חשב פעם על המאמצים הכספיים, הן במטבע זר והן בלירות ישראליות, שהמדינה נאלצת להשקיע בכך.

אחד משרי הממשלה יצא לבילוי חג במדינה מערב־אירופית. הרשויות המוסמכות בישראל פסקו שאין צורך לארגן לשר סידורי שמירה מיוחדים. אך הוא דרש שיהנו לו סידורים כאלה — ולאחר לחצים זכה בכך.

ביקורו הנוכחי של ח"כ משה דיין בארה"ב מעלה גם הוא שאלות באיזהו הקשר. דיין הגיע, כידוע, לארה"ב למסע הרצאות פרטי, שתוכנן, פרט להופעות פוליטיות ספורות, על פי שיקוליו המסחריים של האמרגן שלו. מכיוון שדיין עלול להיות מטרה להתנקשות ומכיוון שהופעותיו נעשות לפני קהל מצורב, שמן הנמנע לסגן אותו מראש, נדרשו סידורי אבטחה ביהודים. סידורים אלה נעשו על ידי רשויות ישראליות ועל חשבונן. מחירם, בחישוב הצנוע ביותר, מגיע לרבבות לירות.

לכאורה יכול דיין לטעון (ולפי מקור מבויים באמת כך טען) שאיננו רוצה בשמירה ובשומרים. לכאורה אין לתבוע ממנו שיוותר על חלק מהכנסותיו כאן, כדי לממן שירות שאין הוא רוצה בו. אך לאמיתו של דבר — כפי שגם דיין עצמו יודע יפה, זהו טיעון שאיננו תופס. שום ממשלה אחראית לא היתה מפקירה את שר הבטחון לשעבר, אפילו הוא מוכן לכך. השאלה היא אם כאיש ציבור הוא מבין איזה קנס כספי הוא מטיל על ממשלת ישראל, רק משום שהחליט לצאת למסע פרטי בחו"ל, המכניס לו כסף רב.

במלים אחרות: ייתכן שאי־אפשר לחייב את האזרח דיין לשלם בעד הוצאות שמירת מסע ההרצאה שלו. אבל מאיש הציבור דיין, המודע ודאי למצב הכספי של המדינה, מותר לדרוש שיקדים מצרתיו לענייניה של אותה מדינה, הנאלצת להשתתף במימונם. לבטל — לכבודות שלה.

קלות הדעת שמפגינים אישים ישראלים בכל הנוגע לנסיעות לחו"ל ולכסף ישראלי ויהודי המוצא עליהן מהפסטת גם להתהדים אחרים. אין ספק שרוב נסיעותיהם של שרי הממשלה למגביות או לעניינים אחרים חיוניות לאינטרסים שלנו בארה"ב ולהגברת התרומות לישראל. אך לא יהיה חידוש רב בקביעה שלפעמים שרי ממשלה — ולעתים מזומנות יותר הפקידים הבכירים שלהם — מפריזים בנסיעות לחו"ל. דוגמה מובהקת לכך היתה המשלחת הענקית של פקידי משרד המסחר והתעשיה והאוצר, שהגיעה בראשית הסתיו לוואשינגטון, לפתיחת השיחות הכלכליות הישראליות אמריקאיות. באותו שלב ניתן היה להסתפק בנציגים הישראלים במקום, מה גם שהאמריקאים בלאו הכי עמדו לצאת לישראל. אך וואשינגטון מלאה כבר כ"ילים. כאשר איש מתחרה בעמיתו בתיאור חומרת מצבנו הכלכלי.

מנקרת עיניים שהותם של אישים ישראלים במלון יקר ויוקרתי כגון "האלדורף אסטוריה" בניו־יורק. נגיד בנק ישראל משה זנבר, שביקר לא מכבר בארה"ב, בחר לו למשכן דווקא את המלון הזה, במחיצת אילי נפט ערביים ונכבדים יקרים אחרים. כך נוהג גם משום מה מפעל ה"בונדס", כאשר הוא מארח שרים ישראלים. גם אם — כפי שטוען הארגון — הוא זוכה במלון להנחת מה, נראה שניתן היה לשכן את שרי ישראל במקום יקר פחות, ועם זאת "מכובד" בהחלט. השבוע, למשל, ארח ה"בונדס" במלון את שר השיכון אברהם עופר. מעתה, לאחר שהמלון הצמיד את חדריו לרשות נציגי אש"ף בניו־יורק, מן הדין שה"בונדס" וממשלת ישראל כאחד יוותרו על שירותיו...

אגב, שרי האוצר והחוץ ושרים אחרים עמדו על כך שיגורו בבתי מלון, שמחירם זול בהרבה. לא קרה להם כתוצאה מזה כל רע.

בסיכומו של דבר, רוב הבעיות האלה ניתנות לפתרון. יש צורך באווירה מתאימה, בקריטריונים ברורים ובכמות להגיע, כאשר עוברים עליהם. כפי שקבוצת כדור רגל בישראל חייבת להזמין משטרה למשחקיה ולשלם על כך כסף, כך גם אנשי ציבור ישראלים, הנוסעים למטרות פרטיות בחו"ל. אם הם חייבים בשמירה, יש מקום לדרוש מהם לממן אותה מהכנסותיהם. אם לא ניתן לעשות זאת, המינימום המחייב מבחינה ציבורית הוא פרסום פומבי של הוצאות המדינה על הנסיעה והנוסע. בנושא האחר, יש לקבוע רמות אש"ל חדשות לנוסעים לחו"ל, שיחייבו גם את המגביות. ובכלל, מוטב לנסוע פחות.

איש ה"ליכוד" הסוציאליסט

ישיבת הוועד הפועל של ההסתדרות ביום ג' החליטה לאשר את הצעת הוועדה המרכזת, כצפוי — כפי שדיווח כתב "דבר". לא היה בה הרבה מן המפתיע במהלך הדיון הסוער. רגשות שהתלהטו ברוב הישראלי בשלושת הימים האחרונים מצאו להם פורקן באולם הוועד הפועל.

אבל אם כל זה — כולל קריאות־הביניים וההתפרצות מספסלי הפנתרים העזרתים — התנהל פחות או יותר לפי הצפוי, הרי הופצה אתה בישיבה, פצצה־מתח זו היתה בבטא ראשון — על כל פנים בציוני — משובה במקצת, ולא שציפיתי לשמוע מאיש ה"ליכוד". יורם ארידור נאם צריך במיטב שיקול־הדעת והתבונה, אף בהזדמנויות פחות מרגשות בעבר לא הצטיין נציגו הנמרץ של ה"ליכוד" בעמקות המחשבה ובשפיעות הביטוי. אלא שהפעם דומה, כי בשרונו הרטורי העביר איתו לגמרי על דעתו, ושוב לא הסתפק בדמאגוגיה סתם, שאולי נראית לו יפה לשימוש בכל ימות השנה ופרובגנדה־תזכמה בימי מהומה ומבוכה כמו ימים אלה; אלא שהפעם, בתוך הסערה הכללית, בטמפרטורה הגבוהה של צעקות־חמס כפורנת כוזנות, איבד יורם ארידור את זהותו.

דוברו המתסכל של ה"ליכוד" שכח לחלוטין, בשם מי הוא מדבר ונעשה בבת אחת לנואם־דגלו האדוק של הסוציאליזם המיליטאנטי. באולם הוועד הפועל הדהד קולו הרעם של יורם ארידור, נציב הספ־ הגה הקומוניסטית, ושפך חימה וזעם על הרפורמיסטים, שוכרי המעמד, שבגדו באידיאלים של מארקס ולנין. כך הציג ארידור סצינה, שלשם השמעתה כאילו שינן תפקיד של עסקן קומוניסטי ותיק מן האסכולה של ממשיכיו־האשיים והנפרנית על "מרשיבי־הברית".

אולי אפשר היה להסתפק בציון הצד הגרוטסקי שבהסחת אשמה של "בגידה בציבור הפועלים" כלפי המערך מפי דובר ה"ליכוד". דאגתו הבלתי־פוסקת של ה"ליכוד" לכל מרביבו לשלום צבור הפועלים הריהי כן המפורסמות, ושאר פתו של ה"ליכוד" למטרות של צדק סוציאלי ושל הכבדת הנטל על העשירים הרי אינה צריכה ראיה.

אבל הדבר מאבד הרבה מן הצד הגרוטסקי והמבדח שבו כשאתה נותן דעתך על כך, שהופעה זו של ארידור, בסופו של דבר, איננה חורגת כל כך מן הקו שאיפנה לה מפלגתו בדרך־כלל — קו של הוקעה כוללנית, לא־מבחינה, של מעשי הממשלה — כאשר דוד הרחיבה על ההסתדרות, למורת הסתייגותה של זו מתכנית הממשלה בחלקה. מסתבר שבלהטוטנות של התבוננה לשלמות הארץ, לעמידה מדינית ללא־ויתור לשלום כמו בפני כל העולם, לקיום שלמות רמת החיים ולביטול הפערים אין מנחם בגיל רהוק ביותר כיורם ארידור.

נסיונו המחודש של ה"ליכוד" להתחפש ל"פנתרים שחורים" אולי מבקש להחיות את זיקתו ההיסטורית של "חירות" לשכונת התקוה. אך לגבי ה"ליכוד" שהוקין והכריס התברגן זוהי אהבה אבודה. למורת יורם ארידור.

גם כאן סוללות תדיראן

סוללת תדיראן במכשיר הצבאי הפשוט ועד למסובך והמורכב ביותר. לתדיראן 245 סוגי סוללות לשימוש אזרחי וצבאי. כולן פרי עשרות שנים של מחקר ופיתוח.

תדיראן

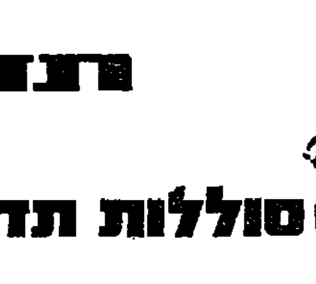

סוללות תדיראן ליותר זמן

פרסום פלך

هكذا امن الاهل

עולם ומלואו

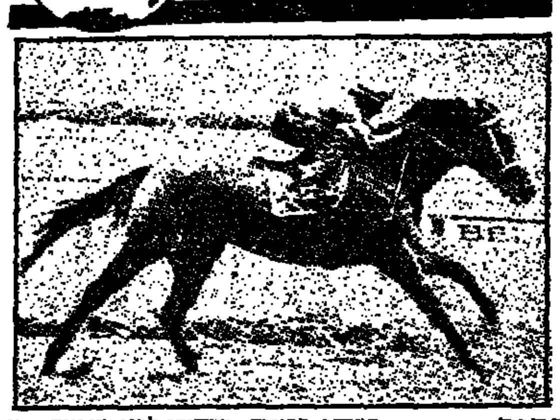

הסוס בשער הבורסה

הבסוס בסוסים ראשיתו לפני צידנים רבים. החל בו האדם הקדמון לפני מאות אלפי שנים, כאז המצאת הגלגל והחיה האצילית המבריית הזכה לגדילויה באמן של האדם לא פחות מהכלב.

מאז התקדם הסוס כאחד בנכלות חשיבותו. אם בבהמת עבודה ואם כסוס בירוצים והמכונים שמשלמים עבורו בגיעים לעצמים למאות אלפים — במיוחד כאשר המדובר בסוסי־מירוץ בעלי שם כגון בזירות המירוצים כגון בדרבי האנגלית, לתגרשמבז הצרפתית, קנטאקי האמריקאית וכו'.

אולם באחרונה אנו מוצאים את הסוס האצילי — גם במקום שלא חלם עליו בחלומותיו הוורודים ביותר: בשערי הבורסה.

נראה כי סוס־המירוץ הפך לאובייקט מסחרי מבוקש, ובאחר שלא כל בן תמותה בכוחו לשלם את מלוא שוויו החליטו להפכו לחברת בניות ההן נסחרות בבורסה של ניו־יורק (ביניהם) על־פי השיטה על היצע וביקוש.

סוסים כגון "סקרטריאט", "ריווה רידג'" (ראה תמונה), "אוניוק" ואחרים מסוגם נכללו ברשימת הבניות הנסחרות וכל מאן דבעי יכול, בהשקעה בדולה, להיעשות שותף לגבם מבנים ששערו נקבע יום־יום בוול־סטריט של ניו־יורק.

הגנה לחתולים

תושבי העיירה הקטנה ציינגאקוני שבמדינת אונטריו נסערו באחרונה מהתפוצצות אוכלוסיית החתולים ותבעו אמצעים נמרצים נגדם משלטונות העיר. בעקבות החתמה המונית בנדון הוציאה העירייה הוקיעור מיוחד בדבר הצורך ברשיון להחזקת חתול־בית. החוק לא האריך ימים משום שלדעת היועץ המשפטי של העירייה הוא אנטי־קונסטיטוציוני. בהתאם לחוקה הקנדית, הפיקה על החתולים כתוך יפה אך ורק לגבי רכוש פרטי כגון מחנות צבא וכדומה.

את הסיבה לכך יש לחפש לפני יותר כ־250 שנה, בתקופת המלך הנרי ה־5 (1413—22) כשרבו אספי התבואה באנגליה מיליוני עכברים ועכברושים וגרמו נזקים עצומים לאוצר המדינה ולרעב לאוכלוסיה. בעצת ראש עיריית לונדון דאז, רוברט ויליאמס, הוציא המלך מינשר מיוחד "המתיר לחתולים לשוטט באין מפריע ברחבי בריטניה הגדולה כאן ועד עולם". ומאחר שמדינת אונטריו שייכת לכתר הבריטי, הרי שלחתוליה אותן הזכויות כמו לבני מינם באנגליה. מכתב־חוזר המסביר את הבעיה התחיקתית לאור מינשרו של הנרי ה־5 נשלח לכל תושבי אונטריו.

כישוף הכרישים

תיאו בראון מסידני, אוסטרליה, היה מאז ומתמיד צייד כרישים נלהב. בהיותו עדיין צעיר לימים היה לוכד אחרהם ושולה בהם צלצליו ל"תענוגו הפרטי"... עד שביום אחד, בהיותו בתוך שוקק המון מתרחצים ומשתזפים שליד העיר סידני, מצא את עצמו ואת ידידו פנים אל פנים מול להקת כרישים שיצאו מחוריהן מזונם כאשר כריש־ענקה תקף את עמיתו וקרע במנו נתחים־נתחים.

בראון היה אז בן 26 ומאז ועד היום, במשך 14 שנה, הקדיש את עצמו כל־כולו לחקר התנהגותם של הכרישים והפך אגב כך גם לאוקיינוגראף מדרגה ראשונה ואף מצא דרך לכשף את הכרישים.

הוא הקליט נהמותיו של כריש פצוע ומצא כהקולות המוקלטים מושכים כרישים בהמונים. מכאן הניח שאם קולות מסויימים מושכים כרישים, אחרים עשויים לגרשם. עד כה רק כרישים ממין מסויים התרחקו מהקולות שהוא השמיע לנסיון. אך הוא בטוח שתוך שנתיים יוכל לצייד כל האניות והמטוסים הטראנס־אטלנטיים במכשירים מיוחדים להצלת אנשים שאניותם נטרפה או שמטוסם נפל לים על־ידי גירוש הכרישים המתקהלים סביבם.

שלג מחית

תושבי העיר קינגס־לין בחוף המזרחי של אנגליה הופתעו בימים אלה כאשר גגותיהם, מכוניותיהם ורחובותיהם כוסו בשלג סמיך בעוד השמים מעל הקלוים בתכלית והשמש זורחת ומפזרת קרני־חומה לכל עבר.

התופעה היתה מוזרה ביחוד כאשר התברר לכל כי פתיתי השלג אינם נמסים וכי הם נדבקים ונקרשים במהרה על החלונות ואוטמים אותם להזודית אור.

בדיקה מדוקדקת יותר פתרה את החידה: היו אלה פתיתי תפוחי־אדמה שבית־חרושת למוצרי מזון בקרבת מקום מייצר אותם "ייצור המוני". נראה שאחת המכונות "השתבשה" ובמקום לשפוך את המחית לשקיות־נייר מתאימות פזרה אותה לכל רוח, ותוך רגעים ספורים כוסתה עיירה שלמה ב"שלג של מחית".

מסע בדרום־אפריקה (ג')

המאבק הפוליטי בין הלבנים

מאת דניאל בלוך

בזירה הפוליטית של הלבנים בדרום־אפריקה פועלות כיום ארבע קבוצות עיקריות. שתיים מהן מתבססות על האוכלוסיה ממוצא אפריקנר (צאצאי המהגרים ההולנדים והגרמנים, ה"בורים"), ושתיים על האוכלוסיה ממוצא אנגלי. מעניין, כי אל הקבוצה הפרוליטית שבבונין אנגלי הצטרפו גם כמה אפריקנרים, בעוד שלקבוצות האפריקנריות כמעט שלא הצטרפו אישים ממוצא אנגלי. הקבוצות האפריקנריות מתרכזות סביב המפלגה הלאומית, שעלתה לשלטון בבחירות ב־1948 ומאז ועד היום היא שולטת בארץ זו.

לתשומת־לבם של חסידי שיטת הבחירות האזורית בנוסח הבריטי יצויין, כי בבחירות ב־1948 קיבלה המפלגה הלאומית, בראשותו של ד"ר מאלאן, פחות קולות מהמפלגה המאוחדת בראשותו של יאן סמאטס. ההפרש לטובת סמאטס היה די ניכר, אך בכל זאת בזכות החלוקה לאזורים זכתה המפלגה הלאומית במספר גדול יותר של מאנדאטים. בבחירות שלאחר־מכן, ב־1953, קיבלה המפלגה הלאומית רק במעט יותר קולות מקיבלה המפלגה המאוחדת — 598.000 לעומת 576.000 — אך היא זכתה ב־103 צירים, לעומת 53 צירים של מפלגת האופוזיציה. מאז הלך וגדל גם הרוב האבסולוטי של המפלגה הלאומית, ומיום שנבחר ד"ר פרבורד לראש ממשלה, החל במפלגה זו קיטוב בין יסודות מתונים יותר ליסודות קיצוניים. בשתי מערכות בחירות, ב־1961 וב־1970, הופיעו רשימות פורשות באופן עצמאי, אך לא זכו אף במאנדאט אחד. בבחירות האחרונות זכה ראש הממשלה, העומד בראש המחנה המתון, בנצחון מרוץ, אולם עדיין יש לו יריבים רבים בתוך מפלגתו, ואף בין חברי ממשלתו.

מפלגת האופוזיציה העיקרית היתה מאז 1948 המפלגה המאוחדת, מפלגתו של יאן סמאטס. היא ייצגה את הקו המתנגד לאפליה גזעית על בסיס של חוקיה. בשיחה עם פרופסור למדעי המדינה באוניברסיטת סטלנבוש שליד קייפטאון, הנחשבה למעוז האפריקנרים הלאומיים, הצגתי את השאלה, מה היו פני הדברים בדרום־אפריקה אילו נשארה המפלגה המאוחדת בשלטון ב־1948. לדעתו היו נמנעות אז שגיאות שנעשו בתחום האפליה כלפי הצבעונים וההודים. בעוד שהמפלגה המאוחדת נטתה לקרבם ולהעניק להם שיווי זכויות בהדרגה, הפעילו הלאומנים כלפיהם את מדיניות האפרטהייד. גם בקרב המפלגה הלאומית מצטערים על משגה זה. לעומת זאת, לגבי האוכלוסיה השחורה יצרה מדיניות של סמאטס אפליה דה־פאקטו, בנוסח דרום ארה"ב, ולא אפליה דה־יורה בנוסח ד"ר מאלאן. לדעתו, מצב של אפליה מעשית בלבד היה מגביר את המתיחות הבין־גזעית ויוצר חיכוכים והתנגשויות.

חברת הפרלמנט הלן זוסמן

מעניין, כי גם האפריקנרים וגם רוב האנגלים מותחים ביקורת קשה מאד על סמאטס. האפריקנרים רואים בו בוגד במידת־מה, שכן היה בורי, ששיתף־פעולה עם האנגלים. מפי עתונאי אנגלי שמעתי את הדעה, כי סמאטס גרם לנצחון הלאומנים מפני שהזניח את ענייניה הפנימיים של דרום־אפריקה. ובשנות מלחמת העולם השניה עסק בעזרה לבריטניה בעניינים בין־לאומיים ובהקמת או"ם, ולא חש מה מתרחש בארצו.

המפלגה המאוחדת כיום תומכת יותר ויותר בביטול כל צורות האפליה הגזעית, במתן שיווי זכויות מלא לצבעונים, ובהודיה לקראת חלוקת שלטון פדראטיבית בין הגזעים בדרום־אפריקה. בתוך המפלגה חלוקות כיום הדעות בין היסודות הוותיקים, הגורסים כי תפקידה של המפלגה הוא להיות אופוזיציה בכל תנאי למפלגה השלטת עתה, לבין גורמים צעירים יותר, שמכונים על־ידי יריביהם כ"תורכים צעירים" ושסבורים כי יש לתמוך בצעדים חיוביים שנוקטת הממשלה. בביקורי בפארלאמנט בקייפטאון (אגב, דיוניו מתנהלים בדיוק כדיוני הפארלאמנט הבריטי, אלא שהם מתנהלים בשתי השפות הרשמיות, אפריקאנס ואנגלית, כשהנואמים מדברים לעתים לסירוגין בשתי השפות בנאום אחד) שוחחתי עם אחד ממנהיגי ה"תורכים הצעירים", הארי שווארץ, העומד בראש המפלגה המאוחדת בחבל טראנסוואל. כמה־גרין הוא יהודי, שהגיע לדרום־אפריקה בשנות השלושים ועלייתו בעולם הפוליטי היתה מסחררת. לא פעם נתקל בהתפרצויות אנטישמיות בהופעותיו הפומביות, אך אלה נחלשו בשנים האחרונות, אם כי עד היום מדגישים קאריקטוריסטים בעתונות באפריקאנס את אפו היהודי. הוא נחשב לנואם מחונן, ולמנהיג פוליטי פופולארי ביותר. לדעתו של שווארץ הפתרון היחיד לדרום־אפריקה הוא פדראציה של לאומים, על בסיס הסכמה הדדית. כל לאום ינהל את ענייניו, ויבחר ישירות את נציגיו, ואילו הפרלמנט הפדראלי ייבחר באורח בלתי־ישיר, על בסיס של חלוקה קבועה בין הגזעים. הוא אינו סבור שתיכון בדרום אפריקה בחירה ישירה על בסיס של שלטון הרוב. לדעתו דרושה חלוקה כמו זו שבסנאט האמריקאי, שם יש שוויון בין מדינה קטנה לבין קליפורניה האדירה. הוא מזכיר כי בשום מדינה אפריקאית שחורה אין כיום משטר דמוקראטי; יש שם שלטון של מפלגה אחת או דיקטאטורה צבאית. והדרך היחידה למניעת ההדרדרות בדרום אפריקה היא הדרך הפדראלית.

הארי שווארץ סבור כי בממשלה ובמפלגה הלאומית יש כיום נכונות רבה יותר לשינויים, וראש הממשלה פורסטר הוא יותר ריאליסט ופראגמאטיסט מקודמיו. לגבי מפלגתו הוא סבור, שעליה לתמוך באותם שינויים חיוביים שעושה הממשלה, כי העיקר כיום אינו רווח פוליטי אלא הצלת דרום־אפריקה. עם זאת הוא סבור, כי קצב השינויים שמנהיגה הממשלה איטי מדי. ברשויות מקומיות בטראנסוואל שבהן זכתה מפלגתו ברוב, ביוהניסבורג למשל, ביטלו כמה אפליות. כך, למשל, ניתנה רשות כניסה לכל למוזיאונים, פארקים ולמקומות ציבוריים אחרים, והוסרו כל השלטים "ללבנים בלבד" במקומות הנתונים לשליטת הרשות המקומית. השינוי נתקבל ללא כל בעיות ומתיחויות. הארי שווארץ אופטימי לגבי הסיכוי לשינוי. הוא סבור כי גם אם המפלגה שלו לא תודה בכך, הרי הלחץ הבין־לאומי וההתפתחות במוזמביק ובאנגולה יחישו את השינוי.

מפלגת האופוזיציה השניה היא המפלגה הפרוגרסיבית, שקמה מתוך התחושה שהמפלגה המאוחדת אינה ממלאה די הצורך את תפקידה האופוזיציוני. מאז 1961 ועד 1974 יוצגה המפלגה בפארלאמנט רק על־ידי נציגה אחת — הלן סוזמן היהודיה, שהפכה למעשה לקול האופוזיציוני המפורסם ביותר בדרום־אפריקה. שמעתי אותה נואמת בפארלאמנט. כולה אש וגנדית, כמובן במידת הגיבוש הפארלאמנטרי הבריטית, ואפשר לכנותה בשם "שולמית אלוני של דרום אפריקה". לאחר שלוש־עשרה שנה מאבק יחיד זכתה, בבחירות שנערכו השנה גדלה סיעתה לשבעה חברים. ששת הנוספים הם גברים. במידה מסויימת יעוה עתה זהרה, כי כמה מהחברים החדשים נתגלו כפארלאמנטרים מבריקים ומנהיגות הסיעה המפלגה היא עתה בידי גבר — קולין אגלין.

שוחחתי בפארלאמנט עם אחד הבולטים שבקרב הנציגים החדשים — רנה דהווילירס, עורך עתון לשעבר, לא־יהודי אך ידיד ישראל, שביקר כמה פעמים בארץ. לפי גישתו לא ייכון לאורך ימים מצב שבו מיעוט לבן של כשבעה אחוז ישלוט ברוב. לדעתו, יש ליצור חלוקה גיאוגרפית חדשה בדרום אפריקה, חלוקה לאזורים, שתיצור איזון גזעי כלשהו. אחר כך יש לעבור בהדרגה לשלטון הרוב, תוך הגנה על זכויות המיעוטים השונים. אין הוא חושש לגורל הלבנים במצב כזה, משום שאי־אפשר למחוק ולבטל ציבור של שבעה מיליון לבנים וצבעונים. לדעתו יש הכרח לבטל לאלתר את כל האפליות בכל התחומים, ובראש וראשונה בתחום התעסוקה, ולהנהיג חינוך חובה לכל הגזעים. הוא סבור כי השינויים שעושה הממשלה הם חיצוניים בלבד, ועדיין אין בהם כדי לשנות את המצב מיסודו.

כל אנשי האופוזיציה עמם שוחחתי, וכן אנשי העתונות האופוזיציונית, ציינו לפני כי אין הם נתקלים בכל בעיות מבחינת חופש הביטוי והמאבק הפוליטי. יש אמנם חיכוכים מסויימים בין העתונות האופוזיציונית לבין הממשלה, אך אין אלה חורגים מגדר המקובל במדינות חפשיות. פרט לפעילות קומוניסטית, שהיא בלתי חוקית בדרום אפריקה, ופרט לשיתוף פעולה עם ארגוני מחתרת, קיים בדרום־אפריקה חופש מאבק פוליטי וחופש עתונות, לפחות בכל מה שנוגע ללבנים. על ראיית הממשלה ומפלגת השלטון את תהליך השינוי, ועל העמדות הפוליטיות של הלא־לבנים בדרום אפריקה — ברשימות הבאות.

שמונה מושבות מבקשות ,אבא'

מאת דוד שליו

באחד הימים קראתי בעתון ידיעה קצרה על נציגי שמונה מושבות ותיקות בגליל שנפגשו עם ראש הממשלה יצחק רבין וטענו בפניו שאין להן אבא. הם ביקשו מראש הממשלה שימנה שר על "תקן" של "אב מאמץ" שיטפל במושבות "היתומות". רגע הצטערתי על המושבות הוותיקות שהגיעו למצב של יתמות. אך לאחר הרהור שני עשיתי חשבון ומצאתי שהגיל הכללי של כל השמונה הוא 608 שנים, ובגיל מופלג כזה ה"יתמות" סבירה. אגב, הגיל הממוצע שלהן הוא 76 שנה. הבת הבכורה, ראש פינה היא בת 95 ו"בת הזקונים" מגדל בת 64 בלבד.

שמונה המושבות (מטולה, יסוד־המעלה, ראש־פינה, מגדל, כנרת, מנחמיה, יבנאל וכפר־תבור) לא נולדו "יתומות". היה להן "אב" עשיר, נדיב וקפדן: הבארון רוטשילד. כולן חוץ ממגדל היו "מושבות הבארון", הוא תמך בהן עד שהוקמה מדינת ישראל. והוא כאשר היה להן אב היה מבכון דווקא, הם היו יתומים בחשלים. רק כאשר עברו משולחן אביהן אל שולחנה של מדינת ישראל שפר חלקן אם כי לא במידה מספקת.

מושבות אלה צודקות לפחות בטענה אחת: "כך זה לא יכול להימשך". כלומר, יש למצוא להן פתרונות; אך נדמה לי שהבעיה שלהן איננה חוסר אב אלא חוסר תכנית־אב לפיתוח ארוך, וחוסר הגדרת המטרות והמגמות של פיתוח. על המושג מושבה מימי הבארון כבר אבד הכלח. פתח־תקוה וכפר־סבא היו פעם מושבות, וכיום הן ערים; תהליך זה פסח על מושבות הגליל. ורבים שואלים: מי אנחנו? כפר, עיירה, עיירת פיתוח, מושב עובדים? המושבות שואפות לגדול, לקלוט את הבנים והחוזרים מצה"ל, לקלוט עולים ולעלות על מפת ישראל המתחדשת.

למעשה יש למושבות "היתומות" שלושה "אבות": המרכז החקלאי, התאחדות האכרים והאיחוד החקלאי. אולם אלה אינם מעמידים בפניהן אתגרים שמטרתם להבטיח את עתידן. אמנם עם הקמת המדינה חל מפנה לטובה בפיתוח החקלאי, המשקי והחברתי של מושבות הגליל, אך אין לשכוח שהן חיות בעיקר על חקלאות, וכי דור הצעירים שואף לטכנולוגיה ולתעשיה המתוחכמת. החקלאות פחות רווחית מתעשיה וסיכויה יישארו מוגבלים אם לא יורחב יצוא התוצרת החקלאית במידה ניכרת.

אוכלוסיית המושבות גדלה מאז הקמת המדינה, אך לא גדלה די בשנים האחרונות, וביחוד אחרי מלחמת יום־הכיפורים. יש בקרב הבנים נטיה לחזור הביתה, למושבה, לקיבוץ ולמושב העובדים. אך במושבות בגלל המבנה של המשק המשפחתי דרושים קרקע, מיכסות מים ואמצעי ייצור לקליטת הבנים וכל אלה חסרים למושבות הגליל, על אף זכות הראשונים שלהן בהתיישבות ובחקלאות.

בקיבוץ ואפילו בעיירת פיתוח בספר, יש אתגרים הקוסמים לצעירים. יש סבורים לא בצדק, כי במושבה "אווירה" אין אתגרים ואין עניין. האמת היא שיש לתמוך במושבות אלה ולבססן, גם בגלל עברן המפואר וגם משום שהן עשויות להציע פתרונות לצעירים ולעולים חדשים.

בשמונה מושבות הגליל חיים כ־6000 תושבים, כלומר כ־700—750 נפש בממוצע בכל מושבה וכ־1200 משפחות בסך הכל. זה בממוצע אכלוס דליל, ולמושבה שיש בה 80—100 משפחות בסך הכל קשה לקיים את השירותים המוניציפאליים ההכרחיים, כגון בית־ספר ומועדון.

יו"ר המועצה המקומית מטולה אסף פרנקל הוא היו"ר התורני של "מועדון השמונה" (שמונה מושבות הגליל) סיפר על הפגישה עם ראש הממשלה, שהשתתף בה גם חבר־הכנסת י. שריד מקריית־שמונה: קיבלנו מרבין תשובה גלויה ובלתי מתחמקת. הוא אמר כי הבעיות של המושבות קשות, וכי הוספת היחידות החקלאיות למושבות תלויה במאזן המים בישראל, שאינו שפיר. בקיץ הבא תהיה אולי הגבלה נוספת במיכסות המים. לכן מצטמצמים הסיכויים לתוספת יחידות חקלאיות במושבות הגליל. רבין אמר כי הכרחי לאחד את בתי־הספר של הגורמים ההתיישבותיים (קיבוצים, מושבים ומושבות), מפני שהמדינה אינה יכולה להרשות לעצמה בתי־ספר נפרדים. מותרות העולים הן תוספות. הוא הדין לגבי שירותי תרבות וחברה ושירותים מוניציפאליים אחרים. לדעתו יש להקים איגודי ערים בשיתוף עם המועצות האזוריות, כדי להבטיח שירותים למושבות.

"משלחת "מועדון השמונה" היתה מרוצה מהפגישה עם רבין, אך הדרך להשגת מטרותיה עדיין ארוכה — אומר יו"ר מועצת כפר־תבור מיכה גולדמן. יש שני סוגי מושבות: מושבות חקלאיות במלוא מובן המלה (כגון יסוד המעלה וכפר־תבור). ויש מושבות, שהן מעין עיירת פיתוח בלתי־פורמלית (כמו מגדל וראש פינה). האבחנה החקלאית היא הדומיננטית כיום במושבות הגליל, ולא הרכות המוניציפלית. לפתרון במושבות החקלאיות; לכן רצוי אולי לצרף את המושבות החקלאיות למועצות האזוריות או להקים אגף מושבות בתנועת המושבים.

לבנים המבקשים להיות במושבות ויש להם סיכויים לקבל משבצת קרקעית מרכזים האב והמשפחה דרושים תוספת מיכסות מים, אמצעי ייצור, מיכסות ייצור ותגורים. במושבות המתפתחות לכפרי־עיירות־פיתוח דרושים תעשיה מקומית ושירותים. לשני סוגי המושבות ב"מועדון השמונה" דרושים השבות, הקלות, תמריצים ובראשם כאלה הניתנים לעיירות הפיתוח. גולדמן הוא חסיד הריכוז על מפעלים אזוריים שישרתו את המושבות ויעבדו את התוצרת החקלאית כדוגמת המפעלים האזוריים של הקיבוצים. לפני כשלוש שנים הוסף כרם ענבים בגליל (5000 דונאם) משום שלא היה בו יקב, ומחירי הובלת התוצרת בדרום לא איפשרו רווח לגבה. כיבי הזיתים שבגליל תלויים במשטר הקליטה של מפעל "הזית" בעמק בית־שאן, לא היו מסוגלים תובה לעבד את כל תנובת הזיתים במושבות הגליל. הזיתים נבאשו על העצים עד שהושרו ויהיו ראויים לתעשיית השמן.

שני מפעלים אזוריים (בגליל העליון ובגליל התחתון) עשויים להביא להגדלת רווחיות המשק החקלאי במושבות. "מועדון השמונה" ולמיש לקליטת הבנים והעולים החדשים מברית המועצות, המוכנים להתיישב במושבות, כאיכן מבעיירה בציניהם בקידוח.

המכונית לשדה ולסלון - סוברו 4WD

מאת אלעזר גולני

סובארו 4WD סטיישן — מכונית מצויינת לנסיעה בשדות ובשטחים קשים למעבר רכב ולנסיעה גם בעיר.

סוברו 4WD סטיישן - לנסיעה באזורים עירוניים ובין עירוניים ולשמוש בדרכי עפר, חול, חצץ, שלג ובוץ.

הנעה קדמית והנעה על כל 4 הגלגלים מעניקות לסובארו 4WD סטיישן כושר נסיעה כמעט בכל דרך כולל דומי חצץ ודרכים קשות למעבר.

אחת הבעיות המעיקות על אנשים העובדים עם רכבם בשדה אם חקלאים ואם אנשים שעבודתם קשורה בהקמת מתקנים בשטחים ללא דרכים ושבילים) היא בעית השמוש ברכב גם לעבודת השדה וגם לשימושים חברתיים (טיולים ונסיעות עם המשפחה, נסיעה בעיר וכו'). האמריקנים פתרו את הבעיה על־ידי רכישת 2 מכוניות או יותר — האחת לעבודה והשניה לטיולים. האמריקנים יכולים להרשות זאת לעצמם. אך מה עושים במדינות אחרות עם בעיות של מאזן לאומי שלילי ורצון לקדם את רמת החיים של הפרט אך גם למנוע בזבוז ואי־עמידה בהוצאות? — חברת פוג'י היפנית אשר מייצרת מטוסי סילון, מטוסים ומטוסים קלים, קטרים ומנועים וגם את מכוניות סובארו — הצליחה למצוא פתרון ממש אידיאלי — הסובארו 4WD זוהי מכונית עם כל היתרונות של מכונית סלונית עם הנעה קדמית (מושבי כורסה; חימום ואיוורור; עיצוב של מכונית יוקרה ועוד ועוד) — ראה תמונה 1 — וגם מכונית עם כל היתרונות של רכב המיועד לנסיעה בשדות ובשטחים קשים למעבר רכב. הודות לאפשרות הנסיעה גם עם הנעה על כל 4 הגלגלים ע"י הטטת מנוף בלבד (לנסיעה עם הנעה קדמית והאחורית בנת ובנעה אחת). הסובארו 4WD יכולה לנוע בדרכי עפר, בוץ, חול וחצץ ובדרכים עם שלוליות מים עמוקות או שלג רב (ראה צלומים מס. 2+3+4+5). יתרון נוסף וחשוב כאן במציאות הישראלית — הוצאות האחזקה הזולות מאד של הסובארו עם הנעה קדמית והנעה לכל 4 הגלגלים. מכונית זו מצוידת במנוע המפתח עד 80 כ"ס לבלימה ובציק עוצמה מקבילה לזו של מנועים בעלי 1800 סמ"ק ויותר.

הסובארו סטיישן מצוידת באבזרי נוי פאר רבים ובאביזרים חיוניים אחרים לנסיעה בטוחה ונעימה. על תכונותיה: מתלה מקפרסון נפרד לכל גלגל; מערכת מעצורים כפולה מצולבת; מערכת אוורור וחמום בין המשוכללות ביותר בעולם; מושבי כורסה־מרשה אורטופדיים שאין כמותם לנוחות; תא מתקפל־רך ונפים בני־כיסה; מנוף מיוחד המתאים את כמות האוויר החם באזורים קרים לתנאי מזג האוויר ולקצר את זמן ההתחממות המנוע; נפח הובלה רב עם אפשרות להתקנת גגון (ראה תמונה 6); מגב חשמלי מיוחד לשמשה האחורית עם מגן גשם. מרחק רב בין רצפת המכונית לקרקע (210 מ"מ); חלונות אטומים אך ללא מבערות פתחה מכבידה; מערכת תאורה משוכללת ביותר להגברת הבטיחות בנסיעה והעיקר — אפשרות לעבור מנסיעה עם הנעה על כל 4 הגלגלים לנסיעה עם הנעה קדמית בלבד — ללא עצירת המכונית. בנוסף לכך, המכונית מצוידת בוו גרירה מיוחד לגרירת רכב בנליות או בשלג עמוק וכן באפשרות להתקנת שרשרות על הצמיגים הקדמיים בלבד או על 4 הצמיגים. אלה תכונות שלא ניתן למצוא כמותן במכוניות אחרות.

סובארו 4WD סטיישן נוסעת בדרכי עפר, בוץ חול ובשדות גן ירק ומטע.

הסובארו סטיישן 4WD עברה בהצלחה רבה ניסויים רבים ביפן ובארה"ב ולאחרונה גם בישראל. המכונית נוסתה בישראל על־ידי מינהל הרכב, מקורות וגורמי בטחון למיניהם הזקוקים למכונית יעילה לעבודות שדה. גורמים מסויימים ציינו כי הסובארו סטיישן 4WD עולה בביצועיה על הג'יפ וכן עקב המספר הרב באחוזת השוספת וכן עקב נפח ההובלה הרב שבה, נוחות הנוסעים במיזוג אוויר קייצי או חורפי ובמיוחד עקב היותה שמושית גם לעבודות שדה וגם לשימוש חברתי.

נסעתי עם הסובארו סטיישן 4WD כ־800 ק"מ. נסעתי בדרך לא דרך (שפת הים, מטעים, שטחי גן ומטע) ובדרכים עירוניות. נהניתי מאד. כחקלאי וכאיש שדה אני ממליץ מאד לראות ולנסות את הסובארו סטיישן 4WD כאשר רוצים לקנות מכונית העונה על הצרכים שלי.

הסובארו 4WD סטיישן עונה על הרבה צרכים כולל הובלת משא של 400 ק"ג.

חשוב לדעת — הסובארו משווקת בשני דגמים: רגיל (עם הנעה קדמית) וסטיישן גם עם הנעה קדמית וגם עם הנעה לכל 4 הגלגלים.

בדרכים עם שלוליות מים עמוקים או שלג עמוק — הסובארו 4WD סטיישן נעה בקלות ונוחות כולל אפשרות גרירת רכב.

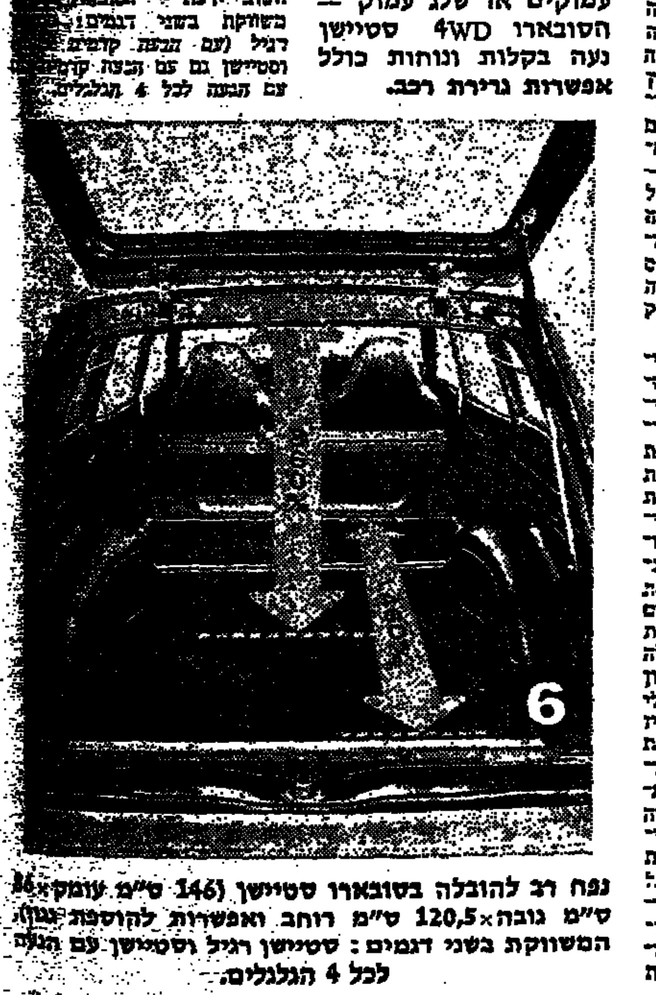

נפח רב להובלה בסובארו סטיישן (146 ס"מ עומק × 96 ס"מ גובה × 120,5 ס"מ רוחב. ואפשרות להוספת גגון). המשווקת בשני דגמים: סטיישן רגיל וסטיישן עם הנעה לכל 4 הגלגלים.

מכונית זו הפרס שינתן לזוכה השנה בחידון "דבר"

המועצה המקומית מעלות תרשיחא

מכרז מס' 10/74

המועצה המקומית מעלות תרשיחא מבקשת בזה הצעות מקבלנים מוכרים לבניית 2 כתות בבי"ס ארזים במעלות.

מפרט טכני ניתן להשיג בקופת המועצה המקומית תמורת 100.— ל"י שלא יוחזרו.

את ההצעות בצירוף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה יש להגיש למזכירות המה"מ לא יאוחר מיום ו', 29.11.74 בשעה 12.00, כאשר על המעטפה יצויין שם המכרז ומספרו.

אין המועצה המקומית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

א. ברייפלג, יו"ר המועצה

מכוניות למכירה

● טויוטא מקופצת — קנה רק בבקור. רק אצלנו תקבל טויוטא כבל הרבה כי אצלנו השיפוץ והזירות זה העיקר. אנו לשרותך בכל עת. ב.ל.ב. רח' ברקטן 10 ת"א (ימינה בשער נחלת יצחק), טל. 51980, מיתך טויוטא קריית אריה, איזור התעשיה פתח תקוה. רח' אריה שנקר 3, טל. 914725.

חברת נתיבי אילון בע"מ

דחית תאריך הגשת הצעות

מכרז מס' 102/74

הרחבת דרך־היפה (יהודה המכבי — שדרות רוקח) המועד האחרון להגשת הצעות למכרז הנ"ל נדחה מיום ה' 14.11.74, ליום ה' 28.11.74.

ב. עמיר
מנהל כללי

דווקא עכשיו - כדאי לך לחמם את ביתך בתנורי חימום חשמליים מתוצרת דימפלקס אנגליה.

למה?

נפט התייקר ב־78%!
סולר התייקר ב־100%!
חשמל התייקר רק ב־68%!!!

הוסף לכך את היתרון הבלעדי של הטרמוסטט האלקטרוני שבתנורי דימפלקס הגורם

חסכון של 25% ומעלה!!!

בצריכת החשמל. מכו כן, אינך תלוי בספק דלק - החשמל נמצא בביתך - תוכל להשתמש מיד בתנור, ללא תלות.

אחריות לשנתיים + 8 שנים שרות
להשיג בחנויות החשמל המובחרות

מ. ט. קולטון בע"מ
שביל המפעל 3, ת"א

Dimplex
MADE IN ENGLAND

מחמם בשבילך את החורף

במסגרת מדור זה מעמיד „דבר" לרשות קוראיו שרות מיוחד, צוות מומחים שישיבו על שאלות בתחומים שונים * חוק ומשפט * מסים וביטוח * השקעות וחסכון.

מטרתו של מדור זה אינה לשמש תחליף לשרותיו של עורך־דין, רואה חשבון או יועץ להשקעות. תפקידו להעמיד לרשות השואלים אינפורמציה מוסמכת שתסייע להם להעריך את בעייתם ולהבהיר להם את האפשרויות הפתוחות בפניהם, לעתים לקראת התייעצות עם עורך־דין או יועץ מורשה בתחום אחר.

על שאלותיך ישיבו המשפטנים עמיהוד בן־פורת ויעקב רוזן. ישראל גיל ישיב על שאלות בענייני עבודה, ביטוח לאומי וגמלאות. השאלות בתחומי השקעות, חסכון ומיסוי ירוכזו על־ידי רואה החשבון דן בבלי בסיועו של ד"ר מיכה אנגל ועו"ד י. ש. חנן.

את השאלות יש לשלוח במכונת כתיבה או בכתב יד ברור ל„דבר", ת.ד. 199, למדור „מומחים לרשותך".

מינוי אפוטרופוס לאדם חולה

שאלה: אני בת יהודה לאמי, שחיה עד לפני 3 חדשים בחדר שכור עם שירותים בת"א, ומזה 3 חדשים שוכבת בבית חולים ומצבה קשה.

פניתי לבעל הבית וביקשתי לקבל פיצוי על הדירה שאמנם, כיון שהיא כבר לא תחזור לדירה, הוא ענה לי שיהיה מוכן לתת לי כ־8,000 ל"י בתנאי שיראה את אמי ותחתום על הסכמתה בנוכחותו. היות ומצבה קשה ואינה מבחינה כלל לכך וגם לא תהיה מסוגלת, ברצוני לדעת האם ניתן לעשות משהו בנדון.

ע. ל.
(שם הכותבת שמור במערכת)

תשובה: קרובו של אדם חולה, אשר בשל מצבו הגופני או הנפשי אינו מסוגל לטפל בענייניו ולדאוג לשמירת זכויותיו, זכאי, עפ"י חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות תשכ"ב—1962 לפנות לבית המשפט המחוזי בבקשה למנות לחולה אפוטרופוס ולאשר בצוע פעולות הדרושות לטובתו של החולה.

לאחר שיתבררו בפני בית המשפט הראיות הרפואיות לעיון החולה, אמנם חסר כשרות משפטית, ימנה בית המשפט את המבקש (הקרוב. במקרה זה — את) או כל אדם אחר שיוצע על ידי בית המשפט לאפוטרופוס.

ההסכם בדבר מינוי או כל פעולה אחרת בשם החסוי חייב להתאשר תחילה על ידי בית המשפט, אשר יבדוק, באמצעות האפוטרופוס הכללי את כדאיות הפעולה עבור החסוי. לאחר שתמצא הפעולה כדאית, יתן בית המשפט צו המתיר לאפוטרופוס שמונה לחתום על ההסכם בשם החסוי. חתימה כזו כמוה כחתימת החסוי. ובעל הבית זכאי להסתמך עליה כדי לשלם את הסכום המוסכם ולקבל את הדירה.

הוצאות אחזקה בבית משותף שאינו רשום בטאבו

שאלה: אני גרה בקומה עליונה של בית משותף, בדירה של שיכון עובדים שנבנתה לפני כעשר שנים. הגג שהחל לדלוף דורש תיקון.

א) איך אפשר לחייב בעלי דירות שאינם גרים במקום לשלם את חלקם עבור תיקון הגג?

ב) הדירות במקום אינן רשומות ב„טאבו", האם החוק באמת אינו מחייב למעשה שום דייר, שאינו רוצה בכך, לשלם את חלקו?

ב. ר.
(שם הכותב וכתובתו שמורים במערכת)

תשובה: חוק המקרקעין תשכ"ט 1969 בפרק במפורש בדרכי ניהולם של בתים הרשומים כבתים משותפים ועונה כמעט לכל הבעיות העלולות להתעורר בין הדיירים. לא כן הדבר בתחום הדירות שאינן רשומות בפנקס הבתים המשותפים. החוק רואה בחלקה שעליה עומד הבית (לרבות הבית) יחידה אחת שאי־אפשר לקנות בעלות בחלק מסוים בה (פרט למקרה של בית הרשום כבית משותף). לפיכך יש לראות בדירות בלתי רשומות „מקרקעין משותפים" שעל דרך ניהולן דן המחוקק בהתבצעויות בחוק הנ"ל בפרק על מקרקעין משותפים.

החוק מרשה בין השאר לכל אחד מן השותפים, גם בלי קבלת הסכמת יתר השותפים, „לעשות כל פעולה דחופה ובלתי צפויה מראש הדרושה להחזקתם התקינה של המקרקעין ולניהולם" וכן „לעשות כל דבר הדרוש באופן סביר למניעת נזק העלול להיגרם למקרקעין..."

החוק מחייב את כל השותפים לשאת על פי חלקיהם בהוצאות שבוצעו בהתאם לאמור לעיל: „שותף שנשא בהוצאות כאמור למעלה מחלקו זכאי לחזור ולהיפרע מן השותפים האחרים לפי חלקיהם במקרקעין".

באין רישום בטאבו — חלקיהם של כל אחד מן השותפים חזקה שהם שווים. אין הבדל לעובדה שחלק מן הבעלים אינם מתגוררים בדירותיהם. אם אותם בעלים מסרבים לשלם את חלקם קבה לבעלים שילכו זכות תביעה כנגדם. התביעה אינה יכולה להיות מוגשת, כמו במקרים של בעלים בבית משותף, למפקח על רישום בתים משותפים, אלא לבית המשפט בלבד.

מס ההכנסה – ודין תמיכת אח בצבא

שאלה: ביום 19.9.74 פורסמה במדור זה שאלתה של עולה חדשה שעלתה עם אחיה מברית המועצות. האח משרת כעת בשירות חובה בצה"ל, ואחותו ביקשה, לצורך חישוב מס ההכנסה שלה, לברר אם יותר לה ניכוי בשל תמיכה כספית שהיא תומכת באחיה. כותבת המדור היה ספוה, כי האחות אכן זכאית לניכוי, שכן נתמלאו התנאים הנדרשים לכך בסעיף 41 לפקודת מס ההכנסה: א) לא היה הדי „הוצאה לקיום בן משפחה" כנאמר בחוק; ב) לא הכנסה של יותר מ־2500 לירות וכבר היא נטול יכולת לקיים את עצמו כמשמעותו בסעיף; ג) במסיבות המקרה נבחנה האח על הקריטריונים המחשבים כ„בן משפחה" לענין סעיף זה.

במערכת נתקבל מכתב נרגש מרויה י. שמודיע הכבוד שאין האחות זכאית לניכוי. היא כותבת, בין השאר: „תביעת הזיכוי של האחות נפלה כבר בתנאי הראשון — היא אינה מקיימת את אחיה. את קיומו מבטיח צה"ל, המספק לו מזון, לבוש, דיור, בידור וכסף כיס. האחות נוהגת לאחיה כפי המספר את מצבו, אך אינו נוהג לקיומו".

כמו כן מתייחס הקורא לקביעה „...שמי שאין לו הכנסה של 2500 לירות הוא נטול יכולת לקיים את עצמו". לדעתו „המבחן ל„נטול יכולת" הוא אובייקטיבי — כשמי — ואינו קשור כלל לשאלה אם היתה למקבל התמיכה הכנסה אם לא. מבחן ההכנסה הוא מבחן נוסף ונפרד".

תשובה: כללית יש לזכור כי סעיף 41 לפקודה הוא סעיף שלמעשה לא זכה עד עצם היום הזה לפירוש מוסמך של בתי־המשפט. כתוצאה מכך ייתכנו בהחלט פירושים שונים לסעיף. לפי מיטב נסיוני גם הפרקטיקה של הפעלת הסעיף על ידי הפקידים השונים של מס ההכנסה אינה אחידה.

לטענות הכותב יש להעיר: א) המונח „הוצאות לקיום בן משפחה" אינו מתייחס בהכרח רק להוצאות קיום פיזי ראשוני: יש לזכור כי הפקודה מתירה ניכוי להורה עבור ילדו המשרת בשירות חובה, ומכאן הראיה כי אף למחוקק ברור כי לחייל צרכים שאין הצבא מספק, והללו מסופקים על ידי התומכים בו.

ב) צדק הקורא בטענה, כי בנוסף למבחן גובה ההכנסה קיים המבחן ל„נטול יכולת לקיים את עצמו" שהוא אובייקטיבי. ואכן חייל בשירות חובה שעבודה אסורה עליו ושאין לו הכנסות מריבית מהון או מרכוש אחר הוא למעשה נטול יכולת לקיים את עצמו מעבר לקיום המינימלי המוענק לו בצבא.

מעבר לתכניות חסכון משתלמות יותר

שאלה: ברשותי פנקס חוסך של בנק מסויים למזה אריך, צבירתי החסכון קרוב ל־10,000 ל"י בתשלומים רצופים עד שנת 1969. מאז עברו 5 שנים ולמן על הריבית ובעיקר הפרשי ההצמדה, המצורפים כמס, על פני הקרן; פקיד בכיר של הבנק הזמין אותי אליו והציע לי להוציא את כל הכספים ולהפקידם מחדש למזה אריך, עם שגם כמובן הפרשי ההצמדה המרובים ישאו ריבית.

האם הצעה עשויה להגדיל במידה ניכרת את הכנסותי לעומת המצב הנוכחי? זאת בהתחשב בכך שהפקדת הכספים מחדש תשתלם על הוצאת מס הכנסה באם אוציא את הכספים לפני 5 שנות צבירה.

מ. ז.
(שם הכותב שמור במערכת)
תל־אביב

תשובה: רוב תכניות החסכון של הבנקים בנויות כך שרק קרן החסכון צמודה למדד ואילו הריבית המצטברת אינה צמודה. ברור לכן, כי עפ"י הפקדת הסכום הכולל מחדש תחושב הריבית גם על הפרשי ההצמדה. מאז 1969 עלה מדד המחירים לצרכן בלמעלה מ־100% ולכן סכום הריבית (להבדיל מהפרשי ההצמדה) יוכפל לפחות אם הפרשי ההצמדה שהצטברו ייכללו בסכום הקרן.

יש לך איפוא שהי אפשרות ועליך להביא בראש בחשבון אם יהיה עליך למשוך את הפקדון תוך מספר שנים. בבירה ואינך בטוח ייתכן וכדאי לך להפקיד חלק מהפקדון מחדש לתקופה של 5 שנים ואת החלק הכפי להשאיר בתכנית הקיימת על מנת שתוכל למשוך ממנו כספים בעת הצורך.

כן מן הראוי להביא להשוואה לכך כי כעת קיימת כמעט בכל הבנקים תכנית „חסכון 10,000" המבטיחה מענק של 10% מיד עם ההפקדה, וברור שלתכנית זאת יתרון על פני התכנית הישנה שבה חסכת.

כספים והשקעות

אפשר לערער על גובה מס רכוש

שאלה: אני בעל דירה נוספת של 2½ חדרים שנרכשה בסוף שנת 1972. מס רכוש שולם לפי הערכה של 40,000 ל"י, הן לשנת 1973 והן ל־1974. כעת נתקבל חשבון תשלום מס רכוש לפי הערכה כפולה של 80,000 ל"י. במשרד מס רכוש הסבירו שהיות וההערכה היא בשנת 1972 — היא הכפלה.

האם אין כאן החלטה שרירותית ולא הוגנת? עלי לציין, כי בדירה נוספת בשלה זכותו של המחזיק להנחה של 30,000 ל"י כפי שהנחה לגבי דירה ראשונה. וכמו כן, כי ביחס לשומת מס רכוש קיימת אפשרות ערעור ואילו לגבי מס רכוש לא ידוע לי על אפשרות כזו.

ה. מ.
(שם הכותב שמור במערכת)
תל־אביב

תשובה: ההערכה הכפולה שנערכה לך לצורך חישוב מס הרכוש מעוגנת היטב בחוק מס רכוש. סעיף 3(ג') לחוק מורה, כי: „...שוויים של מקרקעין שלא נקבע לשנות המס 1973 או 1974 [שלך, באמור; נקבע לשנת המס 1972] יהיה השווי כפי שנקבע לאחרונה [אצלך 40,000 ל"י] כפול במקדם כמפורט להלן: ..." וכאן ראה שורה של מקדמים המשתנים בהתאם לסוג הנכס. לגבי „בניין מגורים ובניין עסקי שאינו בניין המשמש לייצור הצמיחיי" נקבע המקדם 2.

קביעה זו של המחוקק נעשתה כדי שמס־הרכוש יוטל לפי שווי ריאלי פחות או יותר של הנכס.

עם זאת היו חברי הכנסת ערים לכך, שקביעה שרירותית אחידה כזו של הכפלת השווי עשויה לעתים להביא למצב שלצורך מס הרכוש יוערך הנכס בכפול לשווי האמיתי שלו. כדי לבוא לעזרתם של בעלי נכסים כאלה ניתנה להם בחוק זכות הערעור על ההערכה. בסיפא של אותו סעיף 3(ג') שצוטט קודם נאמר: „...הבעל [על הנכס] רשאי לדרוש שבמקום החישוב האמור [של הכפלת ההערכה הישנה של הנכס] יישום הנכס לענין מס רכוש לשנת המס 1974 [לפי השווי האמיתי שלו]".

פולה מהאמור כי עליך לגשת ולהגיש השגה על שומת מס הרכוש שלך.

לא לקנות מה שלא דרוש

הרושם הציבורי הראשון, שיצרת ה„מדיניות הכלכלית החדשה" מוטעה במידה לא מבוטלת. הצמדתו של שר האוצר להבטחה ש„מעוטי יכולת יקבלו פיצוי" בצירוף המחאות העממיות נגד „מחיר הסוכר" ברכוזות כאילו אין המדובר אלא בפגיעה בחלשים ביותר.

למעשה אין זה כך. אמנם נכון, שהמדיניות הזאת פוגעת יותר בעניים מאשר בשכירים בני המעמד הבינוני הנמוך או בשכבה האמצע הרחבה למדי. ואולם מדיניות זאת מחודדת גם את הקיטוב הכלכלי שפירוסו בהכרח גם חידוד הקיטוב החברתי. בתוך המסגרת הרחבה הזאת של חידוד הקיטובים, בהריך הקיטוב הולך לקראת השוליים של עוני ושל רווחה גם יחד. כאשר מידותיה של קיטובית זאת נמדדת בכל מקרה ביחס שבין ההוצאות ההכרחיות (כמשק בית בעיקר) לכלל ההכנסה. היות וכך, ברור, שאותם „מעוטי יכולת" (שרק מתוך אניגות נפש כך־ורה נמנעים מכנות את מצבם במלה הפשוטה והמדוייקת יותר, „עוני") נדחקים בכוח העלאת מחירי המזון למרחק גדול יותר מן המרכז התיאורטי מאשר בני השכבה הבינונית. אבל חוקיות הקיטוב פועלת על כולנו.

נדמה לי, שזו הסיבה הראשונה וההסבר ההגיוני המתבקש לבהלת הקניות המשתוללת מזה שבוע. הבהלה החלה — באורח הגיוני ביותר — כאשר הובהר שצעדים כלכליים דראסטיים יינקטו תוך מספר ימים. אבל היא לא שככה גם לאחר הפירסום על נקיטת הצעדים השונים. עובדה היא, שאנשים לא רק קונים מוצרים מכל הבא ליד על פי הקריטריון של „מחיר ישן" ללא תשומת לב לגובהו של מחיר ישן זה או לאיכותו של המוצר. עובדה היא: שאנשים רבים רוכשים מוצרים הנמכרים כבר במחיר החדש. צעד זה הנעדר כל הגיון כלכלי, מקורו בחשש שהמחירים יוסיפו ויעלו עוד מחר ומחרתיים. בחשש שהכסף הנמצא ביד כרגע יוצא על הוצאות שוטפות הכרחיות ועל כן יש למהר ולרכוש בו „משהו ממשי" לפני שיהיה מאוחר מדי.

מערבל המזון כסמל מעמד

מה שקורה באמת, גם אם אנשים אינם מוסרים לעצמם דין־וחשבון על כך, הוא נסיון אחרון של היחלצות מהדיחוקות לאותו קצה מרוחק של הקיטוב המובטח הצפוי לנו. במלים אחרות: אם עד עתה לא היתה משמעות סבלית מיוחדת למידת שכלולו של מערבל המזון הנמצא בידיה של משפחת שכירים בינונית, מפני שלמעשה יכול היה האדם השכיר בקביעות להרשות לעצמו גם את המערבל המצוייד במכונה לטחינת בשר (אם זה מה שנפשו חשקה בו). הרי קיימת עתה סכנה שמערבל המזון, בדומה למוצרים ביתיים רבים אחרים יהיה חלק ממערכת הגבול המפריד בין אלה „שיש להם" ובין אלה, שהם „מעוטי יכולת".

תוך תשומת לב לעובדה, שמערבל המזון אינו אלא דוגמה מקרית ביותר של כל אותם דברים שגם מוסיפים להנאת החיים וגם מהווים סמלי מעמד מסויימים, רשאים אנו להעמיק מעט את התהיה ולשאול: האמנם זהו הדבר המציק לכולנו. גם לאלה הצועקים בקול, גם לאלה הנאנחים בינם לבין עצמם?

התשובה אינה „כן" ללא סייגים. אמנם המערבל שנוכל או לא נוכל לקנותו מציק, מפני שקשה לנו לתאר את חיינו בתקופה זו של טכנולוגיה משתוללת בלי הנאותיה הקטנות של הציוויליזציה המתועשת; ברם, מעבר לשורה המציקה הזאת מסתתרת אימה עמוקה בהרבה, אימה שאנשים צעירים אינם מכירים עוד את סיבותיה. אך היא חבויה ונרגשת בזכרון הקיבוצי. זוהי אימת הרעב.

לא בכדי היתה ה„שש לירות לסוכר" לסיסמת הקרב של מאבק ההסתדרות להשגת תוספת היוקר ובקדמה על חשבון ההתייקרויות. ישנם סעיפים רבים בתקציבים משפחתיים ממוצעים, אשר התייקרותם תכביד הכבידה קשה מזו של מחיר הסוכר. אבל מצרך מזון זה, ששמו מסמל לא רק יסוד כימי טהור ואחד מאבות המזון החשובים לקיום הגוף החי, אלא כל דבר טוב ונעים, הוא המבהיר למלנו דבר שלא ידענוהו מקודם או שכחנו במשך הזמן: שאוכל בשפע איננו מהתחייבויות הבורא לאדם הנברא בצלמו.

המצב ה„טבעי" של חצי רעב, בו היה האדם שרוי מאז ראשית ההיסטוריה האנושית ועד לעשרות השנים האחרונות (וגם כעת לא בכל מקום בעולם) נשתכח מתודעת הכלל כחלום רע כמנו מתעוררים לפכחון מתורבת של חצי־רעב מרצון לצרכי דיאטה בריאותית וקוסמטית.

איננו חושבת, שחרפת רעב צפוייה לנו בשנים הקרובות, על כל פנים לא לפני שהרעב יהיה מנת חלקם של בני אדם בכל רחבי העולם כפי שמפחידים אותנו נביאי התפוצצות האוכלוסין. אך די בצלה של הסכנה הזאת. די בלוחש ראשה. שאפשרות קימוצי מזון היא אפשרות קיימת, כדי להטיל את כולנו — כל נדמה — לטלטלה נפשית המורדה. הלשון, החוכמה מן הזוכר שבאדם ידעה היטב מה שבמבוקשה להביע בקובעה ליד ה„רעב" את ה„חרפה".

עם בהלת אגירת המזון של השבוע שעבר יצאו מספר צהובים (או עתונאים) בהתקפות קשות נגד האוגרים וקבעו, בצדקנות ארסית כמעט, עד כמה רחוקה מהם עצמם ההתנהגות השפלה הזאת.

מי אגר ומי הבליג?

אין ספק, שבראה הנות מזון ה„נשדדה" מכל סחורתה איננו מן המראות המלבבים. אבל ההבדל האמיתי בין אלה שאגרו כמו טורפים (עם תוצאות מבוטלות מבחינה של רווח כספי) ובין אלה, שקנו פחות מאשר בימים רגילים, איננו כה רב: המטפטים בקניה חרדים יותר להודות באימת הרעב המקננת בהם מאשר דיים הם מפני הרעב עצמו. אבל התוצאה הנפשית, שפגיעתה חמורה לדעתי מפגיעת ההוצאה הכלכלית, קיימת. כולנו פגועים במידה כשווייה. כולנו פגועים, אבוד די שיווי משקל לרגע ומתגעגעים בסתר לב על ביתה של סבתא עם המחסן שהכיל שקי קמח וקטניות ורפי פיתה האדמה שהצניחה בזו. פטרוזיליה ואפילו מעט תפוחי אדמה.

שלא במתכוון ואולי מתוך חוסר ברירה פנצה מדיניות הממשלה בנקודה הרגישה שלנו. עמים, שגדלו בשפע מזה דורות רבים, אולי אף הם נפגעים נפשית מדיור מזון ואולי הם בטוחים ושבעים דיים כדי לקבל קימוצים והגשיית מזון ביתית כבפסורם לאומי הרש, בדומה לימי אוזוח של ימי הכיבוש הנאצי בהולנד או בנורווגיה. אנחנו, אין בינינו לבין זכרונות הרעב היהודי והארצישראלי מרחק רב דיו כדי לשים סכר לנחשולי הזכרונות.

ולכן, אנו נצלבים כילד שנענש על לא חטא יכמוהו בדיוק אנו מגיבים בחוסר רציונליות: חלק מאתנו זורק אבנים, חלק קונה את הכל, גם את משחות השניים כלפני ארבע שנים.

כאשר מוסדות הצרכנות המאורגנת מקימים לשכות יעוץ בטלפון, מפרסמים מדעות אזהרה ומסרים על מאבק להקיקה צרכנית. כל זה נשמע כמעט כנסיון להסיח את הדעת ממחיר הסוכר אי במקרה הטוב. כאילו היליק ניח הצדיק מסריות לבני ביתו בהיפתח ארובות השמיים. הודכותים הקולניים לפרוצה. גם בין מוסדיה. לא רק בין קונים ושודרים מפני שהיתה אי התאמה במחירים החדשים. שפורסמו בנפרד ע"י גורמים שונים. אינם רציניים ואי אפשר להתייחס אליהם ברצינות. גם אי אפשר להתייחס ברצינות לקריאה לציבור להתלכן על כל הנוויות סיפו למכור לחמניה ב־23 במקום 22 אגורות או שהסתיר מאחורי המקרר קרטון של סיגריות „קאנט" כדי למכור אחר כך במחיר החדש ולהרויח עוד חמישים לירות שלא כחוק.

במצב הנפשי המגורה והמבר אנו שרויים כעת, יש אולי למצוא נחמה מסויימת בדרך הזו. ברם, בלי לגרוע מחומרת משמעותה המוסרית של הפקעת מחירים, דומה כי אין זו השעה לבזבז כוחות צרכניים על מסרות צדדיות כאלה. נניח שבכל המכולות מעבר לפינה החביא שק סוכר. נניח שהוא הרוויח מזה מאתיים לירות שלא כחוק ונניח שאנו יכולנו להרויח קילו סוכר במחיר הישן אילו נהג בהגינות. אז מה?

לשמור על חלוקת תפקידים

המאבק היומיומי החשוב נגד הפקעת מחירים פרטית של סוחרים ונותני שרותים, מאבק שהצרכן הישראלי כתרסל בו בדרך כלל. אין לו כל משמעות בשעה זו. בתחום זה יש לשמור על חלוקת הפקידים: מחובת הפקחים לפקח ולתפוס עבריינים ככל היד־הן ובחובת מוסדות הצרכנות לאסוף ולהתריע בכל אמצעי העומד לרשותם. אך חובתנו אנו כצרכנים פרטיים, אחרת היא. אל מפקיעי המחיר נשוב בשעה טובות יותר. כעת עלינו להשיב לעצמנו את שיווי המשקל הנפשי.

ההגיון הכלכלי מחייב לא לקנות עתה דבר שאיננו דרוש ברגע זה ממש: בשוך הגל הראשון של ההזנחה המסחרית עתידים להתייצב המחירים ולא מן הנמנע שהם יתיישבו בנקודה נמוכה במקצת מזו הנוכחית. גם אם אין הדבר כך, מחייב ההגיון הכלכלי לא לקנות עתה דבר בפני שבמוקדם או במאוחר תחול תוזרה מסויימת ביחסים שבין מחירים נתונים לשער פנוי. גם אם תערקר בסופו של דבר תוספת היוקר. ברור, שאותם יחסים, אשר קיימים היו לפני שבוע לא יחזרו בו, על כל פנים, לא במהרה. אבל הם ישתפרו לטובת המצב האכול, היום או מחר.

אף ללא התחשבות בהגיון הכלכלי הפשוט, אסור לקנות כעת מתוך התגוננות עצמית. ראשית, מפני שככל שפיחות לחץ הקניות כתרפה כחה הרוחים של כל הגורמים המשווקים והיצרניים ושנית מפני איכותה של הסחורה המוצעת כעת.

בעלי חנויות מזון איתם בסתירים בשיחות פרטיות, שהקהל, שרוקן את המעיות קנה את הכל — גם מוצרים שעמדו להיזרק מחוזרים ליצרן מפני איכות פגרה. אין ספק, שדומה המצב בכל תחומי המסחר ובצעד הנזק הנגרם בקניית רסק עגבניות מקולקל במחיר הישן הוא נזק שאין מתים כמנו. הנזק העלול להיגרם מקניית מקרר חשמלי גדול מדי או גרוע רק מפני שאותו אפשר היה לקבל „עוד במחיר הישן" עלול להיות חמור ביותר.

ישנו גם גורם נוסף שכדאי לקחתו בחשבון. נסיגה מצמצמתית. שכעבור לתכנון הממשלתי בצריכת מוצרים מכל סוג עשויה לשמש אות אזהרה מפני דרישה להעלאת. נוספת מצד יצרנים או מפני הטלת מסים נוספים מצד הממשלה. גם אם חישוב זה לא יתגלה כמודק, מפני שייתכן כי ליצרנים הגדולים קל יותר לייצר למען החסנה משקל לנו לצרוך פחות גם במצרכים בסיסיים. ההגבלה העצמית בצריכה קונה למחירות נשימה לכל הפחות כדי לבצע ספירת מלאי פרטית של צרכים ושל האמצעים העומדים לרשותנו תוך היפוך אחרי פתרון ארצי לכל קבוצת בעיות נפרדת.

המאבקים הכלכליים והאזרחיים העתידים לבוא נוגעים לנו כאזרחים וכציבור מאורגן. אבל המאבק הצרכני הפרטי, שהוא כבעיינו ברגע זה: מבהיב הרך משלו. המלכה וויקטוריה עליה השלום העידה כאשר שגריר זר נבער מדעת את עקרונות הנימוס של החצר הבריטית פגע ברגשותיה: „מלכת אנגליה איננה משועשעת". הגיעה השעה לקבוע בחריקת שיניים מנומסת כלפי כל כי לו נוגע הדבר, שגם אנו איננו משועשעים. שביתת הקונים, בה מאיימת המועצה הישראלית לצרכנות איננה נשק יעיל אף במקרה של הצלחה משום הטווח הקצר של השפעתה. שביתה אי־סלקית פרטית בצריכה עשויה להתגלות בת ביצוע במידה גדולה יותר ורבת השלכות לאורך ימים.

האגודה הבינלאומית למדיטציה בישראל

תל־אביב, רחוב אחד־העם 67
חיפה, רחוב הכלניות 7
ירושלים, רחוב מדבר סיני 71

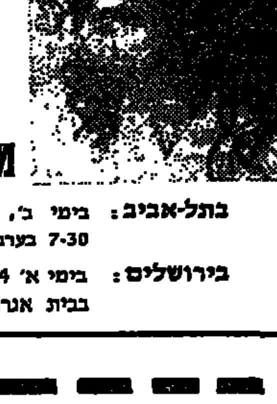

כיצד פועלת המדיטציה הטרנסצנדנטלית כפי שמלמד אותה מהרישי מהש יוגי

בתל־אביב: בימי ב', 18.11.1974, 2.12.1974, בשעה 7.30 בערב, בבית ליסין, רחוב וייצמן 34.

בירושלים: בימי א' 1.12.74, 8.12.74 בשעה 8.30 בערב בבית אגרון, רחוב הלל 37, אולם מוסי.

משרד הבריאות שרותי אספקה
ת.ד. 7094, תל־אביב
מכרז מס' 50/584/74

ניתנת בזה הודעה לציבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:

"יצור אספקה והרכבת רהוט עץ ועץ מתכת
עבור בית חולים צפת

פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח' בחלת יצחק 15, תל־אביב, טל' 253202 בשעות הרגילות.

את ההצעות יש להגיש ב־3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה, מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 1.12.74 בשעה 12.00 לפי הכתובת: ועדת הרכישות המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, סן־סימון, רח' תבאי 2 ת.ד. 1176.

על המציע לצרף ערבות בנקאית של 10% מערך הצעתו לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.

אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

פ. ראיגרודסקי
מנהל שרותי אספקה

דבר חקלאות

סככות רשת או פלסט הוכרו ע"י גורמי חקלאות כאמינות

70—80 אחוז מכלל הנזק הנגרם לגידולים חורפיים — נגרם ע"י הברד — קביעה פסקנית זאת מפי אנשי משרד החקלאות, גורמת לנו החקלאים לשאול את השאלה המציקה — האם עשינו הכל כדי להגן על יבולינו, ולשמר את עמל הקיץ החולף — האם דאגנו לאמצעי הגנה כנגד הברד המזיק — ומהי הדרך הנכונה למגרע את מכת הברד. כמו, ההפסדים הכלכליים הכרוכים בה — מאידך.

הלכנו איפוא אל יאיר אלבר מדריך פרחים בלשכת ההדרכה של משרד החקלאות ברחובות — לשאול בעצתו.

מר אלבר שוקל את דבריו במתינות ובמהירות:

הברד, הוא אחד מפגעי הטבע החמורים ביותר והוא האויב מס' 1 של היבולים. לצערנו, עד היום לא נמצאה אף לא שיטה אחת, שתאפשר לנו לחזות היכן ומתי ירד הברד. גם בארצות אירופה הסובלות קשה מפגעי הברד — כמו באיטליה (צפון הפרי) או האלפים המערביים הצרפתיים (אזור גידולי הגפנים המפורסמים) טרם הצליחו למצוא את הברד או למצוא שיטה שתאפשר לחזותו כראש. ישראל לא סובלת אמנם ממכות ברד רציניות ובכל זאת מהווה הברד היום 70—80 אחוז מכלל הנזק הנגרם לגידולים חקלאיים בחורף, ומספיקה מכת ברד אחת בעונה כדי להשחית יבול ועמל של שנה שלמה.

אין תרופות פלא כנגד הברד, אומר מר אלבר, אולם צוות של מומחים ישראליים (המהנדס גבי אוסטברג, הכלכלן דוד כנפו, ומדריך הפרחים יאיר אלבר) פיתחו שיטה של רשת פלסטית יצוקה העוזרת להתגונן בפני מכת הברד ולהבטיח בצורתה את היבולים.

רשת זו לעומת רשת ארוגה או יריעות הפלסטיק ואטומות, היא רשת מסיבית וחזקה היכולה לשאת את עצמה והחשוב מכל לשאת בפגיעות חיצוניות. בהיותה רשת בצפיפות של 50 אחוז הרי שגם לחץ הרוח קטן ב־50 אחוז ולחץ הגשם על רשת זו — שווה לאפס. לרשת היצוקה תכונות רבות נוספות: בנוסף להגנה מפני ברד, מקטינה הרשת את תנודת האויר ושומרת על הלחות מעל פני הקרקע.

כך זוכים יבולים המגנים ברשת זו לחום סביבתי גבוה יותר בלילה, לקרירות יחסית בימים וללחות גבוה יותר בימי חמסין.

מאחר שמשרד החקלאות ער ליתרונות הבולטים של הרשת, הוא מעניק לחקלאים בצד יתרונות כלכליים, בולטים. גם את המלצתו לגבי גידולים מסוימים החייבים בהגנה של הרשת. גידולים אלה הם בעיקר גידולי יצוא, המבטיחים לבעליהם עלות כלכלית גבוהה, בצד התחייבות כלפי ספקים בחו"ל, גם בצורות של קרה וברד.

הגידולים העיקריים הנמנים עם קבוצה זו הם: השושן, הסיפנים, פרחי הקטיף החורפיים, צמחי ירק ושורכים (בעיקר הצמבונית הגדר לה).

כאמור, ער משרד החקלאות ליתרונות הרשת הפלסטית. חקלאי המעוניין להקים רשת זו זוכה בתמיכה כספית מיידית בצד משרד החקלאות עבור ההשקעה בהקמת הסככה. בנוסף מוקצבת פרמיית הביטוח השנתית לאותם חקלאים הרוצים להבטיח את יבוליהם. גידולים מיוצפרים ולא פגועים הודות לרשת — מעלים גם הם את רווחי החקלאי המשיג תמורתם מחיר גבוה יותר. והפיקוח החקלאי המגן על גידוליו ברשת פלסטית יכול לעמוד בהתחייבויותיו לאספקה סוגתית (גם בעונות פגרעות וקשות), הן כלפי חברת התובלה והן כלפי קניניו בחו"ל. אמינות בשוק האירופאי — חשובה לא פחות מרווח כספי הנק המושג תמורת יבולים גבוהים וטובים.

לדוגמא: אם שוויו של דונם סיפנים בפריחה הוא כ־6.000 ל"י הרי נזק של 20 אחוז הנגרם במכת ברד שווה להפסד של —.1.200 ל"י. אם כי במכת ברד רצינית הנזק עלול להיות גם של 100 אחוז.

אורך החיים של סככת רשת פלסטית יצוקה — (נמצאת כיום בארץ רק רשת אחת כזו, תוצרת רשת אופלסט, החותרים) — גבוה. — 6 — 10 שנים בקירוב לעומת 2—3 שנים אורך החיים של יריעות הניילון למיניהן. סככת הרשת הפלסטית ניידת, קלה ופשוטה להרכבה ופירוק (הניבות בגידולים דו־עונתיים), ומספיק יום עבודה אחד של 4 אנשים כדי לפרקה ולהרכיבה מחדש.

— קצרה היריעה, אומר מר אלבר, לצמוד על כל יתרונות הרשת. אולם יש לציין כי עד כה הוכיחה הרשת את עצמה בהגנה על יבולים מפני ברד, קרה ורוח. היום מגינה הרשת על עשרות דונם נטיעות בכל רחבי הארץ (מהציצים על סיפנים) והתחזית הצפויה מצד משרד החקלאות היא להגיע ל־40—50 דונם נוספים בחורף זה בלבד. משרד החקלאות עוסק בהסברה נרחבת בקרב החקלאים ועומד על יתרונות הרשת וחשיבותה לגידולים. אנחנו מקווים, מסיים מר אלבר, כי בשנים הבאות, „תכבוש" הרשת יותר ויותר שטחים לתועלת החקלאי ולתועלת היבול.

מזחלת
לייצוב מסמרות
בקוי השקייה קבועים ונוידים.
מוצר איכות נוסף של "פלסאון".
להשלמת מבחר אבזרי ההשקייה המעולים.
המזחלת עשויה מיקשה אחת,
מחומר פלסטי מעולה.
מזחלת "פלסאון"
מקלה על גרירת הקו
ומבטיחה אטימות מוחלטת.
כמו יתר אבזרי "פלסאון" הידועים.

פלסאון
היצרן: מעגן־מיכאל, טלפון 063-99751
מכירות: תל־אביב, רח' קבוץ גלויות 26, טל. 827845
ובכל סניפי המשביר המרכזי — המחלקה הטכנית.

שתילים למכירה

אגוז פקן זנים אמריקאיים, אגוז המלך, אפרסק, אפרסמון, שקד, שזיף, תפוח, אבוקדו, ססק, גפן, ורדים, ברושים, הדרים בשקיות פלסטיק וגלויי שורש.
דרויאן יצחק
03-928737, 03-923166, כפר־סבא

מדינת ישראל
משרד הפנים
מנהל מחוז ת"א

א' חשון תשל"ה 17.10.74
מס' 5907/99

לכ' מר צובארי יחיאל
יו"ר האגודה
„אגודת בית הכנסת אחות ישראל"
רח' סנהדרין 10, חולון.

א.נ.,

הריני מתכבד לאשר קבלת הצהרתכם מיום 11.8.74 בצירוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות לשנת 1909. על יסוד האגודה הבאה:

1) שם האגודה: אגודת בית הכנסת „אחות ישראל".
2) כתובת האגודה: רח' מסילת אהלים 2 שכונת בסי כהן חולון.
3) המבקר הרשום של האגודה: כנ"ל.
4) מטרות האגודה: להקים, להחזיק ולנהל בית כנסת, לקיים ולהחזיק ספרים, תוכ־בית ולערוך שעורים והרצאות תורניים ותלמודיים.

בכבוד רב,
ד. רוזניק
הממונה על מחוז ת"א
נא/שס

לתשומת לב: בהתאם לסעיף 6 של החוק העותומני לאגודות הנך מתבקש לפרסם את ההודעה הקבלה הנ"ל בעתון מקומי. וכן להודיענו להבא על שינוי כל קבוע בתקנותיה של האגודה או בהרכב הנהלתה.

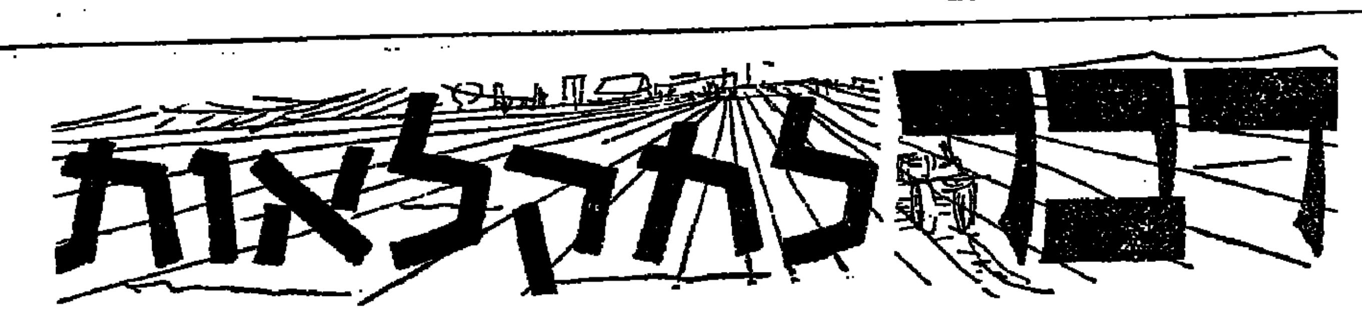

50 ק"ג בשר לשנה צורך האזרח הישראלי

מאת מ. יסיד

כמה בשר אוכל האזרח היש־ראלי בשנה? לפי נתונים רשמיים של משרד החקלאות אכלו אזרחי ישראל בשנה תשל״ד 50 ק״ג בשר לנפש, מזה 32 ק״ג בשר עופות וההודיים, 14 ק״ג בשר בקר (טרי מקומי וקפוא מהיבוא), 4 ק״ג „בשר אחר" (בעיקר צאן והודים). כלומר, כל אזרח ישראלי אכל בממוצע ק״ג אחד בשר בכל שבוע, כולל תינוקות בעריסה וכמה אלפי צמחונים וטבעוניים, שאינם טוע־מים בשר בכלל...

בהשוואה לארצות רבות אחרות אין אנו נחשבים ל„זוללי בשר" ובמיוחד לא של בשר־בקר. אך בצריכת עופות והודיים אנו במקום הראשון בעולם. כיוון שבשר זה אנו יכולים לייצר בשפע, ללא קרקע וללא מים, בשיטה תעשיי־תית מובהקת ואילו כדי לגדל בקר לבשר נחוצים שטחי מרעה גדולים ועצומים, שאין אנו מתברכים בהם. עד לפני שלוש שנים היינו מייב־אים מדי שנה כמויות גדולות של בשר בקר קפוא, אך מאז מח־ירי הבשר בעולם החלו לעלות עליה תלולה, צומצם יבוא הבשר הקפוא ובמקומו הוגדל במידה ניכרת ייצור בשר העופות וההודיים. בשר זה היה זול יותר לצרכן מהבשר הקפוא המיובא והמצונן, כהוא יפה בבשר הוכן את מקומו בתפריט הצרכן הישראלי.

בשנת 1971 יצרה ישראל בשנה כ־65.000 טונות בשר פטמים ו־15.000 טונות הודיים. השנה יצרנו 110.000 טונות פטמים ו־35.000 טונות הודיים. כלומר, בתוך שלוש שנים הוכפל, כמעט, ייצור בשר העופות וההודיים בארץ. צריכת בשר העופות וההודיים גדלה בתק־ופה זו ביותר מ־70 אחוז, בשעה שצריכת בשר הבקר ירדה ב־25 אחוז. יבוא הבשר הקפוא לא עלה בתוך שלוש שנים, על אף הגידול שחל בתקופה זו באוכלוסיה ועל אף העליה שחלה בצריכת הבשר לנפש. אפשר להבין נתונים אלה, אם נזכיר כי בשנת 1971 אפשר היה לקנות טונה בשר קפוא במחיר כ־600 דולר, ואילו בשנה שעברה עלתה טונה בשר קפוא 1800 דולר, כלומר פי שלושה. מצב דומה קרה בשוק הגרעינים בעולם.

לפני שלוש שנים עלתה טונה גרעיני מספוא 70 דולר, היום היא עולה 170 דולר. השנה חלה, אמנם, ירידה ניכרת במחירי הבשר הקפוא בעולם ועתה אפשר לקנות טונה בשר ב־1100 דולר. אך אין צופים עוד ירידה נוספת. להיפך, ייתכן כי המחירים שוב יעלו ב־הדרגה, כיוון שמסתמנת גם עליה במחירי גרעיני המספוא.

מגדלי העופות בישראל לא זכי־זבו, כאשר הממשלה עודדה או־תם להגדיל את ייצור הבשר, כדי שנוכל לחסוך דולרים ביבוא בשר קפוא. הם עשו זאת מהר ואפילו מעבר ליכולת הקליטה של השוק. לולים רבים הוקמו באזורי הארץ השונים וכושר הייצור כבר עולה באחוזים ניכרים על המיכסות המ־תוכננות לשנה, שהן כ־120.000 טונה פטמים ו־40.000 טונות הו־דיים. וזאת, לאחר שהשוק עדיין אינו מסוגל לקלוט גם כמויות אלה ונוצרו עודפים המכבידים על ה־משק ומאלצים את מתכנני הענף לאחוז חזק במיכסות ולעצור את תנופת הייצור. על פי החלטת הממשלה קבעה באחרונה מועצת הלול מיכסות הדגרה שבועיות מג־בילות, בכמות של 1.8 ביצי רביה לדגירה, העשויות לספק 2000 טונות בשר עופות חיים לשבוע. זאת, במגמה להתאים את הייצור לכושר הקליטה של השוק ולאפשר איסום כמויות מסויימות של עופות שחו־טים בקירור למען אפשר יהיה לווסת את שיווק העופות ולגשר בין תקופות של ייצור עודף לבין תקופות של שפל בייצור.

בגב האינפלציה בעולם ובארץ העליה התלולה במחיר גרעיני המ־ספוא, שרובם ככולם יש לייבא מחו״ל, העלו כמובן גם את הו־צאות הייצור של העופות וההו־דיים. לדברי יו״ר מועצת־הלול אי־תן ישראלי עלו הוצאות הייצור לק״ג עופות בשנת תשל״ד ב־50 אחוז ולכן אין מנוס מהעלאת מחירו של העוף לצרכן, שגם כך ישאר זול הרבה יותר מבשר הבקר. מגדלי העופות, המקבלים עתה מחיר מינימום מובטח של 3.80 ל״י לק״ג עוף חי, אומרים כי מחיר זה מפגר, לפחות, בחצי לירה לק״ג אחר הוצאות הייצור. וכן הם תובעים תוספת של 70 אג' לק״ג למחיר המובטח להודיים. גם בשלוחת ביצי המאכל, חסרות 5 אג' לכל ביצה, כדי שייצור הביצים יהיה רווחי והכנסה תכסה את ההוצאות שגדלו.

תביעות מגדלי העופות להעלאת המחיר המובטח לעופות ולהודיים, תועלינה בקרוב במו״מ מגורן עם מוסדות הממשלה ויש לצפות שמ־חיר העופות וההודיים לצרכן יע־לה. במקביל יעלה גם מחיר בשר הבקר הטרי, ולעומת זאת אפשר יהיה למתן, או לעצור כליל, את עליית מחיר הבשר הקפוא מה־יבוא, [illegible] מחירים בשוקי העולם. בכל אופן האזרח הישראלי מבטיח לאכול בשר מכל הסוגים שיוצע לו, ב־התאם למצב התיאבון ומצב הכיס, ויש להניח כי המגמה שהסתמנה בשנים האחרונות בשטח זה תימ־שך. אנחנו נאכל יותר ויותר בשר עופות והודיים שלנו ופחות בשר קפוא מהיבוא. אמנם, גם ייצור העופות וההודיים עולה דולרים ליבוא גרעיני המספוא, אבל הרבה פחות ממה שצריך לעלות יבוא בשר בקר קפוא. במדינה הנאבקת בין השאר קשה במצב רזרבות מטבע הזר, המצטמצמות והולכות, יכול כל אזרח באזרחיה לסייע ע״י אי הזדקקות לתוצרת יבוא ושי־מוש בתוצרת המקומית, אם במו־צרי התעשיה ובוודאי במוצרי ה־מזון מהחקלאות.

(* רשימה זו חוברה לפני הפיחות — בינתיים חלו שינויים במחירים).

ענף החלב בסימן של משבר

מאת א. סדומי

בשנת תשל״ב ריכזו המחלבות 433 מיליון ליטר חלב. הכמות ב־יה בשנת תשל״ג ל־479.5 מיליון ובתשל״ד ל־504 מיליון ליטר. לכ־אורה, מציינים מספרים אלה התי־קדמות יפה בייצור משנה לש־נה. אך יש לשים לב לעובדה כי בשנה שהגידול מתשל״ב לתשל״ג היה 46 מיליון ליטר, שהיו 10.7 אחוזים, הרי הגידול מתשל״ג ל־תשל״ד היה רק 24.5 מיליון ליטר, שהם 5.3 אחוזים.

ירידה חזקה בגידול צריכת החלב ומוצריו

במקביל לירידה בתנופת הי־יצור בתשל״ד, חלה ירידה חזקה עוד יותר בשיעור גידול צריכת החלב ומוצריו. תוספת הביקוש ב־תשל״ד הגיעה לממוצע שנתי של 4.5 אחוזים. אולם אם נפריד את השנה לשתי תקופות — עד הע־לאת המחירים בינואר 1974 ולאחר תאריך זה — ניווכח כי בזמן שבעד העלאת המחירים נמשכה כבגב העליה בצריכה בשיעור של 11—12 אחוז, הרי תוספת הביקוש מתחילת פברואר ועד סוף השנה לא הגיעה ליותר מאחוז וחצי. כתוצאה מכך הצטבר במחסני „תנובה" מלאי גדול של גבינות קשות, בערך של כמה עשרות מיליוני לירות, המכביד על מצ־בה הכספי של „תנובה" ומכביד לעמוד בהתחייבויותיה כלפי יצ־רני החלב.

בקיבוצים — עליה, במושבים — ירידה

לפי נתוני המחלקה הכלכלית ב־מרכז־החקלאי מתברר כי עליית שיווק החלב בתשל״ד ב־5.2 אחוזים בממוצע, מציינת מגמות בלתי אחידות בשני הסקטורים הגדולים של היצרנים. בשעה שבקיבוצים חלה עליה של 11.3 אחוז (ובמשך השנתיים הגדילו הקיבוצים את שי־ווק החלב ב־26 אחוז), הרי במו־שבים חלה ירידה בשיווק של 1.3 אחוזים, לאחר שבשנה שלפני כן עלה ב־9 אחוזים. בשלוש השנים תשל״ב—תשל״ד הוסיפו הקיבוצים לשוק 52.4 מיליון ליטר חלב, לעו־מת 15.4 מיליון ליטר שהוסיפו המושבים. לראשונה בתולדות משק החלב בארץ הגיעו הקיבוצים ב־תשל״ד ל־50.4 אחוז משיווק הח־לב, לעומת 44.1 אחוז במושבים. יחידת הייצור הגדולה ב־משק הקיבוצי נותנת לו את היתי־רון על היחידה הקטנה במשק המ־מושבי. לפי נתוני המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי יש ל־42 אחוז מג־דלי הבקר במושבים יחידות קט־נות, מפרה אחת עד עשר חולבות למשק ובכשני שלישים מהמגדלים עד 15 חולבות למשק בלבד. ב־שנת תשל״ב היו כ־170 ישובים מושביים, יצרני חלב, מהם 77 בעלי מגמת פיתוח ברורה, בהם עלה הייצור משנה לשנה, ו־93 שבהם היה השיווק בקו נסיגה.

תוכנית השיקום של משקי החלב במושבים נכשלה

לשבח מגמות צימצום הייצור ו־חיסול [illegible] במספר ני־כר של משקים משפחתיים במו־שבים, הוחלט לפני כשנתיים ב־משרד־החקלאות ובמחלקה להתי־יישבות של הסוכנות, על תוכנית שיקום המקיפה כ־1300 משקים. מטרת תוכנית זו, להגיע תוך שנים מספר ליחידות־רפת כלכליות של 18—30 חולבות. התוכנית נח־לה בשלביה הראשונים הצלחה. אולם, אח״כ חזר המצב לקדמותו במרבית המשקים. לדעת מומחי ה־מרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי נכ־שלה התוכנית בגלל הפער שנוצר בין קצב ההשקעות הדרושות לי־צירת יחידה כלכלית, לבין קצב ההתקדמות המקצועית. כתוצאה מ־פער זה נשרו חלק מהמגדלים תוך כדי ביצוע תהליך הפיתוח ב־משקים. סיבות נוספות שהכשילו את ביצוע התוכנית היו התייקרות ההשקעה והתשובות [illegible] בשיחרור המימון המוקצב ע״י הבנקים, תנאי המלחמה והגיוסים וכעל לכל הרווחיות הנמוכה, יח־סית, בהשוואה לענפים אחרים, כאשר התמורה לליטר החלב פיג־רה כל הזמן אחר העליה בהוצאות הייצור. הקיבוצים יכלו לעמוד טוב יותר במצב זה של המחירים, הודות לכך שממוצע רמת התנובה לכל פרה היתה עולה בהרבה על זו שבמשקים המושביים. כן יש לקיבוצים רבים הספקה עצמית של שחת ומספוא ירוק, זול יותר.

אולם, גם אלה וגם אלה אינם שבעים נחת ממצב רווחיות הענף וכבר לפני כחצי שנה, כאשר ב־עקבות איום בהפחתת הספקת ה־חלב בכל הארץ, קיבלו יצרני ה־חלב תוספת במחיר עד 1.08 ל״י לליטר חלב, היה ברור כי אין זה אלא פיצוי חלקי על ההתייקרו־יות שחלו במשך התקופה. עתה סיכמה המחלקה הכלכלית של ה־מרכז־החקלאי את חישובי ההת־ייקרות בייצור החלב, עליהם צרי־כה הממשלה לפצות את היצרנים החל מה־1 באוקטובר. לפי חישו־בים אלה מגיעה עתה לחקלאים תוספת של 20 אגורות לכל ליטר חלב, בלי להביא בחשבון את ה־התייקרות בהוצאות עיבוד החלב המסופק בו במחלבות.

תוספת סובסידיה או העלאת המחיר לצרכן

יש להזכיר כאן כי בכלל זה כבילה הממשלה בהסכם עם הי־הסתדרות לעבירה על מחיר 14 מוצרי היסוד (שהחלב ומוצריו ביניהם)*, עד ה־1 באפריל 1975. במצב שני בנינה כבר כיום ה־סובסידיה לליטר חלב לכ־55 אג', כלומר ליותר מ־50 אחוז מהמח־יר שמקבל היצרן. מצב זה אינו בריא ואינו רצוי קודם כל ל־יצרני החלב, שהיו מעדיפים ל־קבל יותר תמורה לעירות מהצר־כן. וזאת, לנוכח המצב הכלכ־לי הקשה של המדינה, בו מישמעות יותר ויותר הדרישות לצמצם את סכומי הסובסידיות, לתיתן לנצר־ך ולא לצרכן, כך שבעלי אמצעים ישלמו תמורת הסחורה הנבחרת את המחיר המלא. עם זאת אין גם להתעלם מהעובדה שלאח־ר הפלאת מחירי החלב ומוצריו ב־ינואר השנה, ירד הביקוש במידה ניכרת והפלאה נוספת של המחיר עלולה להשפיע על ירידה נוספת. וכאן אין לשכוח עובדה נוספת. אנו עומדים בשנה זו בפני התי־ייקרויות נוספות בהוצאות היי־צור בכל ענפי החקלאות, כתוצאה מהתנרבית להעלאת מחירי הדלק והחשמל. הסובסידיות לענף החלב עלו, אמנם, למדינה בשנה שחלפה סכומים גדולים מאוד. אבל ללא סובסידיות עלול יהיה הצרכן ל־הידרש לשלם לירה וחצי תמו־רת ליטר חלב. ברור גם דבר נוסף כי אם לא יפוצו החקלאים על ההתייקרויות שחלו ואם לא יובטח להם המחיר המתאים על־כלם הקשה ברפת, יצמצמו לאט לאט את הייצור, למרות התוכני־נה הפרית הצאנה לשחיטה, ויהי־ה בשנה תצטרך המדינה להו־ציא יותר ויותר מטבע זר, ויש על יבוא אבקת־חלב, חמאה וג־בינות. ויהיה זה עצוב מאוד, גם בגלל לכך, ישראל היא המקדמת מהמתקדמות בעולם בענף החלב. הפרות המשובחות שלנו ידועות ומבוקשות בחו״ל. הגענו לשיא של התקדמות טכנית מקצועית בענף זה, שהוא היסוד של כל המשק החקלאי. יש, איפוא, להגיע כל מאמץ מצד כל הגורמים לסי־עוד על ענף זה ולא לתת לו להידרדר.

(* רשימה זו נכתבה עוד לפני הפיחות ומשום כך מציין המחבר תאריך פיחות מאוחר יותר כפי שהשמועה רווחה אז.)

בלוח החודש דבר

התברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע״מ
מפיצי
CATERPILLAR
בישראל
טרקטורים D-6, D-5, D-4
קטרפילר
"Special Application" (מיוחד לחקלאות)

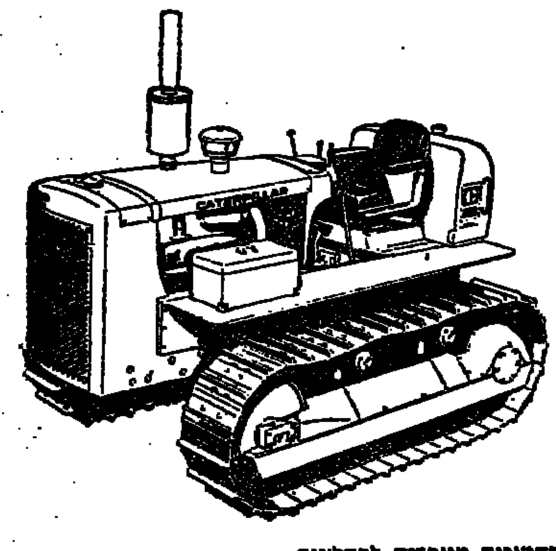

טרקטורים מיוחדים לחקלאות עם תמסורות, משקל ומרכז כובד מותאמים במיוחד לעיבודי יסוד.

סוג	כ״ס בגלגל תנופה	כ״ס במנוע
D4D S.A.	68	90
D5 S.A.	90	120
D6 S.A.	125	165

מכירה ▪ שרות ▪ חלקי חלוף

משרד ראשי
אזור תעשיה חדש, חולון
רח' המנור 8, טל. 856125

סניף חיפה
שד' ההסתדרות, מפרץ חיפה
טלפון: 729161 ת.ד. 10097

Caterpillar, Cat and ⊞ are Trademarks of Caterpillar Tractor Co

סגור את הדלת על העבר!

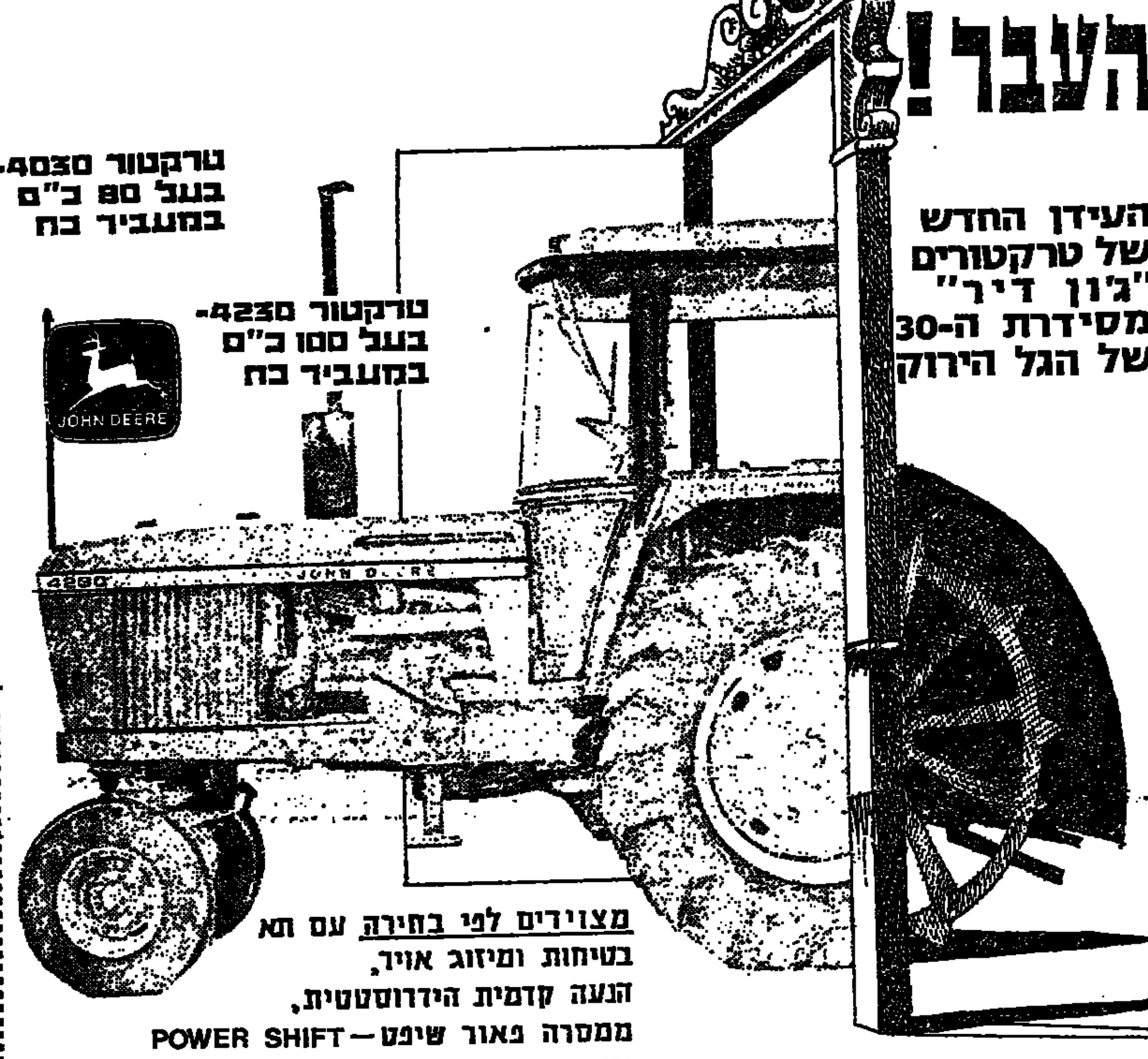

טרקטור 4030 בעל 80 כ"ס במעביר כח
טרקטור 4230 בעל 100 כ"ס במעביר כח

העידן החדש של טרקטורים "ג'ון דיר" מסידרת ה־30 של הגל הירוק

מצוידים לפי בחירה עם תא בטיחות ומיזוג אויר,
הנעה קדמית הידרוסטטית,
ממסרה פאור שיפט — POWER SHIFT
או 4 קבוצות — QUAND RANGE

תנאי אשראי נוחים ולזמן ארוך
פנה אלינו לקבלת פרטים נוספים
המשביר המרכזי בע״מ
האגף הטכני — המחלקה למכונות חקלאיות
ת״א, גבורי ישראל 76, טל. 39955; חיפה, טל. 662161; ירושלים, טל. 524181; באר־שבע, טל. 75241

Andy Studio

בקרב 200.000 קוראי דבר
אתה עשוי למצוא את האנשים
ה־דרושים לך.

U-550
הטרקטור
לכל עבודות המשק

* 55 כוחות סוס * היגוי הידראולי * מערכת הידראולית מושלמת * מושב נוסף לנוסע * מערכת תאורה התואמת את דרישות הבטיחות * מערכת כלי עבודה מושלמת

באמיר ללא תקדים והתנאי תשלום נוחים

UTB

המפיצים הבלעדיים:
נ. פלדמן ובנו בע״מ
חיפה, רח' יפו 137, טל. 528255/6/7/8
ת.א. רח' גבורי ישראל 73/71, טל. 259107/8
סוכני משנה:
חדרה, טל. 063-25975 · נתיבות - באר־שבע, טל. 057-93040

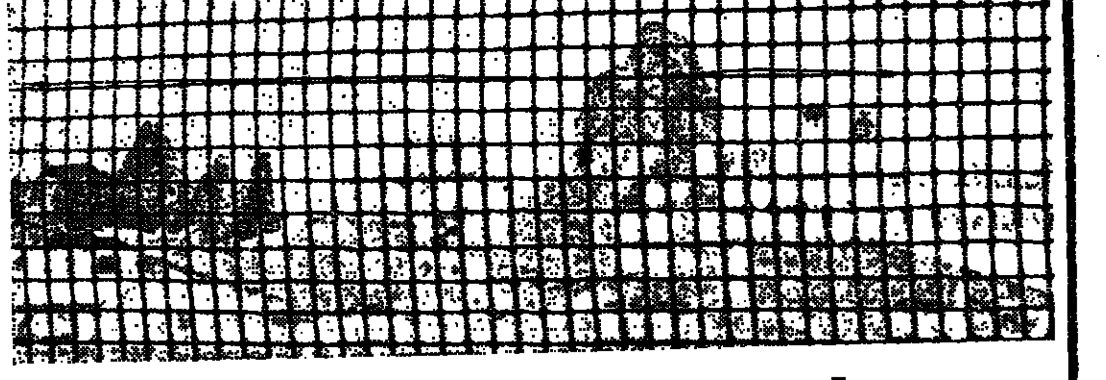

אינה מחלידה...קלה לניקוי...אינה פוצעת...נוחה להתקנה...וגם זולה יותר.

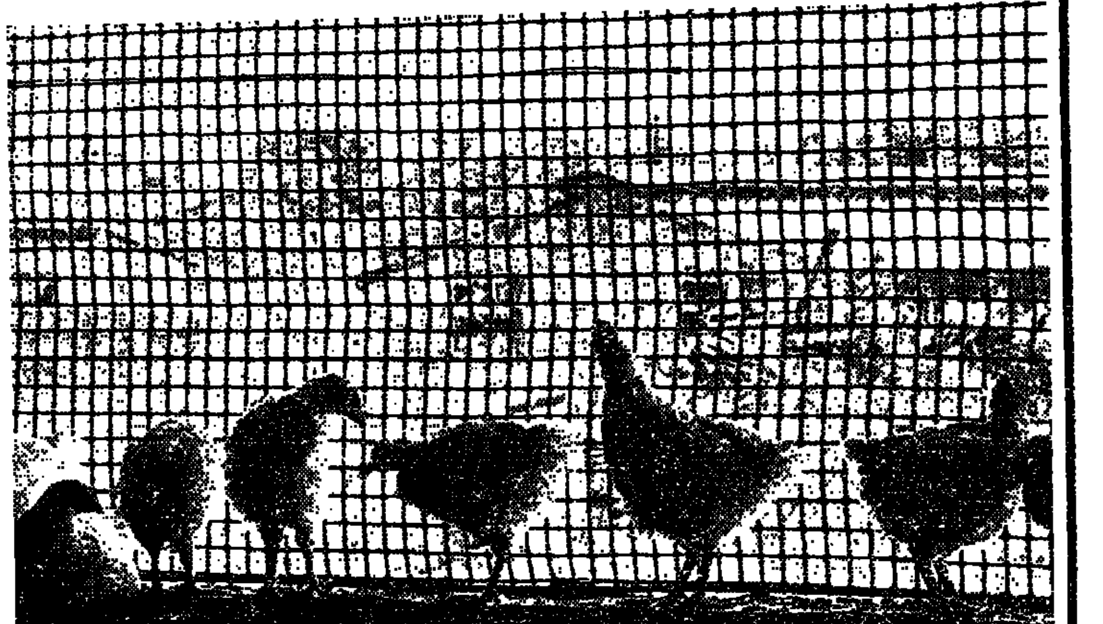

מה עוד אפשר לדרוש
מרשת פלסטית לבנית לולים?

הרשת הפלסטית היצוקה של רשת־או־פלסט, אידאלית לגידור היקפי, לגידור אומנות, לריפוד תאי הטלה וכו'.

התקשר למומחי רשת־או־פלסט, הם יעמידו לרשותך את כל הידע שלהם בהתקנת רשתות ללולים.

רשת או פלסט
החותרים, ד.נ. חוף הכרמל, טל. 04-571716
להשיג בסניפי המשביר המרכזי
ובחנויות לצרכי חקלאות.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

* 17.40 — "עלמה של הולם דיקנס" — "בדרך לגדעון המפורסם".
* 20.00 — "מדע ודעת" — תכר כיב כי הכנרת.
* 21.50 — "צ'רלי צ'פלין" — סדרת סרטים מהשנים 1915—1916: "הכבאי".

רדיו

* 20.05 — "כאן אולפן ג'" — בגדוד לבני מוסיקה (א').
* 21.05 — "אהבתיים" — של ידידיה אדמון (ב').
* 21.05 — "אחד מעיר" — ראובן רובין הצייר (גלי צה"ל).
* 22.05 — "קליאו ליין וג'ון..."

קולנוע

ירושלים

"ירח של נייר" (חן) — בוגדנוביץ' מחייה את שנות השלושים באמריקה. כשהוא הולך עם זוג כותר — שני יתאים מן הפנזין — גבר צעיר וילדה בת 9. אווירה, נוסטאלגיה, קלטניות של כמש. בדיחות־דעת מוחצת — אבל בכך הכל נובלה שנועדה להיות סרט באורך בינוני או סדרה טלוויזיונית.

"המים ומעיינים" (סמדר) — פארסה פראית מהנה, לפעמים וולגארית מאוד, של בילי ווילדר. הכוללת מאסירה פראית על הי באנגנסטרים. "בסקרפוריים" לוהם ואחת ההתרעות והעשירה של מרילין מונרו ז"ל.

"מגרש השדים" (אורדון) — אני ממליץ על הסרט בתוך שני היבטים. יש סרטיאים מטולה (למי שאוהב זאת) בביצוע חיטב. יש בו כריכים קירורים רבים. כסרט בעל משמעות הוא לא רק פשוטי אלא גם מגוחך ממש מסדר בצחוק, ראויה תובעת צביים מאיטים יעמידת בפני הר פעות בגפילות.

"אמריקן גראפיטי" (עדן) — לילה אחת בשנת 1962 כשהבפרים התבגרו. סרט נוסטאלגי־אישי בלים וקר, מבניין מאוד ובנוי על "אנדרסטיישנים". כנראה כנופל בין תקיפות ופגישות, אך צומת אותך לפתות באמונת תרבותה־היוםיים.

"בודקיה עם רשיונה" (אורגיל) — נכון בבניין לתפר לראשית יותר עם גרוטסקה של ניתוח. המבין אבין והקהנה כאהה, לא מעם כזוכות שני ההתקנים הראשיים ואת בריל ולידו ונפורה. אך היא בכיפו של דבר מסיפי נפל שאינו עלביה מבוגית.

"צ'רלי" (הבירה) — פרספתה מרתק מאוד והיסודי להלותן. שיש לקינוגה בו כבל שאלה — לא רק בנפיקות, אלא גם מרחיבות את האופק — כמו, לבטל, בביית הי אפארטהייד הדרום־אפריקאי הי "קופנים" בצבצן עם זאת — כי שמסוגל להתנבד ללא כל בעשבות. כפי ילד בן 12 — בבקשת.

תל־אביב

"הקוקיה" (אלנבי) — גרוטסקה תוססת, בטעמנת יהודית, הכרותימונד אך גם חסרת היכי בציאות. שהיא "בקפיצסיטיה" פרי בהמת האנאכרוניזם על רקע כנות הכליסים המוקדמות, לא להתכין את המוסיקה הנהדרה!

"השפעת קרני־גאמה על צפורני החתולי" (פריז) — סרט הנוקב ומעורר תלכות על פול נגומן על האנשים שהם. "בהצד הלאיבכין כל הבורהיתו על עתור. סרט בעליביעצמה בו'ת עבמו (גם עבדים על בחהה). הסרט כבר בבדירה המנוכלת על אחיכל וויליאמס. בנחש נהדר על הכל. ביהירה על גאון וויהוארד

"מרגלים" (אורלי) — פארסה על מרגלים — לא כעם שרופה דיקפיפה, מפורלת כבחינה דראי באסיה ודקניות. אך קיפיה בזכות כוח כביצות נהדרות והצילום הבאומן ובחיין היבש של המצפר גולד כאתרלגה.

"סוכב פ"א" (הבלה) — סרט מבפריד אריך על לאלי וטיפיר הבתאר את בהיד הצילם בבאבק בין כבוגר משוללת בי כל הכהודים לבין התוהוסה האי ריעית ובכבירה. הסרט מרתק בסוריו. עמוי בכגנון כקורי ר' קיריסבם ואינטלקטואלי מבוזה ד' בבקניות בביאות אותך לידי בחי גבה עבודה ולא משטחת ביותר.

"ירח של נייר" (חן) — ראה "ירושלים".

"מגרש השדים" (אסתר, לי דור) — ראה "אורדון" ירושלים.

"משחקי בילדים" (פאר) — יגירה מרתק ומפליג בין היבה לבין טרבן בהתמפדים בסרטים על פי "צאוירטרשה". סרט שבין ואינטלקטואלי. יש בו תפלבות הבריתיות התובבות וביצוע בלתי רגיל על לורנס אוליבייה, פני כויל קיין בגליה שלא להגרר. אלא לעבור על אישיתה.

"מגרש השדים" (עצמון) — ראה "אורדון" ירושלים.

"ירח של נייר" — (ארמון) ראה "חן" ירושלים.

"מרגלים" (אורה) — ראה "אורלי" תל־אביב.

חיפה

"הדיקטטור הגדול" (אורלי) — צ'אפלין בפוליטיקאי מהם כתרעמתו הנבגנית. אך הוא מצליח לרתק אותנו כאמן רבי פרוצוי עשיר. כנוע. יחיד בכונו. בנוסה זוהי פיקציולי כדי ויכונוקפיה עצמה באבזבה — אך הפארודיה האגואיזית — אלה הן פנינים על אמנות.

"מגרש השדים" (עצמון) — ראה "אורדון" ירושלים.

"ירח של נייר" — (ארמון) ראה "חן" ירושלים.

"מרגלים" (אורה) — ראה "אורלי" תל־אביב.

"גאם באהל" (אורדון) — תאור דיה על מערכה בצורה של קרנית פארא־מוסקלית מבוצעת בקו תוסס יחברון רב ולא סיבובים מעמיקים. אחד התפקידים הטובים ביותר על לי באחדות.

"הזרגה הגדולה" (חן) — ראה "אורדון", תל־אביב.

לגלבי בתחום הבמה שהפקידה להבקה. אומר פררי: אני חיים בעולם זולה. עולם נהנק מטפס. הרהבה את עצמו כאן התחיבות נהיה פעולה מודעת ולכן כלרכך כמודעת.

"אמריקן גראפיטי" (גת) — ראה "עדן" ירושלים.

"צ'רלי" (הוד) — ראה "הבירה" ירושלים.

"הספורט" (סינמה 1) — בריחה בכלי הבאפיה. קיבודה היצוונית ברתקה ומצוצה להלוניה. מצבוית לבסרי ומכנה "בטעם הנער".

נוכח ההתנגדות הציבורית

התכנית לשינויים בביה"ח "פוריה" תיבדק מחדש

מאת סופר "דבר" בגליל

הנהלת משרד הבריאות החליטה להחזיר להועדת התכנון שלה לבדיקה חוזרת את הצעתה בדבר שינוי המערך הדיפ־אי של בית־החולים "פוריה", כדי לברר אם יש מקום ל־הכנסת שינויים בתכנית — זאת, בהתחשב בהשגות וב־התנגדויות שהשמיעו לאח־רונה תושבי עמק הירדן ו־טבריה והמערך נבחרי להתחשב בדעת הקהל.

על כך הודיע אתמול שר הבריאות, ו. שם־טוב בכנס נציגי רשויות מקומיות. השר ציין, כי קיצוץ 100 מיליון ל"י בתקציב משרד הבריאות מפילא יביא לי דחיית ביצוע תכנית "פוריה".

מ. צחר, ראש עיריית טבריה, שאל כיצד מתיישבת ההוראה הי ברורה של שר הבריאות הבמ־חון להכין את טבריה לקראת אפשרות של הפגזת טילים אדומי שוח ובניית מקלטים מספיקים לי אלתר בהשקעה של עשרות מילי יוני ל"י, בינייהם מקלטים נגד טילים — אם כוונת שר הבריאות לצמצם את מספר המיטות הכלי ליות בביה"ח "פוריה" המשרת אוכלוסיה של 60.000 איש באיזור ספר.

עם זאת הזומן השר ללא הס־תייגות בעיקרי התכנית המוצעת שמטרתה לשפר ולשכלל את שי־רותי הרפואה באיזור בבהכונת השירותים המודרניים בארצות מ־פותחות, כאשר נקודת־המוצא ה־ראשית היא: פיתוח שירותי רפו־אה ובריאות קהילתיים על חשבון מיטות אישפוז בביה"ח קונבנציו־נלי.

הודעות לציבור

משרד האוצר — יחידת המכירות

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירה מובין במכרזים: —

105/74/11
הילצות, מכנסיים, מעילים חי־צוניים (בטלדרה), גופיות מכונתה צמר ובד סינטטי בצ־בעים שונים ובמידות שונות. מועד אחרון להגשת הצעה: יום ה' 28.11.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

113/74/11
טרנזיסטורים, טלפונים, סליר־זיות, מכונות חישוב, מכונות כתיבה, מיקסר, רשמי קול, רדיו ואחה. מועד אחרון להג־שת הצעה: יום ה' 28.11.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

118/74/12
ציוד מחשבים, כיתקן לביוגנג איר כולל לוח פיקוד ופיקוח חשמלי לביל. מייצב זרם (בוסטר גנרטור), לוח פיקוד הפעלי, מכונות כתיבה, כפי כדים לכרטיסי ניקוב, מקרר ביתי, מכונת חיתוך (גליוטי־נה) בועפלה ידנית, מכונה לתפירת פנקסים מופעלה ידי־נית. מועד אחרון להגשת הצ־עה: יום ה' 5.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

120/74/12
רצועות, אטמים, אבני השחי־זה, תופרי הלחמה, מיסבים כדוריים, לבוש מגן תעשייתי, חוטי ניילון, חומרי שרבור־בות, חומרי פרזול וציוד שרי־גה. מועד אחרון להגשת הצ־עה: יום ה' 5.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

125/74/12
ברטאות ברזל יציקה, ברזל, פלדה ופח, צינורות חרס ואס־בסט, לבני שמוט, חומרי בני־דור דבק, סירות, קוקס וחול זכוכית. מועד אחרון להגשת הצעה: יום ה' 5.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

143/74/12
קפה ירוק בשקים, שמורי מזון בקופסאות, חלב מכוכר בקופ־סאות. מועד אחרון להגשת הצעה: יום ה' 5.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

144/74/12
כתמות אליברוליות: פליז, נחושת, טומבק, זמק ועופרת. מועד אחרון להגשת הצעה: יום ה' 5.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

145/74/12
כתכות אליברוליות: נחושת, פליז, טומבק, עופרת ומתכות מעורבות. מועד אחרון להג־שת הצעה: יום ה' 5.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

147/74/11(*)
כשאיות דודג'. מועד אחרון להגשת הצעה: יום ה' 28.11.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

בדיקת הטובין
1. בסיורים כארגונים בהבר וה־פי רישום מוקדם במשרדינו עד 25.11.74 למכרזים מספר: 118/74/12, 120/74/12, 125/74/12, 143/74/12, 144/74/12, 145/74/12
2. לפי הפרוט בטופס המכרז למכרזים מספר: 105/74/11 בימים 13, 20, 21, 25, 26, 27 בנובמבר — במחסני צריפין 113/74/11 בימים 19, 21, 26, 27 בנו־במבר. 147/74/11 בימים 19, 20, 21, 25, 26, 27 בנובמבר — במחסני צרי־פין (מול הסוכנות)

הגשת הצעות
הצעות יש להגיש על גבי טופס המכרז המתיחס ושאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצ־עות המסומן במספר המכרז המת־אים. לפי הכתובת: משרד הבט־חון, יחידת המכירות, הקריה, רח' ב' מס. 10. לא יאוחר מהמועד הנקוב לעיל.

המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 19.11.74 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמ־חאה בנקאית, או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה.

אין להגיש פקדון כולל למספר מכרזים. המחאות פרטיות לא תה־קבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל את הה־צעה הגבוהה ביותר, או הצעה כלשהי.

על הקונה לשמור על כל הנא־מר במכרז, שינוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

(*) אפשר לקנות כל כלי רכב לחוד, או כולם יחד. יש להציע מחיר לכל כלי רכב בנפרד גם אם הצעת הקונה כוללת יותר מכלי רכב אחד.

מכרז מס' 2184/74 — משרד החקלאות
האגף לנכסים בינוי ומשק

מוזמנות בזה הצעות מחירים לבי־צוע איסוף תפוחי אדמה כ־180 דונם מהנגב נחצות גולה וכ־15 דונם בחוות הבשור.

פרטים וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל באגף לנכסים בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה תל־אביב, רח' ד' 10 הדר בספר 12 בכל יפות השבוע בשעות הב־בוקר.

את ההצעות יש להגיש בטעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום "מכרז 2184/74" ולהכניסה לתי־בת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות האגף לנכסים בינוי ומ־שק, הקריה תל־אביב, רחוב ד' בית מספר 10 קומה ג'.

להצעה יש לצרף ערבות בנק־אית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 28.11.74 שעה 11.00.

אין משרד החקלאות מתחייב לק־בל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מס' 2185/74 — משרד החקלאות
האגף לנכסים בינוי ומשק

מוזמנות בזה הצעות מחירים לני־קוי כ־300 מן תפוחי אדמה בני־היים מן אספרידים, בחותנות נב־יונות צלות.

מפרט וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל באגף לנכסים בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה תל־אביב, רח' ד' 10 הדר כספר 12 בכל יבות השבוע בשעות הב־בוקר.

את ההצעות יש להגיש בטעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום "מכרז 2185/74" ולהכניסה לתי־בת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות האגף לנכסים בינוי ומ־שק, הקריה תל־אביב, רחוב ד' בית מספר 10 קומה ג'.

ההצעה תובא לדיון רק במידה והמציע הוא סיטונאי מורשה מט־עם משרד החקלאות.

להצעה יש לצרף ערבות בנק־אית בגובה של 10% מערך הה־צעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 28.11.74 שעה 11.00.

אין משרד החקלאות מתחייב לק־בל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ראשי רשויות מקומיות ישוחררו משירות מילואים

ראשי 200 הרשויות המקומיות במדינה לא יקראו לשירות מי־לואים בעת מתגנם הם יושבי ביהודה ובעבר מיהודה של צה"ל, כדי לאפשר להם לבלא בימי חירום בביתי שלום את תפקידהם בפקודות כהונתם — על כך הודיע מנכ"ל משרד הפנים ה. קוברסקי בהוהר לרשויות המקומי־יות.

ראשי הרשויות ירכו בימי חירום את היחידות המקומיות של בטק לשעת חירום (מל"ח), המשבר האזורי, רשויות פס"ח (פינוי סעד חללים) שרותי רווחה וכו'.

תעודת הוקרה בי"ל לחוברת המאזן של בנק הפועלים

חוברת המאזן לשנת 1973 של בנק הפועלים. נבחרה השנה בתה־רות שאורגנה ע"י ה"פיננשל וורלד" בניו־יורק, כאחת כחוב־רות המצטיינת ביותר מבין חוברות המאזן של הבנקים בשלם כולו.

בנק הפועלים קיבל כמבר ה־טופסים המהדרה־הוקרה על האוב־רת הנאת התעודה בציינת, כי חברות המאזן נחשבת לאינפורמ־טיבית בצורה יוצאת בהכלל, קלה ומובנה לקריאה וכן מעוצבת ב־צורה גראפית מעולה ויפה ביו־תר.

תעודת ההוקרה הוענקה לנציגי בנק הפועלים בטקס שהתקיים ב־כלון הילטון בניו־יורק בנוכחות סר־האוצר של ארה"ב וויליאם סיי־מון.

תיאטרון ישראל

הערב 14.11.74

הבימה
הו, הו יולה — באולם הגדול
מסע אירה — באולם הקטן

הקאמרי
בקור הגברת הזקנה — תל־אביב

תל־אביב

בחוג הרמב"ם תל־אביב
רחוב ברנר 48
● אריה כיום א', ג' בכסלו תשל"ה (17.11.74), בשעה 7 בערב. יבי־עו בר צבי ורום "מהילות יסו־די ההורה להרמב"ם". אורחים רצויים, הכניסה חפשית.

אגודת כופרי יידיש
"בית ליוויק" תל־אביב
רח' דב הוז 30 טל' 231830
● במוצ"ש, 16.11.74, בשעה 8.30 בערב, יתקיים קונצרט עם שורה גריגוריות־טורקואו, וחזרות־אה ל־ביו. בתכנית בידור של שירה הומור. ליוני מוניקלי — פאול קוסלה.

כרטיסים להשיג יומיים בשעה 1—9 לפנה"צ, טל' 231830 ובערב הקונצרט בקופה משעה 6.30 בערב.

מחר ישיבת הנהלה של מועצת הפועלים
● חברי הוועה"פ של מועצת ה־עתונות מוזמנים לישיבת הוועה"פ מחר בשעה 11 לפנה"צ, בבית סוקולוב בת"א. בסדר היום: פי־סוקים על מכוני הציסור. גא ל־דייק!

חיפה

מפלגת העבודה הישראלית — כתון חיפה
● 18.30 — משברת צעירה סניף גאולה.

ארגון אמהות עובדות — שוק תערוכה 1974
● במסגרת השוק, תערוכה עשיה של טובי ציירי חיפה. הצפון הי התישבות העיבדת. המכונות ניתנות לרכישה.
השוק נפתח במוצ"ש, 16.11.74 בשעה 8 בערב, ויימשך עד 20.11.74. שעות הביקור בימי ה־שוק משעה 9.00 בבוקר עד 10 בערב.

עירית חיפה — "משעני" מיעדון הפנסיונרים — קריית חיים
● הערב ב־6.30, ד"ר אפירה סליקטר, לקוחי ראבאה, הביכיר מוזמן.

מרחב תכנון מקומי הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב החליטה באישור של הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תכנית מס' 1283, "שינוי תכנית מפורטת מס' 1139" בגוש 6537 חלקה 20, בקטע בין רח' ההגנה לבין רח' סוקולוב. עיקרי הוראותו לשנות יעוד החלקה מאזור מגורים ב' לאזור מגורים מיוחד ולבנות בנין שליש־בן 6 קומות (12 דירות) על קומת עמודים בשטח של 94% כולל שני הבניינים הקיימים, סה"כ 36 דירות על כל השטח ותוגת בקומת הקרקע של הבניין השלישי המתוח שינוי לתכנית מס' 1139. אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1893 תשל"ג, עמוד 966 ובעתון בוקר "אומר" ביום 23.1.1973 ובעתון בוקר "דבר" ביום 23.1.1973 בשפה העברית.

העיפוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א' חשון תשל"ה 17.10.1974

ד. רוזניק
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

טלוויזיה

ההלכה והצדק

מאת יוסי ביילין

הבעיה שהועלתה הפעם במשפט הנבוים במסגרת המבדור "סודת הדין" (התריט אברהם נבנבצל, בבאי אדיר זיק, בפיק ביומין צבר אלי) היתה מעניינת ומעוגנת ב־מציאות. לפני חמש שנים התגר־שו הוריו של עופר. הילד נשאר אצל אבו. אביו נשא אשה אחרת, הוליד בת, ונפגש עם הבן לפחים מזומנות. עתה מבקשת האם לרדת לארה"ב. להינשא עם לאיש ולק־חת עמה את בנה. האב מתנגד לכך, ותובע להשאיר את הבן אצ־לו, בקרב משפחתו החדשה.

טענתה של האם היתה כי היא גידלה את הבן, חינכה אותו. ותר־כל להבטיח לחנכו כיאות גם ב־ארה"ב. לצד שני בניו של בעלה לעתיד, שהוא אלמן. לדבריה רוקף בעלה הראשון אחרי פרנסות קלות, בעולם לא השה יציבות לילד. ו־אין היא כבורה שיוכל להעניק בית חם לבנו; לאשתו החדשה יש מכפחת משלה, ביתם קטן וה־שכונתם נמצאים עבריינים.

עדי התביעה חיזקו את עמדת התובע, בשעה שעדי התבעצה היו בטעם ערבים, בית הדין, מבידה, הזמין עוד עדים נוספים שהכריעו. כלל הנראה, את הכף לטובת הת־תובע: אשתו החדשה של האב הביעה נכונות מלאה להנך את עופר ואמרה שהיא אוהבת אותו מאוד. והפסיכיאטור, ד"ר אלכסנדר באיר (שגילם את דמותו שלו) ציין, בין השאר, כי חסרונו של האב בעלב התפתחותו זה של עו־פר עלול לפגוע בו. כיוון שהוא זקוק עתה להזדהות עם הדמות הגברית שלו.

באיכותה הנתבעת אמר בדברי ה־סיכום שלו כי לילד טוב אצל אמו, וכי לאחר שהאב השתקם ובנה לעצמו משפחה, מן הדין שי־תינתן אפשרות גם לאם להשתקם. עזיבת ארץ־ישראל איננה שיקול מכריע. לדעתו, אם טובת הילד מחייבת זאת. באיכותה התובע טען כי הילד זקוק להרגשת השייכות אל העם ואל הארץ. הוא אף הביא לראיה פסקידין של בית־המשפט העליון, המדבר על הזיבות ילד־הנו של ילד בארץ־ישראל במקרה שאחד ההורים מבקש לרדת בן הארץ.

בפסק־הדין נתקבלה טענת התוב־עה לגבי השיבותה של ארץ־ישר־אל: כן המשכך פסקי־הדין על ההלכה, הדורשת להשאיר את הי ילד אצל האב אם הוא מעל לגיל שש. כדי שילמד אצלו תורה.

מהלך המשפט היה מעניין, אם כי הולכת עדי הנתבעה היתה כפי תיה. היא הפתיעה את עצבה המקופלים של הנופשים היה לפמוד בו. המשחק היה טוב, בדי רך כלל, אף שרוב המשתתפים הי־ו בלתי מקצועים. אבל לפסק־הדין, אולי הוא עולה בקנה אחד עם אורח־מחשבתם של צופים רבים. אולם את נימוקי פסק־הדין קשה לקבל.

השאלה שעמדה בפני המשפט היא, אם בנסיבות המיוחדות שבהן נמצאים ההורים, יהיה זה טוב או רע לנתק את הילד מסביבתו הט־בעית ולאפשר לאמו לנסוע עמו לארה"ב. נימוקי השופטים לא נגי־עו בשאלה זו כלל. ההרכבה בשני ההורים אחרים — ליימוד התורה והחשיבות של ארץ־ישראל. ניבו־לים אלה יפים בעיני אנשים דתי־ים. המקבלים עליהם עולה על תורה ורואים כיוצגם להישפט לפי ני ביה־הדין. אך אינם יפים באי־מר מדובר בשני אנשים חילוניים, החיים בעולם אחר של ערכים וערכים. בעולם זה יכולה האם ללמד את בנה טוב יותר מן האב. הניכוק האיכל כי לאחר גיל בכיים יש להעביר את הילד אל אביו כדי שילמד עבו תורה היא הסר משמעות להלמשין בשבטי הי הורים גם בעלי ההכלה כבוצעת וכשאיבם החיים.

גם עניינה של ארץ־ישראל איננו בשתלב בסיפור. כהורי לא התובע ולא הנתבעת אינם מיבים לקבל את המשמעות הדתית של קדושת הארץ, ומכוח כך אי־אפשר לטעם זה לזרות אחד מהם. הנשאר בפקר זה בארץ. פסק־הדין היה, לכן, אנטי־תיזה באוכבה לדיון המשפטי הבוצע.

רדיו

מפתח לתום לרר

כמוס ערן משמש בתוך היומ־יום שלו בתפקיד לאידומאנטי — כנכ"ל "מבטחים". אם נשכחנו הרומאנטית הוא בפצה, כלל הנר־אה, באמצעות המימד העריוזמונו־י. גם בשידור קבוע על ארה"ב ב"גלי צה"ל", שבו הוא בבצל את הפעלם שבעבר בהיותו איש ה"להבי" הישראלי בקונגרס, ואם במיס־רים לא־קבועים, העוסקים בנוש־אים שונים. בתחום זה מתגלה ערן כמבנים כשרוני, רגיש ואיני־טליגנטי מאוד.

אחד המשדרים הללו — "תום לרר, הפרופסור והסטיריקן" — הובא בשבת בגלי צה"ל. שיריו של לרר נשמעים לעיתים קרובות על גלי האתר, אולם הם קשים לאוזנו של ישראלי שאינו מצוי בהווי האמריקאי היום־יומי. ערן הגיש למאזיניו מפתח לשירים; הוא הביא רבים מהם, והסביר את הרקע שממנו צמח כל אחד וגם גישתו המיוחדת של לרר לנושא. הוא סיפר על פגישתו הראשונה עם לרר, כאשר לרר הופיע במועדון בהרווורד, עד וליווה עצבו על פסנתר בשירים שחיבר הלהיק. התברר לו אז שלרר הוא סטודנט למתמטיקה שאין לו רשמית כל תואר, אך הוא מכהן כמרצה במק־צוע באוניברסיטאות הרווורד וי־"אם.איי.טי" בעלות היוקרה. לרר הוא כלל הנראה גאון, נוקף־פופור־מיסט לפילא, הכבטא בשיריו הנ־יורקים את תפיחתו האנטי־כבסדית.

שירי לרר עוסקים בנושאים רבים של החיים באמריקה — בשנאה בין לבנים וכושים ובין יהודים וקתולים, במערובותה של ארה"ב בעניני מדינות אחרות באמצעות "ה־מארינס", בזיהום האוויר, במל־חמה הבאה, בקשיי המתימטיקה הי נלמדת בראשית בית־הספר היסודי, בנשק האטומי, באדום ובירה, בשמ־רנות מדינות הדרום, בסתר הסי־מים. ביוברט הבפרי שנטש את האוניברסיטה כדי לכהן כסגן־נשיא חסר סמכות, ואף באשת חברה וינאית, שנישאה לשלושה בעלים ושאהבה רבים אחרים בין גישו־אית. שירים אלה זכו להצלחה ב־ישראל בעל ביצועם המיוחד ובעי־מותיהם הבלתי־רגילות; אל הקהל האקסלוסיבי שהבין אותם עד כה יצטרפו עתה ודאי גם מאזיני הבי־גיתו של ערן.

"שולם" בערבית פירושו "ברוגז"

התכנית "לא על הנפש לבדה" (רשת ב', עורכת דליה אדריאן, בהשתתפות נתיבה בן־יהודה; בכי הה אירי זהר) עוסקת בדרך כלל בבוראים בכוורים שמעסיקים ילדים קטנים. הפעם, שלא כבגנוה, עס־קה התכנית ב"גדולים" בלבד הי־נושא היה — דדכי־ההיבר הלשונות שבהן מבטאים אותם מצבים בשי־פות שונות.

סביר היה להניח, כי קריאת התרנגול, צפירת המכונית, נביחת הכלב או הבעת תהיה, שוות בכל השפות. אך מתברר שהמתבוססות ביפאנית היא "האפיאגב" ולא "אי־פסטי", וכי אין שתי שפות שבהן יהיו קולות החיות, כפי שהאנ־שים מחקים אותם. בתכנית הי־תהפו "בציגים" מגמביה, בצרפת, בישראל (יהודי הערבין), ברוסיה, מיפאן ומבורגניה. אודי זהר בי־קש מהם תחילה להאר את קולות הכלב, העורב, החזיר, התרנגול, הרכבת, האומר ההלמנן. אחר־כך נתבקש כל משתתף לתאר את הגו־בתו על סיטואציות מסוימות (פליי־אה, כאב, מכה, התפעלות מ"החוי־כה"). המשתתפים סיפרו כיצד פיד־ים לא אחת מיצגים עבריים שלא כהלכה. הערבי סיפר, בין היתר, עד כמה נבלה אשה ערביה שנב־גה להגות המילה בהלאביב כאי־כר הבכרת ביותה אותה "מותק", שפירושו בערבית "מהרך". בצינ־ המפות הכוונות הציגו בשוקי לשון (כמו "ברה שרה שיר שמח"), ו־התברר כי בכל השפות כרוכים הי מחקים בכי ובכי. רק ביפאנית משחק הכלים כרוך בקי ובכי.

כתחביר המשתתפים למשחקי ילדים. היאר כל אחד כיצד עור־כים הגרלה (אדדידינו), כיצד נפסקים בשחק ("פסק"), וכיצד מכריזים "שולם" ו"ברוגז"; פה צפתה לאזינים ההפתעה הגדולה ביותר — כתברר שילד ערבי זוקף את אגודלו כאשר הוא מבקש להשי־לים, ודוקא כאשר הוא זוקף את זרתו היא מתכוון ל"ברוגז"... מי שבבקש למצוא כאן הקבלות פר־ליואיות, רשאי כמובן להפיק מס־קנות כרצונו.

הקטע שבו הציג כל משתתף את הקלולות הגבות ביותר בשפתו לא יוסקר כאן... היתה זו תכנית חבי־בה. שבזכות רבתה הגבוהה של בהתפוה הצריכה הקלה, וההנהיה הסימפאטית של אודי זהר לא גלשה אל החלגאריות.

סרטי חצות

מועדון "רמת אביבי"
מחר ב־10.00: "אליבי" — היציקה
12.00 (חצות): "קברט"

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. הדיסלים
הכניסה לחיילי צה"ל חפשית

הת"א: 17.11 ● 28.11
דון פסקואלה ● דוניצטי
ת"א: 16.11 ● 19.11 ● 23.11 ● 26.11 ● 30.11
באר־שבע: 21.11 "קרוז"
ירושלים: 2.12 ● חיפה: 5.12
הרוזנת מריצה ● קלמן
20.11 ● ריגולטו ● ורדי
18.11 ● לה טראויאטה ● ורדי
31.12 ● 1.1.75 ● 4.1.75
ערב גאלה
הפגות מיוחדות
21.12 ● 24.12 ● 28.12
כרמן ● ביזה
כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227

מפעלי סוכר ישראליים בע"מ עפולה

הודעה

הננו מתכבדים להודיע לקהל הצרכנים שעל אריזות הסוכר שלנו מופיע עדיין המחיר הישן של 2.05 ל"י לק"ג

למרות שהמחיר החדש של 6.05 ל"י לק"ג הינו בתוקף בהתאם להוראות הממשלה

ועם הצרכנים הסליחה על אי הנעימות הנגרמת בשל כך.

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; הבניות יל־דים: 17.32 — קרקס; 17.40 — עולמו של הולט דיסני; תכנית ערבית: 18.30 — קיצור החד־שות: 18.32 — סרטים מצויירים. 18.45 — יומן ספורטי; 19.30 — חדשות: 20.00 — "מדע ודעת". 20.30 — בבט לחדשות; 21.00 — תהאי הכש אפב: 21.50 — צ'ירלי צ'פלין: 22.20 — בשחק השבוע; 22.50 — פסוקו של יום; חדשות.

טלוויזיה לימודית

8.15 — מתמטיקה ה' — הב־סיקה־מסמר; 9.05 — לשון וספ־רות ב'—ה' — מאגדות מלכה המלך — "ויהי היום"; 9.25 — טבע/פיסיקה ז' — המצבים הי כונים של החומר; 10.00 — סוציולוגיה ס' — אלומיניום; 10.20 — גיאומטריה ה' — הנ־קודה; 10.45 — הובניות לגיל הרך — בחצר הפלפלים: הוזר־עים בריכה; 11.25 — טבע ו' — גירוי ותגובה; 12.00 — פר־סום " — החתך המסובב והחתך המישור; 12.20 — טבע/פיסיקה ה' — אלקטרונים מצויירים; 12.40 — הודת החשמל " — בקורות וצרכנים; 13.00 — צר־פתית; 16.00 — אנגלית; 16.13 — אלגברה/גיאומטריה ס'; 16.43 — סרס; 17.00 — סלנגוד.

הגל הקל

06.05 — צלילי בוקר; 08.05 — יומן הבוקר; 09.05 — די"ש עם ביר; 09.55 — יש דין; 10.05 — המים ושמים; 10.55 — בילה בי סלע; 11.05 — המים ושמים — הכלך; 11.55 — פינת הפיפור החסידי הקצר; 12.05 — יומן הי צהריים; 12.25 — כוכב בצהריים; 12.55 — נוסת צופים; 13.05 — הוד זהבי ושיריו; 14.05 — כתים עד ארבע; 16.05 — בא לבלבל; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — פזמונים לכולכם; 18.05 — כה אהה עיכה; 18.35 — בשלבי — בצעד הפזמונים העבריים; 21.05 — אחר כציר; 22.05 — הלילה עם יצחק סיבלר; 23.45 — פי־חחר של יצחק ליבני; 00.05 — יומן חצות; 00.30 — "גבר ואשה" — עם מגי פאר; 02.00 — בבוקר ידיעות (מיקי ידידות גם ב־03.00, .04.00, 05.00); 02.05 — "גבר ואשה" — המשך; 03.05 — פזמונים אל תוך השחר עד 05.58

רדיו רשת א

08.10 — "מיגוון אמנים": עם המנצח גנאדי רוזדסטבנסקי, הי חלילן רודה בורדן. המסנהרים כאלקולים פריג'ד וולאדימיר אצי בגזי, "זמרי הרנסנס הקטנים", הי אבובן גיזהן דה לאנסי, גנן הפ־רמות קלוד והזמרת לאוני סיין פריס; 09.05 — "צלילי אר־פרה"; 10.05 — "גננית בצוד תאי (ביזור שני); שליטייה "ידי בלי. בשתובן: שליטייה "הריד חות". לפסנתר, כנור וצ'לו. אר־פוס 70 בם. 1. ראבל: שלי־שיה. לפסנתר, כנור וצ'לו; 11.00 — עברית לעם; 11.15 — שידו־רים לתלמידים בבתה"ס היסודיים: בתנועה ובקצב — ריתמיקה לב־הות ב', ג'; 11.35 — שיר ופז־מון; 12.15 — שידורים לתלמי־דים בבתיה"ס היסודיים: יום חמישי — השעה השמינית — שידור ליום לימודים ארוך; 12.35 — הבנה — כאת מלכה ספי — "סדנת הגליל": דני גוטפריד (פסנתר), אלברט פיאמנסה (טקסופון), גלד גרבל (כלי הקשה), שמואל ארזר (גיטרה־בס), (הקל־טה מקונצרט צהרי יום ב' בקפסוס האוניברסיטה בירושלים); 13.05 — קונצרט צהריים של החידון המוסיקלי: בשתובן: באוריש מיתוך האופרה "פידליו", סטרבינסקי: "הבלך אדיפוס" (בב־צה: המלחין); 14.10 — "לאם וליליד — א) לפעוטים — "על כתיים ועל ארבע" — ספורים על חיות. ב) "הכל בגלל בוקי" — מאת מיכאל גרצין. לילדים הגי־דולים: ג) התול בשק — בעריי כת יגמר ליבם. אריה אלדד ודוד גושר; 15.05 — "רדידות" — משדרים להרוהבת הדעת נובעים לכם בשיתוף המוסדות להשכלה גבוהה — אבטבי להרבה חקלאית צבאית — פרק שביעי. מר־צה: ד"ר סאיר פעיל; 15.30 — ספרות למורים ולתלמידים בבתי־הספר העל־יסודיים — פרקים ב־התפתחותה של הספרות העברית החדשה במאה הי"ט — עשרה בצ־ריכת הרי"ד יהודה פרידלנדר. ב־השתתפות תלמידות סמינר; פר־קים בשירת ה"השכלה" — מיכה יוסף לבנזון: "התפילה" (שירי מיכ"ל, מהזורת י. פיקסלה, הו־צאת דביר עמ' 114 — 111); 15.50 — ספר חדש — סקירה; 16.10 — רגע של עברית; 16.11 — התזמורת הסימפונית ירושלים — רשות השידור (סטראן) (קונ־צרט מהקלטות התזמורת — שי־הדר שבי): מנצח: מנדי רודן, חיידן: סימפוניה מס. 85 בסי ב־מול מג'ור. מרדכי סתר: סימ־פונייטה. לאון שידלובסקי: "חד־יגבות"; פרוקופייב: סימפוניה קונצרטית לצ'לו ולתזמורת (סולן: ראלף קירשבוים); 18.05 — הש־בוע בכנסת; 18.30 — "על עבו־דה ועובדים"; 18.55 — לחקלאי — שרות ידיעות יומי; 19.00 — היום הזה; 19.35 — קלאסי וקל; 19.50 — פרקי היום בתנ"ך: שמואל א', פרקים כ"ט, ל', ל"א. קריאה מפי יעקב בנאי ושיחה מאת עמוס חכם: מפני מה לא זכה שאול שמלכותו תתקיים לצד; 20.05 — "כאן אולפן ג'"; 21.00 — "צלילים חדשים" — (סטראן) (הקלטות מרדיו דרום־מערב גרמניה): רומן האובנשטוק רכותי: "אקס איזי". לקול, חליל וצ'לו (סולנים: האנה אוברמ־כר — מצו־סופרן, מורטון פלד־מן: "הכנור בחיי". הרברט הבי־טל: "טריאל". ואלטר צימרמן; 22.05 — מגזין למשפחה; 23.05 — "האהובה בת האלמוות" — סדרת תכניות סביב מכתבו של בטהובן; 00.10 — רגע של ביו.

גלי צה"ל

06.00 מה טובו; 06.10 התעב־לות בוקר; 06.20 "עשן מוסיקלי"; 06.59 רגע של עברית; 07.00 הבו־קר הזה + סקירת עתוני הבוקר; 07.35 "זכור זכר לדר"; 07.55 "אור ירוק"; 08.15 "בוקר טוב"; 08.55 "בעקבות החדשות"; 09.05 "בוקר טוב" — המשך; 10.05 "כאן בבית"; 11.40 לאן הערב; 12.05 "במקצב יוצר"; 12.30 שירים משלנו; 13.05 "בתוך היום"; 14.10 "לי ולך — שיר וברכה"; 15.52 "על רגל אחת"; 16.10 רגע של עברית; 16.11 "דרכון לזמר"; 16.30 "בר־רכון לזמר" — המשך; 17.10 "דר־הקווה שתבין את הרמה"; 16.35 "ד־ירושלים"; 18.05 "בשהוספמן פר־רהי"; 18.45 היום בספורט; 21.05 "אתמוליים"; 22.05 "קליאו ליין וג'ון דנקוורת בי"היכל התרבות"; 23.05 "בינינו לבין עצמנו"; נבל הלהמה חדשות כל שעה).

בתי־מרקחת

בירושלים

עזה, רח' עזה 15, טל' 38262; בלסם, רח' צאלה אזיין.

בתל אביב

הנביאים, רחוב המלך ג'ורג' 72, טל' 287740; נורדאו רחוב בן יהודה 183 טל' 242673; מעין חיים שד' ירושלים 49 יפו. טל' 821607.

בבני ברק

בבני־ברק, רבי עקיבא 110, בני־ברק.

בחולון

נאות שורקים, רח' גאולים 44, נאות שורקים.

בבת ים

הופמן, בת ים, רח' דניאל 4.

בפתח תקוה

בריאות, הובבי ציון 13.

בנתניה

תרופה.

רמת השרון, הרצליה, כפר סבא, רמתיים

אלדר, רמת השרון, רחוב סו־קולוב 87.

קולנוע

תל אביב

בשעות 9.30 — 7.15 — 4.30
אופיר — ההורד אנחנו עצבנים
אורדון — הלילה הגדולה
אסתר — מגרש השדים
אורלי — המרגלים
אלנבי — הצוקק 9.40 ,7.10 4.30
בן־יהודה — מעגל האהבה
גורדון — סליחה שמי רוקו פאפאליאנו
גת — אמריקן גראפיטי
דקל — משחקי תהול ובבבי 9.30 ,7.30
דרייב אין: 7.15 אמר במדבר 5.15 הכוכבים הפליים 9.45 עיר דשבה גיהנום
הוד — נולד
המרכז — שלושת האגרופים
זמיר — כולה תשוקה
חן — ירח של נייר
לימור: מגרש השדים
מוגרבי — הכל למען פיס
מתמיד — דרכו של נמר
מקסים — אהובתי השפטה
בינרמה — כמי הוא שנאי ב' 9.30 ,7.15
סינמה 1: הצמד
סטודיו: יתמים בבמדה
פאר — מכחקי בלרש
פריז — השפעה קרני גאמה על צפורני ההזהל
צפון — 2 גברים בעיר
רמת אביב — מלכודת לביביס
תכלת — כוכב פרא
תמר — תשוקתה של בתולה
תל אביב — ביי המזהמת ולאורי המטורף

יפו

נגה — צ'רלי וחצי
צליל — אוכפים לוהטים

בת־ים

רמת יוסף — לפני הסערה 9.30 ,7.15

חולון

ארמון — סלוטר מכה שנית 9.30 ,7.15
מגדל — דו קרב המולדי 4.30 — היה רקן למות 9.30 7
סבוי — קרקס סובב עולם 4.30 — הלידי חושקה ביתלומים 9.30 ,7.15

רמת גן וגבעתיים

אורדע — אין עשן ללא אש 4.30 — אגרוף הברזל
אואזיס — נשואה ומתפרפרת
ארמון — סלוטר מכה שנית
גל־אור — קוראים לי אף אחד
הדר — שנה טובה לאוהבים
לילי — אוכפים לוהטים
רסה — כלה בפך זכר
שבים — בודד מצרבה

נתניה

אסתר — שנה טובה לאוהבים 9.15, 7

הרצליה

4.30 — בני רינגו הנודדים
סטודיו — השבעון המקסים 9
שרון — ירח של נייר 9.15 7
4.15 — שמש של אושר

הרצליה

דגניה — היכן בני 9, 7

כפר סבא

עמל — אגרופי המחץ 8.15
חן — יסורי אש 8.30 6.30

הוד השרון

בית הפועלים — שריה 8.15

הדרה

תוף — אהבת החיים 9.15 7

פתח תקוה

הדר — לפקה 9.15 7
היכל — הצגה — מקס פרלמן
שלום — שלום לכפיל 9.15 7

ירושלים

אדיסון — התיכת אש
אורין — מגרש השדים
אורנע — ופשה עד חצות
ארמון — דקמרון האסור
אור גיל — גודזיק עם רשיון
הבירה — גולד
חן — משפט הבגידה
ירושלים — זכרונות
סמדר — חמים ומעים
עדן — אמריקן גרפיטי
רון — ירח של נייר
מיטשל — אונס המורה

חיפה

אורין — שן החת עין
אורה — מרגלים
אורלי — הדיקטטור הגדול
אכסיה/אמרון — בליש ושכו מקיו
ארמון — ירח של נייר
אורדון — קאט בלו
בית רוטשילד — הכצור
חן — הלילה הגדולה
כירון — חיות והזוירים
עבמי — לפקה
עצמון — מגרש השדים
פאר — צ'רלי וחצי
רון — הזמות לאהוב
שבים. הר הכרמל — עד שהגם יפריד ביניהם

קרית מבצון

יובל אור — קובלן 9, 6.30
זוהר — כל ממזר וכל פרשי 9, 6.30

מכון אמן אלאשל

ביטוי מעוות לתסיסה סוציאלית

שכונת התקוה היא סמל. אוזה מבטא שמה של שכונה זו ואיזה רואה לנגד עיניך מצוקה, צרי, הזנחה, עבריינות נוער, צפיפות דיור, צריפים עלובים, התפרצויות, הפגנות ויצרים משולהבים. שם זה יש בו משום לעג לרש, „התקווה" היא לשון סגי נהור; אין תקוות רבות בהתקווה.

אפשר היה לצפות בימים אלה להתפרצויות האלימות ולהתפרצויות בשכונה זו. אופיה של השכונה הוא כזה שחסר רק גפרור כדי להצית אש. במצאי שבת היה הגפרור משחק כדורגל שלא התקיים, ובימים לאחר מכן — הגזירות הכלכליות החדשות. הפריעת בעיקר בעניים — כלומר באנשי השכונה.

והאם יש טעם לפנות במלות הגיון לאנשי השכונה בהוסתו על ידי דמגוגים חסרי־אחריות? האם אפשר להסביר להם כי התפרצויות, מעשי אלימות והצתות לא יתקנו כהוא זה את מצבם? האם יבינו אנשי השכונה כי מתן פורקן רגעי לרגשי מרירות עלידי מעשי הרס והבלה מזיקים יותר מאשר מועילים להם? האם יימצאו בתוכם אנשים אחראיים שיחדירו בהם את ההכרה כי רק מאבק במסגרת ציבורית רחבה עשוי לשפר את רווחתם ומצבם של תושבי השכונה?

ספק רב אם האגנים המתיימרים לייצג את האינטרסים של שכונה בימים אלה מתכוונים לטובת תושביה. מתקבל יותר על הדעת כי הם רואים עתה שעת כושר לעשיית הון פוליטי. אם הם יצליחו לאורך ימים ואם לא יימצא גורם בשכונה שיידע לכוון את התסיסה הסוציאלית לאפיקים קונסטרוקטיביים — לא תהיה תקווה לשכונת התקווה.

א. א.

„ממעמד לעם" לד.ב.ג.

לקראת יום השנה לפטירתו. הופיע מחדש ספרו האידיאולוגי הגדול של דוד בן־גוריון, „ממעמד לעם". זה שנים רבות שאין להשיג ספר זה, אפילו לא אצל בוקיניסטים, מוכרי ספרים משומשים.

לא פעם חשבתי על הסמליות שבדבר, כי בתקופה של ירידה רעיונית אין להשיג ספר זה. אי אפשר להגישו לקורא צעיר. הרדצה להתחקות על שרשיה הרוחניים של תנועתנו. על ספר נעדר זה נפוצו אגדות סרק. כידוע אימצה רפ"י את שם הספר הזה „כעמד לעם" כסיסמה ועל כל כרטיס חבר שלה היה כתוב „ממעמד לעם". האיש שקבע סיסמה זו לרפ"י ידע יפה מה הוא עושה. תוכנו של הספר היה ידוע לו. לא כן רבים שקיבלו את הסיסמה כפרידה מהמעמד (ומהמעמדיות) למען העם. הספר דן, כידוע, בדרך הציונית הסוציאליסטית בבנין הארץ והוא מסביר, בין היתר את חשיבות אחדותה של תנועת העבודה, תפקידה ההיסטורי של ההסתדרות ושל חברת העובדים ויש בו פרק נבדד הקרוי „בלהטות המעמד".

ספר זה בצירוף כמה פרקים מן הספר „הפרזל העברי והכהדרוהו" (מאת דוד בן־גוריון. הוצאה תרבות וחינוך) וכן הרצאתו המקפת של ד. בן־גוריון בועידת היסוד של ההסתדרות על הקמת חברת העובדים — כל אלה הם תרומה שאי אפשר להפריז בערכה לבנין הרעיוני של תנועת העבודה, לחלוץ הרבותי. עתה עומד לרשות הקורא והמעיין הספר „ממעמד לעם". הספר הופיע בהוצאת עם עובד וקרן הנגב. עם עובד הוא מפעלו האהוב של ב. כצנלסון וקרן הנגב — אהובה ומפעליו של דוד בן־גוריון. יש, איפוא, מן הסמליות בצירוף עם עובד עם קרן הנגב.

מאיר בראלי

עם סוכר או בלעדיו

יו"ר המועצה לצרכנות ח"כ משה קהל אמר בימים אלה, כי בעקבות ההעלאה הגדולה של מחיר הסוכר ומאחר שאלפי אזרחים אינם שותים משקה חם עם סוכר, בגלל סיבות שונות, אולי הגיע הזמן לדרוש, שבמסעדות ובמזנונים יהיו שני מחירים לתה ולקפה — עם סוכר ובלעדיו.

עתה יש להמתין ולראות אם יצליח ח"כ קהל להנהיג חידוש זה במזנון הכנסת.

אגב, האימרה המקובלת בימים אלה בבתים המשותפים, כאשר כדי בימים שכנים לשתיית כוס קפה, היא: „הביא אתך סוכר"...

מ. יסוד

פרסומת „יעילה"

דוגמה לפרסומת „יעילה" ביותר בקולנוע: סרטון המעבת אולם הקולנוע, כשהוא מציג לצורך זה את טקס כלולותיו של זמר פופולארי עם בחיל.

עד כאן — יפה. אולם כל מי שנתקל אי פעם בבדורי הרכילות קרא בוודאי, שמאז התנתנו הספיק אותו זמר נודע להתגרש. והנ"ל שוב אינגו בחיל. עובדה זו בוודאי ידועה לבעלי האולם. אך סרטון פרסומת חדש צריך לצלות גם בכסף חדש. האם סומכים בעלי העסק על כך, שרוב הציבור, אולי הם פתים, אינו מצוי בסוד גירושי גיבור הסרטון? ואם לא כן יש להביא בחשבון אכזבות תפלות הרוחות בתואם זה: האם האיש התחתן באולם זה, וכבר התגרש. אולי יש בחתונה שם משום „סימן רע"?

אני מציע, איפוא, לבעלי האולם — או לוותר על הפרסומת בקולנוע, או להפיק סרטון חדש.

זאב רב-נוף

להולנדים אין מידע על ישראל

בכמה עתונים הולנדיים קראתי תמצית מקוצרת מאד מהראיון של „דבר" עם ראש הממשלה שלנו יום דן אויל. מסתבר שאמר, כי דעת הקהל בהולנד מגלה בשנה האחרונה מידה של אכזבה כלפי ישראל בגלל בטחונה המופרז כלפי הערבים והבעיה הפלשתינאית. מסתבר, כי הוא גם הצלה את השאלה, אם מדינתכם מודעת לכוחם הגדל של שכניכם הערבים.

לדעתי, טועה דן אויל. אמנם יתכן, כי כמה הולנדים חושבים, שהמנהיגים הערבים הנם לא תמיד בלתי צודקים. אך, עד כמה שאני יכול לשפוט, גובהת עמדה זו מחוסר מידע. רוב ההולנדים אינם יודעים מאומה על ישראל, מלבד מה שקראו בתנ"ך הם חושבים שישראל היא ארץ קטנה ומישורית כמו ארצם. רק כאשר אני מספר לבני ארצי על רמת הגולן, משם אפשר לירות הישר למטה לתוך שטח ישראל, הם עומדים על הסכנה הנשקפת לכם. וכאשר אני מספר להם על ציורי הזוועה שראיתי בבהי ספר בעזה, המראים כאילו כוונתם היחידה של החיילים הישראליים היא רצח האוגס, מתחילים בני שיחי להבין, מה פירוש הדבר לחיות במדינה מוקפת אויבים המבקשים לזרוק אתכם לים.

אני מקווה, איפוא, כי הקוראים בישראל לא יתייחסו אל דבריו של דן אויל ברצינות רבה יתר מכפי שהגם. למעשה, אינם רציניים כלל.

הורנס מן קמא
הולנד

מכתב גלוי לדן בן־אמוץ

הרשה נא לי, דן בן־אמוץ, להביע מרחשי לבי בעקבות הופעתך בתכניתו המצויינת של ירון לונדון בטלוויזיה — „סנדרי".

כמוך שירתי גם אני בפלמ"ח, אולם שלא כמוך לא עסקתי אז ב„בריחה", ואיני עוסק בה גם עתה. הרגשתי, שמה שמאפיין את גישתך לחיים — זהו זכותך המלאה — זו הבריחה. בריחה מנוף הילדות, בריחה מהשרשים האישיים, בריחה משרשי היהדות כפי שכל אחד רואה אותה, דתית או חילונית, בריחה מלאכותית מאורח חייהם של אחרים, כאשר הסימוכין לכך הוא פסיקתך כי האחרים חושבים כמתים; הם אינם חושבים.

איני חולק על דעתך, כי המטרה העליונה של האדם היא חייו. אולם בין הקרבה פיסית של חיי אדם לבין המעטת כל מה שאינו „אני" עד כדי התעלמות, רבה הדרך. הצעירים בתכנית הנ"ל התאפיינו מצד אחד ע"י הלהט של דוד הכהן ומצד אחר ע"י התום של יצחק שפירא. עמדתו של קהלת הזקן — הבל־הבלים, הכל הבל — נתמכה ע"י דן בן־אמוץ. איני בא לדבר בשם האמונה או הערכים שרבים וטובים דשים אותם בעקב נעליהם; אני בא אליך, דן בן־אמוץ, בעקבות אמירתך, כי גם אתה, בדרכך שלך, נלחם למען מדינה טובה יותר. נדמה לי, שמלחמה זו למען רעיון זה היא האמת שלך, היא האמת שנוצקה בתודעתך כבתודעת רבים, ברגעי משבר ומצוקה, ברגעים של אמת. כל השאר, הדיבורים על בריחה, על ירידה הם „בולשיט" (ראה המילון הנודע שלך ושל נתיבה). הם סיפוק יצר ההקנטה היכול לשרת מטרות חיוביות ושליליות. וחייב אדם לשים סייג ליצר זה במקום הנכון.

האם הקשבת, דן בן־אמוץ, לדבריו של יצחק שפירא על העליה? לא רק האמונה דיברה מפיו, אלא גם המחשבה. צעיר זה מחוק ידיהם של הסולים, הבאים ליצור עבורך ארץ מסגונית מעניינת. לא ארץ קפואה תרבותית בספרד ואיטליה, כפי שתתאר בסאת. הוא בוחשיב את העליה, לאו דוקא מטעמים אישיים. אתה, המברך את יתרונותיה של העליה מטעמיך האישיים, מדבר על ירידה. מתנך על ירידה. לאן? לספרד?

האמן לי, דן, לא המחשבה חסרה לעם הזה. הוא מרבה לחשוב. לעם הזה חסרה הבשורה, והיא חסרה גם לך, אם נקבל ברצינות את התבטאויותיך.

איתן ליב
פתח־תקוה

אלון על ביקור קיסינג'ר

בהתייחס למאמר המערכת מ־. נתפרסם אתמול ב„דבר" אבקש להעיר:

● שר החוץ נוקק לענין ביקורו האפשרי של ד"ר קיסינג'ר באזור בתשובה לשאלות חוזרות שהוצגו לו במסיבת עתונאים. בהקשר זה מסר מר אלון את העובדה, כי בשיחות צמרת השרים עם מזכיר המדינה האמריקאי לא נקבע דבר בקשר לביקור נוסף שלו באזור. בכך תיקן שר החוץ, ממילא, את הדברים שמסר בטעות שר ההסברה בנידון.

● בניגוד לכתוב במאמר הצייר שר החוץ את תשומת־לבו של שר ההסברה לטעות קודם לכן. ראנו בידיעה שנתפרסמה ב„מעריב" יום לפני פרסום מאמרכם. אמר שר החוץ: „לא השתתפתי בשיחות עם קיסינג'ר ורק שמעתי דיווח עליהן בממשלה. ממה ששמעתי בדיווח זה הבנתי את מה שאמרתי אחר־כך בפומבי". אחר־כך העיר שר החוץ תשומת לבו של כך שהדבר לא נכון. שאלתי את ראש הממשלה ואת מרדכי גזית וגם הם אישרו, כי היתה כאן אי הבנה. דצמבר — והוא הכחיש ידיעה זו.

אגב, בשובו לוואשינגטון נשאל ד"ר קיסינג'ר על הידיעות כי בא עומד לבקר באזור בחודש

גדעון שגיא
דובר משרד החוץ

פרי־הדר במקום סוכר

מחוללי התכנית הכלכלית הדרסטית ביותר והבלתי פופולארית ביותר, שהעלו את מחיר הסוכר ב־300 אחוז — ל־6 ל"י הק"ג, לא שיערו כלל, כמה יתרונות טמונים במעשה, מלבד החסכון בהוצאות מטבע חוץ.

ארצנו משובחת בשפע של שמש ומיעוט מקורות מים, אבל אלה מניבים פירות, שכל מדינה אחרת היתה גאה בהם: פרי ההדר. אך משום מה קיים אצלנו יחס של זילזול לפרי הזה.

פרי ההדר נודע בעולם כולו, כי בעל תכולה גבוהה של ויטמינים. ר' במיוחד ויטאמין סי. שהוא חיוני לקיום הגוף; סוכר משובח לא פחות מן הגלוקוזה שמספקים מגנבים. כל אם בארצות אירופה ובאמריקה מאושרת כאשר ביכולתה לתת לילדה תפוז או אשכולית בלכתו לבית־הספר. לא כן הדבר בישראל.

יש כאן מצב ממש פאראדוקסלי: מצד אחד יש לנו שפע של פרי הדר, שאין מה לעשות בו, והמגדלים נאלצים לספק אותו לבתי החרושת במחיר שאינו מכסה את הוצאות העיבוד ומצד אחר, יש בולמוס גדול של האוכלוסיה לסוכר, מתוך הרגלי תזונה שלנו. אנו מאכילים את האוכלוסיה בסוכר מזוקק, תעשייתי, שהוא פחות טוב ופחות בריא מאשר הסוכר שבפרי ההדר.

עכשיו עם העמדת מחיר הסוכר קרוב למחירו הריאלי בעולם, ניתנת לנו ההזדמנות להביא לשינוי מהפכני ביחסנו לפרי הנ"ל. על כל הגורמים במדינה, המעוניינים לפעול לשינוי הדברים, לפתוח מיד בפעולות הסברה על ערך פרי־הדר לבריאות הציבור. מועצת השיווק של פרי ההדר חייבת לפתח דרכי מכירה נאותות, כגון חבילות של 5 ו־10 ק"ג, פרי למכירה בסופרמרקטים ובחנויות ירקות. כן יש לארגן מכירה לבתים פרטיים ולבתי הספר.

ע. אונר־דמר
כפר־סבא

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה

תיק מס' 2235/74

ביום 25.11.74, בשעה 3 אחה"צ, תוצא למכירה פומבית מכונית מבדך מודל ישנה, השייכת לחייבת מכבסת „יהודית" לכיסוי חוב בסך 1.000.— ל"י לנושה סילביה סטפנסקי.

המכירה תתקיים ברחוב הזית 17, קרית אליעזר, חיפה.

ע. מזעלם, הממציא לפועל
13.11.74

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 5095/74

בענין: עזבון המנוח בלים יעקב ז"ל שמקום מגוריו האחרון היה ברחוב ציקיב 8, יד אליהו, תל־אביב.

המבקשת: בלים שרה, אלמנתו של המנוח — ע"י ע"ד ב"כ עוה"ד ט. סומשבסקי, אשר משרדו ברחוב הצפירה 9, חולון.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מודיע בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן בית המשפט יתן צו כמבוקש בענין.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

אתה עומד להיות אבא...
הצטרף למבוטחי אליהו!

אתם טווים חלומות יפים לקראת לידת ילדכם. אתם מתכננים וחושבים אולי על הכל, מלבד... על בטוח חיים... ככה זה! אבל למען העתיד המשותף שלכם ושל ילדיכם בטוח חיים הוא דבר חשוב ואפילו חיוני. אם עד עכשו נרתעת מפני גובה ההוצאה, הנה באה תכנית בטוח החיים המהפכנית. **אליהו 200.000 ל"י** ופותרת בעיה זו.

הצטרף עוד היום למהפכה של "אליהו" לצעירים:

רכוש בטוח חיים מכסימלי וכולל סכוני מלחמה! בתשלום מינימלי.

(אתה משלם בשליש בעד בטוח חיים במסגרת תכנית זו).
פנה עוד היום אל סוכן הבטוח שלך.

אליהו 200.000
חברה לבטוח בע"מ

פרסום גלר

חימום ביתי סונול

סונול

לחימום ביתך-סונול לשרותך

קבלת הזמנות לנפט וסולר בערים הגדולות, 24 שעות ביממה

חיפה 641673 | תל־אביב 623462 | ירושלים 37751

קבלת הזמנות לנפט וסולר בשאר האיזורים, בשעות העבודה

איזור חיפה		איזור ת"א		איזור מרכז	
הר הכרמל	721035-721008	* חולון, בת־ים, ר"ג	625119	חדרה	22182
נוה שאנן	223322	רמת־גן	738765	פרדס חנה	78019, 79102
קרית ביאליק	721035-721008	* פתח תקוה	912041	נתניה	23477
דרך עכו	721035	**איזור דרום**		נתניה אמיתי	23279
קרית חיים	726742	רמלה	961268	חבצלת השרון	23692
קרית אתא	729936	ראשון לציון	941008	זכרון יעקב והסביבה	99016, 99546
כפר חסידים	952324	נס ציונה	958650	רעננה	923367
איזור צפון		רחובות והסביבה	951501, 957586	רמת השרון	778154
כרמיאל	988473	* גדרה	91085	רמתיים	924115
נהריה	920138	* אשדוד	32013	הרצליה	981362
מגדל העמק	40258	אשקלון והסביבה	2664	כפר סבא	923329
נצרת	56300-1	באר שבע	79911	ירושלים	67751, 37751
עפולה	22600				535251, 535250
עכו	910027			פרוזדור ירושלים	911553
יבניאל	50613				
טבריה	20138				
צפת	30487				

* שרות 24 שעות ביממה.

לחימום ביתך — סונול תמיד לשרותך

אולפן עקיבא נתניה
מרכז ללמוד השפה העברית, תרבות ישראל וידע הארץ

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך מבוגרים

מודיע על פתיחת הקורסים:-

1. **אולפן לעברית** — 20 שבועות (פתיחה 17.11.74)
2. **עברית מדוברת** — 3 שבועות (פתיחה 17.11.74)
3. **בתיב נבון** — 4 שבועות (פתיחה 8.12.74)
4. **ערבית מדוברת למתחילים** — 3 שבועות (פתיחה 24.11.74)

הקורסים מיועדים לעולים, תושבים ותיירים ✱ שיטות הוראה אינטנסיביות ✱ כיתות קטנות ✱ 5—6 שעות למוד ביום ✱ פעולות חברה ותרבות ✱ הקורסים מתקיימים בתנאי פנימיה צנועים ✱ תושבים קבועים של נתניה והסביבה מתקבלים כתלמידים אקסטרניים.

● פרטים והרשמה: אולפן עקיבא נתניה, חבצלת השרון
טלפון 053-24506.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מכרז

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / כמפורט להלן:

מס' מכרז	הנושא
9702	נעלי עבודה

לקבלת טופס המכרז ופרטים נוספים יש לפנות אישית החל מהיום בשעות 09.00 — 13.00 למח' מכרזים חיפה המשרד הראשי ליד תחנת הכח החדשה או בכתב לפי הכתובת: חברת החשמל לישראל בע"מ אגף האספקה והאחסנה מח' מכרזים ת. ד. 10 חיפה.

על ההצעות למכרז הנ"ל להגיע עד ליום 5.12.74 למשרדנו הראשי בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמש בחשמל בתבונה

מסור היום את מודעתך
ללוח החדש

דבר

דחף

שיתפרסם מחר ב„דבר"

תדפיס מיוחד של „הלוח החדש"
יופץ באלפי עותקים.
במשרדים, במפעלים, בבתי־קפה,
במקומות ציבוריים
ובכל סוכנויות "דחף"

מודעות מתקבלות בסניפי "דחף", בסניפי "דבר" ובכל משרדי הפרסום

מורשת — בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ
יום עיון של „חוג מורשת"

ביום חמישי, 21 לנובמבר.

30 שנה למרד הסלובקי — נובמבר 1944 — נובמבר 1974

הנושא: **היהודים והצנחנים הארצישראליים במרד הסלובקי**

התוכנית: המחתרת היהודית והמרד היהודי בסלובקיה לפני המרד — יעקב רוזנברג־רונן; היהודים במרד הסלובקי — דוד גולדשטיין; הצנחנים הארצישראליים בשליחות ובמרד בסלובקיה — חיים חרמש; הערכה היסטורית — פרופ' יהודה באואר; שיחה; סיכום.

מתכנסים: ב־9.30 בבקר בבית הקיבוץ הארצי (לאונרדו דה ווינצ'י 13); ההתחלה ב־9.45. הסיום בין שעה 2 ל־3 עם הפסקה של חצי שעה לארוחת צהריים קלה.

הופיעו הספרים — ומשתתפי יום העיון יוכלו לרכוש אותם בהנחה גדולה: בלי למצוא, בלי להכנע — חייה ושליחותה של חביבה רייק — מאת אלי שדמי, ערך מנחם הלוי. הבריחה — מאת יהודה באואר. „ילקוט מורשת" — י"ח.

עירית קרית־אתא

מכרז מס' 81/16/74

בדבר בנית גן ילדים כפול בשכונת „נוה חן" בקרית־אתא.

1. מוזמנות בזה הצעות קבלנים רשומים כחוק לעבודות נשוא המכרז (חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאית תשכ"ט־1969) על המציע לצרף עותק תעודת רשום כחוק, בזמן הגשת ההצעה לבנין גן הילדים.
2. תכניות וטפסים למילוי ההצעות וכן הסברים ניתן לקבל במשרד מהנדס העיר כל יום בין השעות 9.00—12.00 (פרט לימי שישי) תמורת סך 200 ל"י שלא יוחזרו.
3. את ההצעות במעטפות סגורות ועליהן הכתובת „מכרז מס' 81/16/74" יש לשים בתיבת ההצעות במשרד מהנדס העיר, יאוחר מיום ראשון, י"ח כסלו תשל"ה (2.12.74) בשעה 12.00.
4. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית או במזומנים על 20.000 ל"י לתקופה של שני חודשים מתאריך הגשת ההצעה (המחאות לא תתקבלנה).
5. כל שינוי או מחיקה בחוזה, תנאי החוזה, או הרשמה הכמויות וכן אי צירוף ערבות, או אי מילוי כל הסעיפים ברשימת הכמויות המחירים, יפסלו את ההצעה.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

צ. הרי, ראש העיר

המועצה האזורית תמר
נוה זוהר, סדום

מכרז

מוזמנות בזה הצעות להתקנות 5 בונגלוס בחניון עין־גדי.
על המציע לפרט את היתרונות, הגודל, החמרים, התכולה, המחיר ומועדי האספקה.
את ההצעות יש להגיש עד 1.12.1974.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה אחרת.

עמוס גנור — ראש המועצה

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללימודי חוץ חיפה

מודיע

נותרו עוד מספר מקומות פנויים
בקורס הכשרה לקבלת תעודת

חשמלאי מוסמך
חשמלאי ראשי

בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למדור ללימודי חוץ חיפה
ת.ד. 4959 או טלפון 667818, 661151.

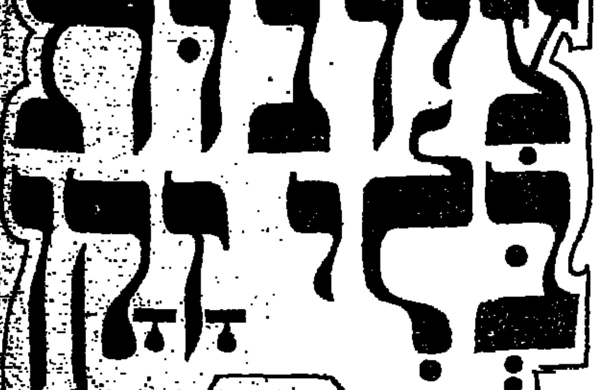

דוד